

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLETİŞİM VE TASARIM ANABİLİM DALI
İLETİŞİM VE TASARIM BİLİM DALI

**BAROK ÜSLUBU GİYİM BİÇİMİNİN SİNEMA
FİLMLERİNDE KULLANIMI**

Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan:

Aybike Gökçe OKUCU

İstanbul, 2017

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLETİŞİM VE TASARIM ANABİLİM DALI
İLETİŞİM VE TASARIM BİLİM DALI

**BAROK ÜSLUBU GIYİM BIÇIMININ SİNEMA
FİLMLERİNDE KULLANIMI**

Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan:

Aybike Gökçe OKUCU

Öğrenci No:

150784014

Danışman:

Yrd. Doç. Dr. Yelda ÖZKOÇAK

İstanbul, 2017

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Barok Üslubu Giyim Biçiminin Sinema Filmlerinde Kullanımı**” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 11/07/2017

Aybike Gökçe OKUCU

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

11.07.2017

Enstitümüz *İletişim ve Tasarım* Anasanat Dalı *İletişim Sanatları ve Tasarım* Programı yüksek lisans öğrencilerinden **150784014** numaralı **Aybike Gökçe OKUCU'nun** "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "**Barok Üslubu Giyim Biçiminin Sinema Filmlerinde Kullanımı**" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 24.06.2017 tarih ve 2017/24 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 29. maddesinin 3. fıkrası gereğince (59) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında oyçokluğu/oybirliği ile **Kabul/Red veya Düzeltme** kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Yelda ÖZKOÇAK
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE

Prof. Esin SARIOĞLU
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE

Yrd. Doç. Dr. Mesut AYTEKİN
(İstanbul Üniversitesi)

TEŐEKKÜR METNİ

Bu çalışmamın gerçekleőmesinde, iki yıl boyunca değerli bilgilerini benimle paylaőan, kendisine ne zaman danıősam bana kıymetli zamanını ayırıp sabırla ve büyük bir ilgiyle faydalı olabilmek için elinden gelen gayreti gösteren, her sorunumda gerek kendisine giderek ve gerekse telefonla her zaman ve her halde ulaőabildięim, güler yüzünü ve samimiyetini benden esirgemeyen ayrıca gelecekteki mesleki hayatımda bana verdiği değerli bilgilerden her zaman faydalanacağıma emin olduğum saygı değer danıőşman hocam Yrd. Doç. Dr. Yelda ÖZKOÇAK'a, çalışma sürem boyunca bütün zor anlarımda yanımda olan ve hayatımın her anında bana destek olan babam Hikmet GÜLAY'a benim çalıőmama uygun ortam sağlayarak hiçbir ihtiyacımı eksik etmeyen annem Ayőe GÜLAY'a, teknik olarak yaőadıęım her sorunda daima yanımda olup yardımını esirgemeyen sevgili kardeőim Yılmaz Kaęan GÜLAY'a sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

Adı ve Soyadı : Aybike Gökçe OKUCU
Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Yelda ÖZKOÇAK
Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans, 2017
Alanı : İletişim ve Tasarım Anabilim dalı
Anahtar Kelimeler : Barok Üslubu, Giyim Biçimi, Sinema Filmleri

ÖZ

BAROK ÜSLUBU GİYİM BİÇİMİNİN SINEMA FİLMLERİNDE KULLANIMI

Barok, Avrupa’da 16. yüzyılın ortalarından 18. yüzyılın ortalarına kadar, Avrupa ülkelerinin kolonisinde bulunan Afrika ülkelerinde ise 18. yüzyılın sonuna kadar devam eden bir sanat akımıdır. Kesin kuralları olan Rönesans sanatındaki denge Barok’ta bozulmuştur. Bu sanat anlayışında anlatım abartılıdır, eserlerde görkem, aşırılık ve heyecan göze çarpmaktadır. Avrupa’da yaşanan siyasal ortamın yansıması olarak da değerlendirilen Barok üslubunda sanatçılar, özgürlük anlayışı ve duyguları ile eserler vermişlerdir.

Tarihin başlangıcından günümüze kendini sürekli yeniden bulmaya ve anlamaya çalışan insan, hem doğal yaşamdan korumak hem de içgüdüsel olarak örtünme ihtiyacı duymuştur. Çağın gerektirdikleri ile birlikte de beğenilme ve güzel görünme düşüncesiyle giyinme; bir tür toplumsal beğeniye ve aşırı düşkünlüğe dönüşerek yüzyıllar içerisinde toplum yaşamına girmiş ve geçici nitelikte yeniliklere açık olmuştur.

Bu bağlamda çalışmada, insanlar için önem arz eden ve statü belirleyici bir nitelik taşıyan giyimin barok dönemindeki biçimi ve bu biçimin kadın ve erkek giyimlerine nasıl yansıdığı sinema filmleri özelinden anlatılması amaçlanmıştır. Bu çerçevede ilk bölümde Barok üslubunun resim, heykel, mimari ve müzik alanında ne tür etkiler bıraktığı, ilgili sanat dallarının bu üsluptan nasıl ve ne derecede etkilendiği incelenmiş, genel hatlarıyla özgün örnekler ile döneme damga vuran sanatçılar eserleri bağlamında ele alınmıştır. İkinci bölümde ise tarihsel süreçte giyim biçimleri kronolojik bir sıra dâhilinde açıklanmaya çalışılmıştır.

Ayrıca moda kavramı, dönemler bağlamında irdelenerek, gelişim süreci ve dönemlere göre ne tür anlayışların etkisi altında kaldığı ortaya konmuştur. Elde edilen bu bilgiler ışığında çalışmada Barok üslubu giyim biçimleri, kostüm dalında Oscar kazanan filmler çerçevesinde ele alınarak, biçimin kadın ve erkek giyimlerine nasıl yansıdığı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Name and Surname : Aybike Gökçe OKUCU
Thesis Advisor : Assistant Professor Yelda ÖZKOÇAK
Thesis Type and Date : Master, 2017
Study Field : Communication and Design Department
Key Words : Baroque Style, Clothing Style, Movie Films

ABSTRACT

USAGE OF BAROK STYLE CLOTHING IN MOTION PICTURE FILMS

Baroque is an art movement lasting from the middle of 16th century up to middle of 18th century in Europe and until the end of this century in African countries where the colonies of the European countries are present. The balance in Renaissance art, which has strict rules, is distorted with Baroque. In this art movement expression is exaggerated; splendor, extremism and excitement draw attention in the works. In the Baroque style, which is also considered as a reflection of the political environment in Europe, the artists created their works with the sense and understanding of freedom.

The human who tries to re-find and understand himself continuously from the beginning of history until today needed to be covered instinctively as well as to be protected from natural life. Dressing with the thought of looking good and being appreciated by others together with the necessities of the era entered social life and became open to temporary innovations throughout centuries via turning into a kind of social appreciation and fixation.

In this context, it was aimed to explain the form of clothing, which has importance and determinative feature in terms of status among people, and how this reflects to men's and women's clothing during the Baroque period. From this point of view first, it has been examined that how Baroque style influenced painting, sculpture, architecture and music, how and to what extent these art styles are influenced by this style in the context of genuine examples with general aspects and the works of the artists who made their marks. In the second chapter, clothing styles have been tried to be explained in a chronological order.

In addition, the concept of fashion was examined in the context of periods and the development process and the perceptions that it was undergone according to the periods have been revealed. In the light of this information obtained, it has been tried to reveal Baroque style clothing and the reflection to clothing of men and women via Oscar-winning films in costume branch.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖZ	i
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ	vii
GÖRÜNTÜLER LİSTESİ	viii
KISALTMALAR	xi
GİRİŞ	1
1. BİR ANLATIM BİÇİMİ OLARAK BAROK ÜSLUBU	3
1.1. Barok Üslubunun Genel Özellikleri.....	3
1.1.1. Barok Üslubunun Kültürel Temelleri.....	4
1.2. Barok Üslubunun Görüldüğü Ülkeler.....	5
1.3. Barok Üslubunun Günlük Yaşama Etkisi.....	6
1.4. Barok Üslubunun Sanat Dallarına Etkisi.....	7
1.4.1. Resim.....	8
1.4.2. Heykel.....	17
1.4.3. Müzik.....	22
1.4.4. Mimari.....	24
2. GİYİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ	32
2.1. Tarihsel Süreçte Giyim Biçimi.....	32
2.1.1. Tarih Öncesi Dönemde Giyim Biçimi.....	32
2.1.2. İlk ve Orta Çağ Döneminde Giyim Biçimi.....	33
2.1.2.1. Gotik Üslubu ve Giyim Biçimi.....	37
2.1.2.2. Rönesans ve Giyim Biçimi.....	39
2.1.2.3. Rokoko Üslubu ve Giyim Biçimi.....	40
2.2. Barok Üslubu Ve Giyim Biçimi.....	42
2.2.1. Giyim biçiminde Barok Üslubunun Etkileri.....	43
2.2.2. Barok Üslubunun Kadın ve Erkek Giyimine Yansıması.....	43

3. BAROK ÜSLUBU GİYİM BİÇİMİNİN SİNEMA FİLMLERİNDE KULLANIMI..	51
3.1. Sinema Sanatı Ve Dönem Filmleri.....	51
3.2. Sinema Filmlerinde Kostüm Kullanımı	52
3.3. Kostüm Dalında Oscar Kazanan Filmler	53
3.3.1. Kostüm Dalında Oscar Kazanan Barok Üslubu Giyim Biçimi Kullanılan Filmler	54
SONUÇ.....	98
KAYNAKLAR	100
EKLER.....	110
EK-1 Yıllara Göre Renkli ve Renksiz Filmlere Verilen Kostüm Oscar Ödülleri.....	110
ÖZGEÇMİŞ.....	121

TABLULAR LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 2.1: Barok Kadın Giyim Biçimi Dönemsel İnceleme Tablosu.....	46
Tablo 2.2: Barok Erkek Giyim Biçimi Dönemsel İnceleme Tablosu	48
Tablo 2.3: Barok Üslubu Giyim Biçiminin Kadın ve Erkek Giyimi Açısından Genel Özellikleri.....	50
Tablo 3.1: Kostüm Ödüllü Tarihi Dönem Filmleri	55
Tablo 3.2: Barry Lyndon Film-Kostüm Analizi	59
Tablo 3.3: Amadeus Film-Kostüm Analizi.....	62
Tablo 3.4: Restoration Film-Kostüm Analizi	67
Tablo 3.5: Shakespeare In Love Film-Kostüm Analizi	71
Tablo 3.6: Marie-Antoniette Film-Kostüm Analiz	76
Tablo 3.7: Elizabeth The Golden Age Film-Kostüm Analizi	81
Tablo 3.8: The Duchess Film-Kostüm Analizi	86
Tablo 3.9: The Young Victoria Film-Kostüm Analizi.....	89
Tablo 3.10: Anna Karanina Film-Kostüm Analizi.....	95

GÖRÜNTÜLER LİSTESİ

	Sayfa No
Görüntü 1.1: Baküs ve Ariadne'nin Zafer Alayı.....	8
Görüntü 1.2: İsa'nın Mezara Konulması.....	9
Görüntü 1.3: Aziz Girolomo	10
Görüntü 1.4: Ermiş Barthelmy	11
Görüntü 1.5: Franjo Asiški.....	12
Görüntü 1.6: Diego Velázquez, Infanta Margarita Teresa.....	13
Görüntü 1.7: Goya Kendi Portresi	14
Görüntü 1.8: İsa'nın Çarmıhtan İndirilişi.....	15
Görüntü 1.9: Louis Lenain, Hasat Zamanı.....	16
Görüntü 1.10: Karel Skreta, Narození Svatého Václava.....	16
Görüntü 1.11: Santa Teresa.....	17
Görüntü 1.12: Gregorio Fernandez Piedad, Valladolid Müzesi.....	18
Görüntü 1.13: Montanes, Meryem'in Günahsız Gebeliği Sevilla Katedrali.....	19
Görüntü 1.14: Andromed'in Kurtuluşu.....	20
Görüntü 1.15: Apollon Su Perileriyle Yıkanırken	21
Görüntü 1.16: Morzin Sarayı	22
Görüntü 1.17: Antonio Lucio Vivaldi	23
Görüntü 1.18: Giuseppe Verdi	23
Görüntü 1.19: Johann Sebastian.....	24
Görüntü 1.20: Gesu Kilisesi, İtalya.....	25
Görüntü 1.21: Baldaken, Roma/İtalya.....	26
Görüntü 1.22: Sant Agnese Kilisesi, İtalya.....	27
Görüntü 1.23: Transparento Kapellası	28

Görüntü 1.24: Sorbonne Kilisesi	29
Görüntü 1.25: Wüzburg Sarayı.....	30
Görüntü 1.26: Wüzburg Sarayı İç Merdiven Görünümü	31
Görüntü 2.1: Tarih Öncesi Dönemde Giyim.....	33
Görüntü 2.2: Antik Mısır.....	34
Görüntü 2.3: Antik Yunan Dönemi.....	35
Görüntü 2.4: Antik Roma Dönemi.....	35
Görüntü 2.5: Antik Roma'da Tunik	36
Görüntü 2.6: Ortaçağ Dönemi.....	37
Görüntü 2.7: Erken Dönem Gotik.....	38
Görüntü 2.8: Geç Dönem Gotik	39
Görüntü 2.9: Rönesans Dönemi Kıyafetler	40
Görüntü 2.10: Rokoko Giyim Tarzı	42
Görüntü 3.1: Barry Lyndon Film Afişi	56
Görüntü 3.2: Barry Lyndon.....	57
Görüntü 3.3: Barry Lyndon.....	57
Görüntü 3.4: Barry Lyndon.....	58
Görüntü 3.5: Amadeus film afişi.....	60
Görüntü 3.6: Amadeus	61
Görüntü 3.7: Amadeus	61
Görüntü 3.8: Restoration Film Afişi	63
Görüntü 3.9: Restoration.....	64
Görüntü 3.10: Restoration.....	65
Görüntü 3.11: Restoration.....	66
Görüntü 3.12: Shakespeare In Love Film Afişi	68

Görüntü 3.13: Shakespeare In love	69
Görüntü 3.14: Shakespeare In Love	70
Görüntü 3.15: Shakespeare In Love	70
Görüntü 3.16: Marie Antoniette film afişi	72
Görüntü 3.17: Marie Antoniette	73
Görüntü 3.18: Marie Antoniette	74
Görüntü 3.19: Marie Antoniette	75
Görüntü 3.20: Marie-Antoniette.....	75
Görüntü 3.21: Elizabeth The Golden Age Film Afişi	77
Görüntü 3.22: Elizabeth The Golden Age.....	78
Görüntü 3.23: Elizabeth The Golden Age.....	79
Görüntü 3.24: Elizabeth The Golden Age.....	80
Görüntü 3.25: The Duchess Film Afişi	82
Görüntü 3.26: The Duchess.....	83
Görüntü 3.27: The Duchess.....	84
Görüntü 3.28: The Duchess.....	84
Görüntü 3.29: The Young Victoria film afişi.....	87
Görüntü 3.30: The Young Victoria	88
Görüntü 3.31: The Young Victoria	88
Görüntü 3.32: Anna Karanina Film Afişi	90
Görüntü 3.33: Anna Karanina	91
Görüntü 3.34: Anna Karanina	92
Görüntü 3.35: Anna Karanina	93
Görüntü 3.36: Anna Karanina	93
Görüntü 3.37: Anna Karanina	94

KISALTMALAR

bs Baskı, basım

c Cilt

s Sayfa

S Sayı

vb Ve benzeri

vs Vesaire

yy Yüzyıl

GİRİŞ

“Tasarım; lüks, arzu ile pratik konfor dengesini sağlamak için sürekli bir mücadeledir.”

Isaac Mizrahi¹

Barok, Avrupa’da sanatta bir anlatım biçimi olarak ortaya çıkmıştır. Bu üslup Rönesans ve Klasikçilik akımları arasındaki dönemi kapsamaktadır. Başlangıç ve bitiş tarihleri kesin olmamakla beraber 16. yüzyıl ile 18. yüzyıl arasında yer alan dönemi kapsamaktadır. Barok üslubu, mimarlık, heykel, resim ve müzik sanatını birbirine bağlayan temaları kapsamaktadır. Net detaylarla birlikte abartılı hareketlerin yansıtılması dönemin edebiyat alanında ki etkisini de göstermiştir. Barok dönemi bütün sanat dallarında çok sayıda eserlerin verildiği bir dönem olmuştur (<http://tdk.gov.tr>, <http://www.arsivbelge.com>, ET: 02.01.2017).

İnsanlar yaratıldıkları andan itibaren öncelikle örtünmek daha sonra da bu örtünmeyi daha güzel ve çekici hale getirmek için değişik şekil ve biçimlerde giyinme ihtiyacı duymuşlardır. Bu ihtiyaçla zamanla bireyler, daha güzel gösterdiği düşünülen takılar ve aksesuarlarla desteklenmiştir. Giyim biçimleri dönemin koşullarının yanı sıra bireylerin yaşam tarzı, inançları ve toplumsal anlayışları doğrultusunda değişim göstermiştir. Dolayısıyla değişen giyim biçimleri bulunduğu dönemin moda anlayışına da yansımıştır.

Barok üslubu, giyim anlamında şatafatlı ve gösterişli bir dönemi anlatmaktadır. Zenginlik, gösteriş, ağır süslemeler ve göz alıcı renkler bu dönemin özelliklerindedir. Bu dönem giysilerinin ilk ve en önemli örnekleri Fransız saraylarında görülmüştür. Üslup, bulunduğu döneme her yönüyle damga vurmuştur.

Bu bağlamda çalışmadaki temel amaç, tarih boyunca dönemsel değişime paralel olarak giyim biçimlerindeki değişimin ne şekilde olduğunu açıklayarak, Barok üslubunun bulunduğu dönemin diğer görsel sanatlara etkisini belirlemek, devamında da bu üslubun günümüz sinema sanatında ki uygulamasının ne denli başarılı olup olmadığını ortaya koymaktır.

¹ www.burcinsaroglu.com/moda-uzerine-soylenmis-sozler/, E.T: 20.06.2017

Yöntem

Barok üslubunun günümüz giyim modasına ve sinema filmlerine yansımaları araştırırken bu dönemle ilgili yazılan kitaplardan dönemin sanat ve giyim anlayışı incelenmiş, daha sonra o dönemle ilgili tarihi belge, resim ve heykellerden elde edilen görseller de değerlendirilerek o günlerin giyim anlayışının dönem filmlerine yansımalarının ne derecede gerçekçi olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu noktadan yola çıkılarak, kostüm dalında Oscar ödülü alan ve Barok üslubunu yansıtan filmler tarihsel süreç içinde ele alınarak incelenmiştir.

Sınırlar

Giyim tarzı konusunda tarihsel gelişim başlangıçtan itibaren incelenmekle birlikte; Barok üslubunun sinema filmlerine yansımaları Akademi Ödülleri, bilinen adıyla Oscar'da kostüm ödüllerinin verilmeye başlandığı ilk yıldan (1948 yılından) günümüze kadar (2016 yılına kadar) olan süreç incelenmiştir.

Bu bağlamda çalışmada giyim barok dönemindeki tarzı ve bu tarzın kadın ve erkek giyimlerine nasıl yansıdığı anlatılması amaçlanmıştır. Bu çerçevede ilk olarak barok üslubunun resim, heykel, mimari ve müzik alanında ne tür etkiler bıraktığı, ilgili sanat dallarının bu üsluptan nasıl ve ne derecede etkilendiği incelenmiş, genel hatlarıyla özgün örnekler ile döneme damga vuran sanatçılar, eserleri bağlamında ele alınmıştır.

Ayrıca giyim biçimi kavramı, dönemler bağlamında irdelenerek, gelişim süreci ve dönemlere göre ne tür anlayışların etkisi altında kaldığı ortaya konmuştur. Elde edilen bu bilgiler ışığında çalışmada barok üslubu giyim biçimleri, kostüm dalında Oscar kazanan filmler çerçevesinde ele alınarak, biçimin kadın ve erkek giyimlerine nasıl yansıdığı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

1. BİR ANLATIM BİÇİMİ OLARAK BAROK ÜSLUBU

Sanat tarihi içerisinde Avrupa’da Rönesans ve Manierist dönem sonrası ve 1580-1750 yılları arasında ki üslup Barok üslubu olarak tanımlanmıştır. Barok adı Portekizce “barocco” ya da İspanyolca “barucca” kelimesinden türemiştir. Barok kelimesi bu anlamıyla, sınırlı dönemi anlatmaktadır. Buna 17. ve 18. “Avrupa Baroğu” denilmektedir (Turani, 2007: 442).

Barok üslubu, mimari, resim, heykel, hatta müzik ve edebiyat alanında bir devre damgasını vurmuş, gösterişli, yer yer abartılı ve canlı renklerden oluşan bir üslup oluşturmuştur. Zaman zaman da bütün bu sanatları tek bir mekân da uyum içinde ve anlamlı bir şekilde kullanılmasını da sağlamış, zenginliği, gösterişi ve abartıyı bir arada taşımıştır.

1.1. Barok Üslubunun Genel Özellikleri

Barok üslubu, 1600-1750 yılları arasında yer alan ve klasik sanatı izleyen resim ve mimarlık alanında öncülük eden bir akım olmuştur. Üslup dağınık, yüklü, şişkin biçimlerin aşırı ölçüde yığılmasını ifade etmektedir. İkinci Batı edebiyatında daha çok harekete, düşünceden ziyade duyuma önem veren aynı zamanda biçimlerin serbestçe meydana getirilmesinden duyulan coşkuyu önemseyen abartılı, etkileyici, çelişkiyi baz alan bir edebiyat akımı olarak değerlendirilmiştir (Türk Dil Kurumu, 2017).

Bu bağlamda anlaşılmaktadır ki;16. yüzyılda başlayarak mimari, heykel ve resim alanında gösterişli, duygulu, net hatları olan bir sanattır. Barok üslupla aynı zamanda müzik ve edebiyat alanında da dönemini yansıtan önemli eserler verilmiştir. Dönemi yansıtan giysiler ise abartılı renkli ve gösterişlidir.

17. yüzyıl başlarında Avrupa’da doğmuş olan Rönesans akımından farklı ve ona tamamen karşıt bir üsluptur. Resim, heykel ve mimarlık dışında diğer sanat dallarını da kapsayan ve Rönesans’tan farklı bir dünya görüşünü yansıtan bu üslup sanat tarihçileri tarafından “Barok Sanatı” olarak isimlendirilmiştir. Bu isim Portekizce’de garip biçimli, eğri-büğüncü incilere verilen küçültücü bir isimdir. Bu ismi Rönesans ilkelerine bağlı olmaya devam eden tutucu kişiler koymuştur (Yücel, 2013).

Klasik üslup sağlam, açık ve kesin hatlı formlardan oluşurken Barok bu hatların ve formların gevşemesi, biçimlerin birbiri içinde eriyerek kaynaşması şeklindedir. Barok insanı şaşırtan şeylere ve etkilere önem vermektedir, böylece Barok her şeye hükmeden bir heyecandan hareket etmiştir düşüncesi yaygındır (Turani, 2007: 442).

1.1.1. Barok Üslubunun Kültürel Temelleri

Rönesans ve Maniyerist dönem sonrası, 1580 ve 1750 yılları arasında, geç Rönesans dönemi ile erken barok arasında kesin bir sınır yoktur. Zira dönemsel sanat anlayış ve geçişleri sırasında birdenbire bir üslubun tamamen son bulup başka bir üslubun başlaması gibi bir şey mümkün değildir. Sanat anlayışları arasında geçiş dönemleri bulunmakla birlikte, bu geçiş dönemleri içinde üslupların birbirinden etkilenmesi kaçınılmazdır.

Dolayısıyla Yetkin'in de belirttiği gibi bir önceki dönem sanatçıları (mimar, ressam, heykeltıraş gibi) bir sonraki dönemde de bazı eserler verdikleri takdirde bu eserlerini yeni dönemin etkileriyle vermiş olabilirler. Ancak doğal olarak yeni üslupta verilen eserlerde daha önceki üslubu uygulayan sanatçıların eserlerinde eski üsluptan esintiler bulunabilmektedir (1977: 15).

Genel olarak Roma'da geliştiği kabul edilen Barok sanat üslubunun her ne kadar "karşı reformasyon"² hareketini ifade ettiği ve aynı zamanda kilise tarafından desteklediği kabul edilmekle birlikte, Protestanlık mezhebine inanan Kuzey ülkelerinde hızla yayılmıştır. Bu üslubu Fransa'daki mutlak monarşi³ de benimsediği gibi, Hollanda'daki burjuva sınıfı da benimsemiştir (Kuruüzümcü 2000: 36).

Genel olarak bakıldığında, Barok üslup, sanat tarihçileri tarafından bir saray sanatı olarak nitelendirilmiştir. Rönesans ile Klasik dönem arasında yer alan ve soyluların estetik anlayışını da yansıtan ve sanat alanında duyarlılığı yansıtan bir kategori olarak benimsenmiştir. Daha doğrusu Rönesans döneminde yaşanan ekonomik ve toplumsal bunalıma karşı olarak, soylular sınıfının sanatsal ve kültürel alanda egemenliğini ilan etmesi olarak değerlendirilmektedir (Say, 1995: 174). Rönesans'ın sona erdikten sonra "kesintiye

²**Reformasyon (dini reform):** 15. ve 16. yüzyılın Avrupa insanında ortaya çıkan görüş değişikliği sonucu, kilisenin devlet yönetiminden ayrı dinsel bir örgüt olarak faaliyet göstermesine neden olacak olan dini reform. <https://www.turkcebilgi.com/reformasyon>, E.T. 18.01.2017

³**Monarşi:** (isim) toplum bilimi Fransızca monarchie, (isim) toplum bilimi Siyasi otoritenin genellikle miras yolu ile bir kişinin üzerinde toplandığı devlet düzeni veya rejim, tek erklik. E.T. 18.01.2017 http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.59554b98494130.81532435

uğramadan gelişimini sürdüren saray sanatı, 18. yüzyılda duraklayarak yerini, günümüz sanat anlayışına bile egemen olan burjuva öznelliğine bırakmıştır” (Hauser, 1984: 17 akt. Kaya, 2009: 9). Bu açıdan, Barok bütün değerleri eleştiren ancak bu eleştiriyi bir sentez içinde yapan bir sanattır. Dolayısıyla aynı zamanda gerçekçi görüşlerle birlikte geçmişi, mitolojiyi ve Hıristiyanlığı bir araya getirip kaynaştıran bir sanat biçimidir (Turani, 2007: 446).

1.2. Barok Üslubunun Görüldüğü Ülkeler

Başlangıç yeri İtalya olduğu için tarihçiler bu üslubun incelenmesine genellikle İtalya’dan başlamışlardır. Zira barok üslubunun resim, heykel ve mimarideki en güçlü etkileri ve eserleri İtalya’da görülmektedir.

Dönemin Protestan eğilimine karşı Barok eserler kilisenin propaganda aracı olmuş, Rönesans’a karşı bir duruş olarak görülmüştür. Roma ve papalık çevresinde Hıristiyanlık ruhunun yeniden kazanılması hedeflenmiş ve bu anlayış toplumun ruhsal açıdan kurtuluşu gibi gösterilerek Barok üslubu tetiklenmiştir (Çetinkaya, 2007: 4-5).

İtalya’da barok üslubunun mimarlıkta en iyileri olarak kabul edilen isimler Lorenzo Bernini ve Francesco Borromini’dir. Bernini, aynı zamanda dönemin heykel sanatında ki en iyi isimlerinde birisi olarak görülmektedir. Resim sanatında ise Carracci’ler ve Caravaggio döneminin önde gelenleri olarak kabul edilmiştir. İtalya’da doğan ve son dönemini İspanya’da yaşadığı kabul edilen Barok üslup, Avrupa zevkinin İspanyalılaştırılması diye nitelendirilmiştir.

Barok 1598-1700 arasında ilk örneklerini kilisede vermeye başlamıştır. İspanyanın en önemli ressam, heykeltarihi ve mimarı olan Alonso Cano, Granada Katedrali’nin ön yüzünde ilk mimari örneklerini uygulamıştır. Ayrıca dönemin ünlü mimarı Churriguerra kardeşler, Pedro de Ribera ve Luis de Arevalo’dur. Ünlü heykel sanatçıları ise Gregorio Hernandez ve Juan de Martinez Montanes. Resim de ise Greco, Barok üslubunun İspanyada ki öncüsü olmuştur. Daha sonra ise Ribera ve Zurbaran, Barok üslubu temsil eden sanatçılar olmuşlardır. Hollanda da ise üslup kendisini resim sanatında göstermiştir. Pierre Paul Rubens resim sanatında üslubun temsilcisi olmuştur. Pierre Paul Rubens yalnızca Hollanda’nın değil Avrupa’nın ve dünyanın en büyük ressamlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Fransa’da 17.yüzyıl’ın ortalarına kadar Gotik ya da Rönesans üslubu hâkimken 17. yüzyıl ile 18. yüzyıl başlarında Barok üslup kendini göstermiştir. Fransa da Barok üslubunun temsilcisi mimarlar Jacques Lemercier, François Mansart ve Louis Le Vau’dur. Heykel sanatında temsilcileri Pierre Puget,

François Girardon ve Coysevo, resim de ise temsilcileri Antoine, Louis ve Mathieu Lenain kardeşlerdir. Avusturya'da üslup kendisini mimarlık alanında göstermiş ve en büyük eserlerini yine mimarlık alanında vermiştir. Bu devrin en büyük mimarları Johann Bernhard Fischer von Erlach ile Johann Lukas von Hildebrandt'tır. Bu mimarlar imparatorluk Barok'unu temsil ederken mimar Jcop Prandtauer'de manastır Barok'u örnekleri vermiştir. Barok üslup Almanya'da asıl etkisini mimarlık alanında göstermiştir. Bu döneme imzasını atan ünlü mimarlar Johann Dientzenhofer, Balthasar Neumann ve Daniel Pöppelmann'dır (Yetkin 1977: 19-127).

Bütün Avrupa ve Rusya da dâhil olmak üzere Barok üslubun İtalyan mimarlarıyla başladığı gibi Bohemya'da da buraya gelen Fransız mimar Jean-Babtiste Mathey Bohemya'nın Barok mimarisinde öncülük yaptığı bilinmektedir. Bohemya'daki bu mimariye Bavyera'lı Chirstophe Dientzenhofer ile oğlu Kilian İgnas mührünü vurmuştur. Heykel alanında ise iki büyük sanatçı Ferdinand Maximilien Brokoff ile Matyas-Bernard Braun'dur. Resim sanatında ise Karel Skreta'nın eserleri öne çıkmaktadır. Barok üslubun Avrupa'nın bazı ülkelerinde sadece belli dallarda gelişim sağladığı görülmektedir. Polonya'da sadece mimari alanında Giuseppe Belotti eserler vermiştir. Heykel alanında herhangi bir gelişme olmamış resim sanatında ise adı az duyulan Daniel Manyoki'den başka bir ressam olmamıştır Ortodoks olan Rusya'da ise Ortodoks dininde heykel yapılması yasağı nedeni ile heykel ve resim alanında herhangi bir eser görülmemiştir (Yetkin, 1977:134-154).

1.3. Barok Üslubunun Günlük Yaşama Etkisi

Barok üslubu, on yedinci yüzyılın tamamı ve on sekizinci yüzyılın ilk çeyreğini kapsamı içine almaktadır. Coğrafi açıdan ise, Avrupa'nın büyük bir bölümü ile Latin Amerika'da yayılmış gelişmesi ve gerilemesi her ülkede birbirinden ayrı bir gidiş izlemiştir. Aynı şekilde, yöresel özellikleri ve halk tarafından beğenilip tutulması da, ortak bir kaynağa dayanmasına karşın çok çeşitlidir (Conti,1997 akt. Yonuk, 2015: 54).

Barok üslubu, Avrupa'da dinsel ya da kırsal bir aristokratik müşteri kitlesinin hizmetinde olmakla birlikte sanatçıların çoğu burjuva kökenliydi. Burjuva toplumlar ölçüyü ve düzeni tercih etme eğilimi gösterirken, Aristokratik ve toprağa bağlı olanlar ise Barok hayal gücünden ve özgürlükten yana eğilim göstermişlerdir. Böylece iki guruba bölünen Avrupa'da birinde akıl yürütme ve soyutlama anlayışı, diğesinde ise hayal gücü ve duyarlılık ögesi daha fazla gelişmiştir. İki üslup arasında ki çelişki insanları, her birinin doğası gereği

diğerinden farklı bir dehadan kaynaklandığını kabul edecek ölçüde şaşırtmıştır. Bu durum ülkelerdeki üslubun özel başarısına yol açamasa da ona daha fazla destek ya da çekince hazırlamıştır. Böylece modern Avrupa uygarlığına manevi zenginliğinin tanıklığı olarak kalan heyecan verici çeşitlilik geldiği düşünülmektedir (Victor-Lucien Tapie, 1961: 46-47).

1.4. Barok Üslubunun Sanat Dallarına Etkisi

Barok üslubunun konusunda Eugenio D'Ors *“klasik ve Barok her iki sanat ta değerce birbirine denktir. Bir sadelik ve akıl uslubu, birde müzik ve bolluk üslubu vardır. Biri kalınlığı ve ağırlığı olan Biçimi, öbürü uçuşan kıvrımlı Biçimi sever. Birinden öbürüne ne çöküntü ne soysuzlaşma vardır. Bunlar ebedi iç varlığın iki yönüdür.”* Demektedir. Bu görüş bu gün içinde kabul edilmektedir. Barok'un en önemli özeliği Rönesans'ın aksine dini sanatı yeniden canlandırmasıdır. Kilise sanatçılara bu yönde çağrıda bulunmuş ve ressam ve heykeltıraşların kutsal yazılara uygun yapıtlar vermelerini emretmiştir (Yetkin, 1977: 9-11).

Bu çağrıya uyan ressam ve heykeltıraşlar özellikle dini konular ağırlıklı olmak üzere resim, heykel ve mimari eserlere ağırlık vermişler böylece yeni bir üslubun doğuşuna bu şekilde vesile olmuşlardır.

“Klasığın sakin ve duruk figürü, barokta hareketlenmekte ve sessizlik, gürültüye dönüşmektedir. Formların doğması, büyümesi ve dağılmaya başlaması, aslında bir doğa kanunu olarak bütün hayatı kapsar. Kesin hatlı formun çözülmesi yanında tipik ve ortak ideal-klasik özellik, kişisel güzelliğe dönüşür. Klasik eser, bazı prensiplere ve kurallara bağlıdır. Barok ise, bu kural ve prensipleri reddeder.” (Turani, 2007: 442).

Söz konusu tanımlar göstermektedir ki barok, Maniyerizm'in⁴ daha gelişmiş ve bir zemine oturmuş şeklidir. Aynı zamanda barok üslup kilisenin de desteklediği ve şekilleri dinsel açıdan olması gerektiği gibi gösteren bir sanattır. Yani tarif edilen ve sunulan şekiller bu tarif ve sunu dışına çıkmayacak, anlatıldığı şekilde olacaktır. Ancak bu anlatım sırasında formlar özgürce hareket edecek ve kendi kurallarına bağlı kalmak kaydıyla istediği şekli alacaktır.

Barok üslubunda ressam, heykeltıraş ve mimarlar genellikle sarayın ve aristokrat kitlenin hizmetinde olmakla birlikte atölyelerden yetişmiş burjuva kökenli kişilerdir. Üslup,

⁴ Diğer adı üslupçuluk olan maniyerizm, 1520 ile 1580 yılları arasında Avrupa'da belirmiş sanat üslubunun adıdır. Rönesans'a karşı hareket olarak ortaya çıkmıştır.
<https://www.makaleler.com/maniyerizm-nedir-ozellikleri-nelerdir>, ET: 20.01.2017

dini binaların yapımı ve dekorasyonunda naif inceliklerle süslenmesi yanında klasizmin özelliği olan plastik sanat biçimi arasında oluşan bir çelişkide meydana çıkmaktadır. Bu anlamda barok, ülkeden ülkeye o ülkenin özelliklerine göre nüans farkları göstermiş ve böylece Avrupa'ya zengin bir barok çeşitliliği getirmiştir (Victor-Lucien Tapie, 1961: 46-47).

Barok üslubu, devrinin en önemli görsel sanatları olan resim, heykel ve mimariye görsel anlamda çok derin etkiler yaparak o üsluba imzasını attığı gibi işitsel anlamda müzik sanatını da etkilemiştir.

1.4.1. Resim

Barok resim sanatı barok üslubun çıkış noktası olan İtalya'da başlamış ve zirveye çıkmıştır. Kardinal Farnese'nin davetine uyarak Bologna akademisinden gelen Caracci'ler Farnese sarayını süsledikleri tavan freskolarında yeni bir sanat görünümünü vermeden büyük kompozisyonların zevkini ortaya koymuşlardır. Aslında burada yapılan şey dini motiflerden ziyade tanrı ve tanrıçaların yaşamlarını canlandırmaktadır. Farnese sarayının birinci katında ki galeri tavanına Anibale Carracci'nin yaptığı Baküs'ün Zaferi adlı fresko örnek olarak gösterilmektedir (Victor-Lucien Tapie, 1961: 52-54; Yetkin, 1977: 47-52).

Görüntü 1.1: Baküs ve Ariadne'nin Zafer Alayı

Kaynak: <https://www.nationalgallery.org.uk>, E.T: 23.01.2017

17. yüzyılda karşıt eğilimler Caravaggio tarafından temsil edilmiş çarpıcı, gerçekçi bir üslubun temsilcisi olmuştur. Caravaggio'nun ışık, gölge kullanımı, dinsel konuları yorumlayış şeklinin bazen kabul görmediği ifade edilmiştir. Maniyerist sanatın aşırı yapma

genellemelerine karşı çıkan Caravaggio, büyük bir devrimci olarak literatürlere geçmiştir (Tansuğ, 1992: 181 akt. Çamur, 2015: 18-19).

Barok resmin İtalya’da başlangıcını sağlayan diğer zirvelerinden biriside Caravaggio’dur. Sanatçının, resim sanatına yeni bir ruh kazandırdığı söylenmektedir. Onun eserlerinin gizliden gizliye bir tutkuya ve dâhice bir esine sahip olduğu tarihçiler tarafından ifade edilmiştir. Carracci’lerin devşirmeciliği Caravaggio’nun natüralizmi yanında soğuk kalmıştır. Carracci’ler fresko ressamlığına karşılık Caravaggio natüralizmi bırakıp insan tiplerine başladığında sanatı güçlenmeye başlamıştır. Onun eleştiri alan yönü resimde işlediği tipler günlük hayattan seçmiş olması ve bu tipler aynı zamanda dinsel motiflerde kullanmış olmasıdır. Örneğin resimde yaptığı bir Meryem günlük hayatta gördüğümüz herhangi bir kişidir. Caravaggio resimlerinde karanlığı ve aydınlığı çatıştırarak insan anatomisini çok güzel bir şekilde ortaya çıkarmıştır. Caravaggio’nun karakteristik tablolarından biriside “İsa’nın Gömülüğü” isimli resmidir. Görüntü 1.2’de Caravaggio’nun “İsa’nın Gömülüğü” adlı eseri yer (Victor-Lucien Tapie, 1961: 52-54; Yetkin, 1977: 47-52).

Görüntü 1.2: İsa’nın Mezara Konulması

Kaynak: <https://www.nationalgallery.org.uk>, E.T: 23.01.2017

Görüntü 1.3: Aziz Girolomo

Kaynak: <http://amazonaws.com>, E.T: 23.01.2017

Carracci'lerin etkisinde olan dönemin büyük ressamlarından Domenichino'da barokun ustalarındandır. Görüntü 1.3'te yer alan Aziz Girolomo resminde, La Comunionedi San Girolamo'da yaşlı âlimin pek zayıf bedenini ekmeğin karşısında doğrultan ve ele gelir kılan şey resmine yansıttığı inancın coşkusu olarak yorumlanmıştır (Victor-Lucien Tapie, 1961: 52-54; Yetkin, 1977: 47-52).

Görüntü 1.4: Ermiş Barthelmy

Kaynak: <https://s-media-cache-ak0.pinning.com>, E.T : 23.01.2017

Barok resim sanatının İspanya’da ki en önemli temsilcisi Jusepe de Ribera’dır. Mitolojiden esinlenerek resimler yapan İspanyol ressamın, eserlerinin birçoğunu dini konular oluşturmaktadır. Bunlardan birisi de görüntü 1.4’te bulunan Ermiş Barthelmy’e işkence sahnesi resmi altı ayrı eserinde tekrarlamıştır (Yetkin, 1977: 67-68). Ribera sanat tarihçilerinin de genel olarak kabul ettiği üzere devrinin en önemli ressamlarındanındır.

Barok resminin İspanya’da ki bir diğer önemli temsilcisi Francisco de Zurbaran’dır. Yaşadığı yüzyılda İspanya’nın din duygusunun derin sadeliğini çok başarılı olarak resimlerinde yansıtmıştır. Gerçekçi bir temsilden mistik anlamlar çıkartmıştır. Özellikle çarmıha gerilmiş İsa tablosu ile ünlendikten sonra dua eden ermiş tabloları ile de sanatının güzelliğini ve ününü sürdürmüştür (Yetkin, 1977: 69-71). İspanya da o dönem resim alanında verdiği eserler kayda değer güzelliktedir.

Görüntü 1.5: Franjo Asiški

Kaynak: <http://wiki.eanswers.com>, E.T : 23.01.2017

İspanya'da dönemin bir diğer önemli ressamı ise Velazquez'dir. Yetkin, "*Velazquez'i Barok Sanata sokmak, gerçeği zorlamak olur.*" demekle birlikte Victor-Lucien Tapie, Barok isimli kitabında Velazquez'i Barok üslubunun içinde anlatmaktadır (Yetkin, 1977: 68; Victor-Lucien Tapie, 1961 çev. Işık Ergüden, 2011: 99). Velazquez bütün yüzyılların en büyük ressamlarından biridir. Tam olarak herhangi bir çığıra mahal edilememekle birlikte birinci dönem eserlerinden olan Aguador isimli tablosu barok resmin bütün özelliklerini taşır. Velazquez kolaylıkla resim yapan bir sanatçı olduğundan hazırlık niteliğinde yaptığı desen ve taslakları bulunmamaktadır (Yetkin, 1977: 75-82).

Görüntü 1.6: Diego Velázquez, Infanta Margarita Teresa

Kaynak: <http://artseverydayliving.com>, E.T: 23.01.2017

Yetkin'e göre: “İspanya resim sanatında Velázquez'in tam karşısında bir sanatçı aransa bu sanatçı, Francisco Goya y Lucientes' ten başkası olamaz. Biri ne kadar kabına çekilmişse, öbürü o kadar kabına sığmaz. Birinin yılları ne kadar durgunsa, ne kadar olaylardan uzaksa, öbürünün yılları o kadar fırtınalıdır” (1977: 82).

Görüntü 1.7: Goya Kendi Portresi

Kaynak: <http://ayay.co.uk>, E.T: 23.01.2017

Goya, insanın hayal gücünün bütün alanlarını korkularını, saplantılarını, hayallerini, çöküntülerini bilinçaltından alarak resme yansıtmıştır. Resimlerinde değerleri ve hacimleri yaşamın gizemlerini gölge ve ışık oyunları ile belirlemiştir. Goya, sanat hayatı boyunca çok sayıda eser vermiş ve geriye azımsanmayacak kadar tablo, gravür ve desen bırakmıştır. Rubens, en gerçekçi ve saygın barok ressamlarından birisidir. Muhteşem hayal gücü mitolojik figürlerde dâhil olmak üzere kendi ülke kadınlarının çıplak tenlerini olduğu gibi resimlerine yansıtmıştır. Kendisi de İtalya'da yetişmiş ancak sanatını daha çok Fransa'da uygulamıştır (Yetkin, 1977: 82-96).

Görüntü 1.8: İsa'nın Çarmıhtan İndirilişi

Kaynak: <http://www.artbible.info/art/large/519.html>, E.T: 23.01.2017

Görüntü 1.8'te Rubens tarafından, İsa'nın Çarmıhtan İndirilişi yer almaktadır. Resim Fransa'da iki etki altında yapılmıştır. 17. yüzyılda Rafaello'nun etkisi sürerken bu etki altında 18. Louis'in Vouet İtalya'nın dinsel ve sanatsal etkisini resimlerinde taşımaktadır. Klasik eğilimi ise Poussin temsil etmektedir (Yetkin, 1977: 82-96).

Barok resmin önemli temsilcilerinden bir diğeri ise Lenain'lerdir. Lenain'ler Antoine, Louis ve Mathieu Lenain olmak üzere üç kardeştir. Üç kardeşte resimlerinin altına sadece Lenain imzası attıklarından hangi resmin hangisinin olduğu anlaşılacakla birlikte Fransız sanat tarihçisi Paul Jamot, tarzlarına göre bu ayrımı belirlemiştir. Bu kardeşlerden başka önemli ressamlardan biri olan Georges de la Tour'nun en bilinen eseri Maria Magdalena'dır. Ayrıca Fransa'da barokun gerçekçi temsilcilerinden biri de Valentin'dir. Genelde ressamların çoğu Roma kaynaklıdır ya da İtalya'da eğitim almışlardır.

Görüntü 1.9: Louis Lenain, Hasat Zamanı

Kaynak: <https://tr.m.wikipedia.org>, E.T : 23.01.2017

Görüntü 1.10: Karel Skreta, Narození Svatého Václava

Kaynak: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com>, E.T: 23.01.2017

Genellikle barok dönemi ressamı tuval üzerine yapılan resimler üzerine saray kilise gibi yapıların duvarlarını süsleyen değişik boyutta resimler yapmışlardır ve bu resimler onların tekniğini yansıtmaktadır (Victor-Lucien Tapie, 1961 çev. Işık Ergüden, 2011: 52-82; Yetkin, 1977: 47-146). Bu dönemin Bohemya’ında yetişen bir diğer ressamı da Karel Skreta’dır.

1.4.2. Heykel

Barok heykel sanatında hareketlilik ve anlatım güçlüdür. Hareket heykel üstüne düşen ışıkla sürekli yenilenmiş, heykel çok yönden algılanmak üzere düzenlenmiştir (Eczacıbaşı, 1997:196 akt. Çoban, 2014: 66).

Romalıların hâkimiyeti 1630-1680 arasında iki mimar ile heykeltıraşın varlığı ile kendini göstermektedir. Bernini ve Borromini takipçileri ile Barok içinde iki ayrı aile hatta iki üslup oluşturmuşlardır. Bernini yaşadığı dönemde ikinci Michelangelo olarak ünlenmiştir. Bernini’nin eserlerinde anıtsallık kuvvetli bir hayal gücü epik bir büyüklük esini bulunmaktadır (Victor-Lucien Tapie, 1961 çev. Işık Ergüden, 2011: 54-58). Bernini’nin en önemli özelliği mermerde insan teninin bütün gerçekliğini yansıtmış olmasıdır. Onun en önemli eserlerinden birisi Roma’da Santa Maria Vittoria Kilisesinin bir kapelasında bulunan Avilalı Ermiş Teheresa heykel grubudur (Yetkin, 1977: 43-46).

Görüntü 1.11: Santa Teresa

Kaynak: <http://foto.ilsole24ore.com>, E.T: 23.01.2017

Görüntü 1.11’deki Bernini tarafından yapılan Avila’lı Ermiş Theresa’nın Vecdi eseri

Santa Maria della Victoria Kilisesi, Roma’da bulunmaktadır.

Heykeltçilik İspanya’da halka resimden daha yakın bir sanat olarak görülmüştür. Yapılan heykellerin konuları hep dinsel karakterlerdedir. 16.yüzyıldan 18. yüzyıla dek kesintisiz biçimde İspanyol şehirlerinde birbiri ardına ortaya çıkan manastır ve bölge kiliseleri için Meryem Ana, Aziz heykelleri ve İsa’nın çektiklerinin sahnelendiği heykel üretimleri peş peşe birbirini izlemiştir. Devrin önemli heykel tıraşlarından Gregorio Fernandez kutsal temsili heykellerinden genellikle dramı tercih etmiştir başka konularda ise serinkanlı ve ölçülüdür. “Azize Theresa” ve uzanmış yatan “Sanrılı İsa” figürleri ve kendinden geçmiş Bakireleri buradan kaynaklanır (Yetkin, 1977: 55-60).

Bir diğer başarılı heykeltıraş ise Juan de Martinez Montanez yoğun bir inanç insanı olarak gerçek esin coşkuları içinde çalışan bir heykeltıraştır. “Lekesiz Gebelik” isimli eseri en bilinen çalışmalarındandır (Victor-Lucien Tapie, 1961: 94-97).

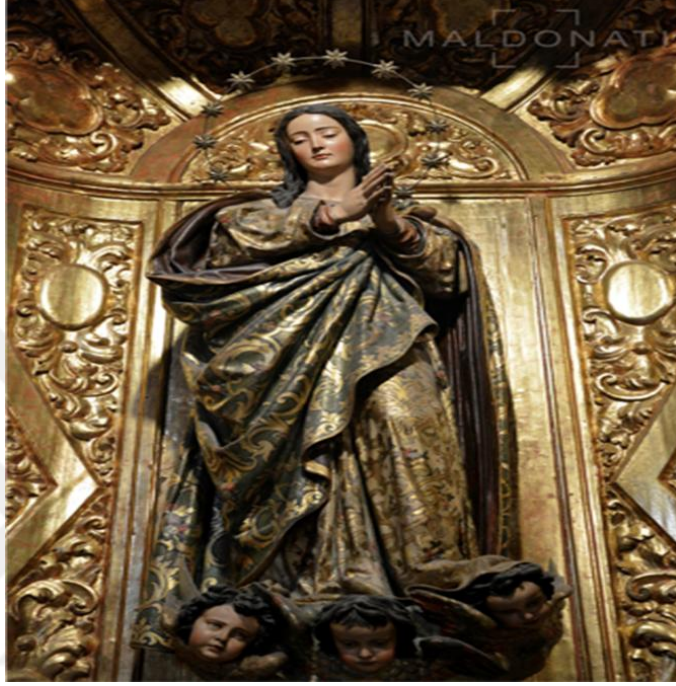

Görüntü 1.12: Gregorio Fernandez Piedad, Valladolid Müzesi

Kaynak: (Yetkin, 1977: 64)

Suut Kemal Yetkin’in “Barok Sanat” adlı eserine göre ise: İspanya heykeltçiliği

Kastilya ve “Andalusia Çığıruları” olarak ikiye ayrılmaktadır. Kastilya çığırını Gregorio Hernandez (Fernandez) “Andalusia Çığırını” ise “Juan Martinez Montanes” temsil etmektedir. Hernandez’in en güzel eserlerinden bazıları Ermiş Theresa ve Piedad’tır (Yetkin, 1977: 64).

Görüntü 1.13: Montanes, Meryem’in Günahsız Gebeliği Sevilla Katedrali

Kaynak: (Yetkin, 1977: 66)

Montanes başlangıçta kabartma heykelli Talhalar yaratmış daha sonra Kastilyalı⁵ heykelticilerin hareketli şiddetinden uzaklaşan uyumlu ve ağırbaşlı yöntemini açıkça meydana çıkartmıştır bu eserlerinden en güzellerinden biriside şekil 1.13’te yer alan “Meryem’in Günahsız Gebeliği” tablosudur.

Fransa’ da çok öne çıkmış heykel sanatçısı bulunmamakla birlikte ikinci sıradan olan park ve meydanlara heykel yapan sanatçılar bu tür heykelleri dinsel yapılarda da kullanmışlardır. Özellikle bu dönemde yaşıt sayılan Pierre Puget, François Girardon ve Coysevox kayda değer bazı eserler vermişlerdir.

Puget’in önemli eserleri Versailles yaptığı aslanın saldırısına uğrayan Croton’lu

⁵ **Kastilya Krallığı (Castilla)**, İber Yarımadası’nda eski bir krallık.

Milon ile Andromed'in Kurtuluđu heykelleridir (Yetkin,1977: 114-116).

Görüntü 1.14: Andromed'in Kurtuluđu

Kaynak: <http://www.artmakers.pl>, E.T: 24.01.2017

Girardon ise daha yumuşak ve idealist olarak bilinmektedir. En tanınmış iki eseri Apollon'u Su Perileriyle yıkanırken gösteren heykel topluluğu ile Proserpina'nın Kaçırılışı heykelleridir (Yetkin, 1977: 114-116).

Görüntü 1.15: Apollon Su Perileriyle Yıkanırken

Kaynak: <http://theredlist.com>, E.T: 24.01.2017

Çek heykeltçiliğinin iki büyük sanatçısı Ferdinans Maxmilien Brokoff ile çağdaşı ve rakibi Matyas Bernard Braun'dur. Yetkin'e göre, Brokoff'un anıtsal gücü benzerini Braun'un coşkulu dinamizminde bulmaktadır. Brokoff gerçekçi tipleri Braun ise aşırılıkları işlemiştir. Brokoff'un en önemli eserleri; Morzin sarayı için yaptığı balkonun ağırlığını taşıyan iki kocaman Mağripli heykeller ile Prag'da St. Gall Kilisesin'de ki ağaçtan yapılmış olan Maria Magdalena heykelidir (1977: 142-145).

Görüntü 1.16: Morzin Sarayı

Kaynak: <https://upload.wikimedia.org>, E.T: 24.01.2017

Braun'un Şarl köprüsünde ve kiliselerde birçok heykeli bulunmaktadır. En önemli heykellerinden biri Azize Luitgarda'nın vecd halindeki görünüşünü canlandıran heykel grubudur (Yetkin, 1977: 142-145).

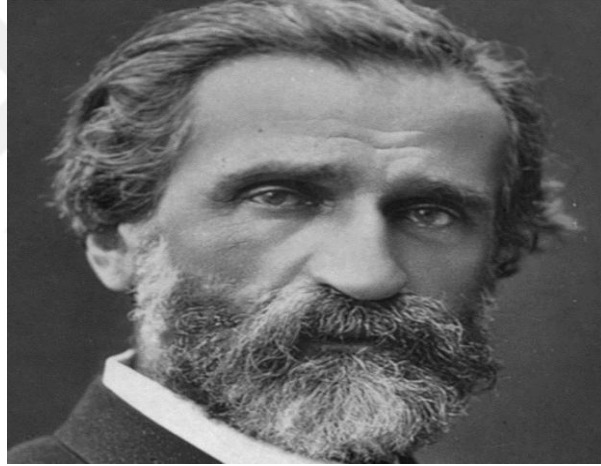
1.4.3. Müzik

“Barok bestecisinin ana amacı, müziği dramatik anlatımın bir parçası kılmak, dramatik anlatımı müziğe katmaktır.”(İlyasoğlu, 1995: 27). 17.yüzyılda Venedik'in özel bir müzik ortamıyla tanışmış olması nedeni ile tiyatrolarda müzikli piyesler ve operalar çoğalmıştır. Bu deneyim olmadan İtalya, Fransa, İspanya ve Avusturya'daki saray şenliklerinin bu denli yaygınlaşması mümkün olamazdı. Bu dönemde Monte Verdi, Cavalli ve Vivaldi gibi büyük bestecilerde dönemin sanatçıları olarak ortaya çıkmışlardır.

Görüntü 1.17: Antonio Lucio Vivaldi

Kaynak: <http://www.thefamouspeople.com>, E.T: 24.01.2017

Görüntü 1.18: Giuseppe Verdi

Kaynak: <http://a1.files.biography.com>, E.T: 24.01.2017

Fransa’da Sponde Theophile de Viau, Saint-Amant gibi “nostaljik ve hayalperestler” Fransız edebiyatı içinde yerlerini bulmuşlardır. Tutkularını fikirlere değil imgelere ve müziğe tercih ederler bu yüzden bunların barok olduğu söylenmiştir (Victor-Lucien Tapie, 1961: 63-71).

Fransız çalgı müziğinde ilk büyük gelişmeler, 17. yüzyılın ortasından itibaren “Fransız Uvertürleri”, Barok dönemde Fransız stiline göre yazılmış, ağır-çabuk-ağır biçiminde bir müzik türüne göre yazılmıştır. Uvertür: “Orkestra Süitleri”(Orta Avrupa’da genellikle aynı

tonda geleneksel dansların süit biçiminde düzenlenmesinden oluşan orkestra eseri) ve çembalo müzikleriyle gerçekleşmiştir. Sahne sanatları alanında, opera ve komik operanın gelişimi ise aynı dönemden başlayarak 18. ve 19. yüzyıllarda devam etmiştir (Mertkan, 2006: 8). Barok dönemde Almanya’da çalgı ve koro müziğinde önemli gelişmeler olmuştur. Opera sanatı, İtalya ile karşılaştırıldığında, Almanya’ya gecikmeli olarak girmiştir. Buna karşın “Oratoryo” (müzikte belirli bir konuyu koro ile anlatan müzik türü) ve “Kantat” (16. yüzyılda oluşan orkestra eşlikli din dışı ve dinsel vokal eserler) türlerinin bu dönemde hızla gelişme gösterdiği görülmektedir.

Erken barok dönemde Heinrich Schütz (1585- 1672), Johann Hermann Schein (1586-1630) ve Samuel Scheidt (1587-1654) gibi besteciler Alman Barok müziğinin Bach ve Haendel’e kadar uzanmasında önemli katkılarda bulunmuşlardır (Mertkan, 2006: 9).

Görüntü 1.19: Johann Sebastian

Kaynak: <https://wikimedia.org>, E.T: 24.01.2017

1.4.4. Mimari

17. ve kısmen 18. yüzyılda Avrupa’nın İtalya, İspanya, Portekiz, Avusturya, Güney

Almanya, Belçika gibi Katolik ülkeleri ve Latin Amerika'ya yayılan eğri hatların hâkim olduğu bir sanat üslubudur (Hasol, 2008; Lloyd, 1971; Norberg Schulz, 1972; Turani, 1992). Abartılmış hatlara yatkın olan bu üslup gerçek üstü eğiliminden dolayı göz aldatmasına ve yanılmaya önem verir. (Germaner, 1997 akt. Kaya, 2010).

Rönesans'ın katı kurallarına tepki olarak (Karşı-Reform hareketi) İtalya'da ortaya çıkan Barok mimari 17. yüzyılda ülkenin gözde üslubu olmuştur (Germaner, 1997 akt. Kaya, 2010).

Bu hareketin merkezi Roma'dır. Barok mimarlığın öncüsü sayılan ilk eser Giacomo Barozzi da Bignola'nın 1568 tarihinde yapımına başladığı Gesu Kilisesidir. Barok üslubun mimarlıkta ilk örneği sayılan kilise 17. yüzyılın ilk yıllarından başlayarak bütün batı ve orta Avrupa sanatına örnek olmuştur (Yetkin, 1977: 18).

Görüntü 1.20: Gesu Kilisesi, İtalya

Kaynak: <http://a403.idata.over-blog.com>, E.T: 25.01.2017

Roma'nın iki büyük mimarı Lorenzo Bernini ile Francesco Borrominidir. Bernini, Michelangelo'nun başladığı ve yarım kalan San Pietro Kilisesi'ni tamamlamış ayrıca Roma'da birçok kilise ve saray yapmıştır (Yetkin, 1977: 25).

Görüntü 1.21: Baldaken, Roma/İtalya

Kaynak: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com>, E.T: 09.01.2017

Lorenzo Bernini'nin en güzel eserlerinden biri de Baldakendir⁶. Barok üslubunun en önde gelen temsilcisi olan sanatçının dekoru mimarlıktan ayırmadığını gösteren bu eseri, Roma'daki San Pietro Kilisesin dedir. 29 metre yüksekliğindeki bu güçlü, güzel ve dev eser Baldakenlerin en ünlüsü ve Barok üslubunun en tipik örneğidir (Yetkin, 1977: 25).

⁶**Baldeken:** Kubbe ya da piramit çatıyla örtülü, kare, çokgen ya da daire planlı, sütunlarla taşınan küçük açık sütrüktür. <http://sanatsozlugum.blogspot.com.tr>,2017, E.T: 05.05.2017.
(**Sütrüktür** ise toplum bilimi yapı veya mimarlık, yapının taşıyıcı bölümü, taşıyıcı sistemi anlamına gelmektedir. <https://tr.wiktionary.org/wiki/str%C3%BCKt%C3%BCr> E.T: 05.05.2017).

Görüntü 1.22: Sant Agnese Kilisesi, İtalya

Kaynak: <http://www.travelsignposts.com>, E.T : 09.01.2017

Borrominin çok fazla eseri bulunmamakla birlikte, Görüntü 1.22’de yer alan Sant Agnese Kilisesi, Borrominin en önemli eserlerinden biridir.

Kuzey İtalya’da da Barok mimarlık sanatının birçok örnekleri verilmiştir ve bu mimarlık sanatının önemli örnekleri Torino kentinde olup en ünlü mimarlardan biri Guarino Guarini’dir. İspanya’da Barok üslubunun önemli mimarları Churriguerra kardeşlerdir ve bunların kullandığı barok üsluba Churrigueresco denir. Barok üslup madritte Toledo’da ve bütün İspanya’da uygulanmıştır. En önemli eserlerden birisi Toledo Katedralinin baş altarı arkasında her türlü renkli mermerle yapılmış “Transparento Kapellasi” Barok’un önemli örneğidir (Yetkin, 1977: 18-63).

Görüntü 1.23: Transparento Kapellası

Kaynak: <http://livesharetravel.com>, E.T : 25.01.2017

Fransa'da bu dönemde eser vermiş en ünlü mimarlar Jacques Lemercier, François Mansart ve Louis Le Vau'dur. Bu dönemde barok mimari üslubuyla Lemercier'in yaptığı en önemli eser Sorbonne Kilisesidir. Mansart ise Val de Grace Kilisesini yapmıştır. Lois Le Vau yaptığı birçok eserden başka Lüksemburg sarayını da yapmıştır (Yetkin, 1977: 105-114).

Görüntü 1.24: Sorbonne Kilisesi

Kaynak: <https://upload.wikimedia.org/>, E.T: 25.01.2017

Orta Avrupa ülkeleri arasında Barok üslubun merkezi Avusturya sayılmaktadır. Avusturya'da barok eserler özellikle Viyana ve Salzburg'ta toplanmıştır. Önemli eserlerden biri Salzburg'ta bulunan Fischer von Erlach'ın yaptığı Kollegienkirche'dir. Bu ülkeyi Almanya ve Polonya takip etmektedir.

Görüntü 1.25: Würzburg Sarayı

Kaynak: Salzburg, Erlach'ın Yaptığı Kollegienkirche,
<http://www.wga.hu>, E.T: 25.01.2017

Avrupa barokunun en önemli eserlerinden bir başkası da Würzburg Sarayı'dır. Balthasar Neumann'ın yaptığı bu saray yalnız boyutları ile değil kitlelerin uyumu ayrıntılarının önemi ile Barok'un önemli eserlerinden biri olarak görülmektedir.

Görüntü 1.26: Würzburg Sarayı İç Merdiven Görünümü

Kaynak: Würzburg Sarayı İç Merdiven Görünümü, <https://diyablog.files.wordpress.com>,
E.T: 25.01.2017

Bohemya'da ise barok mimarinin merkezi Prag olmuştur. Carlo Lurago Prag'ta birçok eser meydana getirmekle birlikte ondan daha önemli bir mimar Lugano'lu Francesco Caratti'dir. En önemli eseri Czernin Sarayıdır. Polonyo'da ise üslubun en önemli eserlerinden biri Varşova'da Giuseppe Belotti'nin yaptığı Willanov yazlık sarayıdır. Rusya'da ise barok mimari özellikle yeni kurulan bir şehir olan S. Petersburg'da inşa edilmiştir. Ayrıca Leningrad'da da eserler verilmiştir. Petersburg'da yazlık Peterhof Sarayı barok mimarinin Rusya'da ki önemli örneklerinden birisidir (Yetkin, 1977: 150-155).

Sanat akımları nasıl ki buldukları yüzyıla damga vurmuşsa aynı çağda ki giysiler de dönemlerine damga vurmuşlardır. Bulduğu dönemin sanat anlayışı ve akımları giyimi etkilediği gibi, belki giyim de bulunduğu dönemi etkilemiştir. Bir şeyin nereden nereye geldiğini ve hangi şartlarda nasıl bir gelişme gösterdiğini anlayabilmek için onun tarihi akış içinde ne tür bir gelişme gösterdiğini tespit etmek gerekir.

2. GİYİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Bu bölümde giyimin tarihsel süreçte nasıl değişime uğradığından kronolojik sıra ile bahsedilerek resimlerle örneklendirilecektir.

2.1. TARİHSEL SÜREÇTE GİYİM BİÇİMİ

İnsanlık yaratıldığı günden bugüne kadar daima giyinme ihtiyacı duymuş bu ihtiyaç önce örtünme ve ısınma ile başlayıp daha sonra daha güzel görünmek ve farklılıkları ortaya çıkartmak amacı ile kullanılmıştır. Dolayısıyla insanların giyimleri tabii oldukları sınıfı ve mevkiiyi gösterir şekilde olmuş ancak bu durumda bile eşitler arasında daha güzele daha iyiye ve daha gösterişliye yönelme ihtiyacı yeni giyim şekillerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Tarihsel gelişim süreci içinde değişen zamanlarla birlikte giyim tarz ve zevkleri de değişmiştir. Giyim sadece örtünmek olarak kalmayıp daha güzel görünmeyi de beraberinde getirdiğinde kıyafetlerin yanında takılar, ayakkabılar da ayrı bir özellik arz etmiştir.

Her yeni devir eskidikçe yeni gelen dönemlerde eskiyen ve çoğalan üsluplar, yeni üsluplara kaynaklık etmektedir. Böylece her üslubun kendisi yine kendisi için kaynak oluşturmakta ve sanat tarihi bizim için, içinden alıntılar elde etme imkânı tanımaktadır. Moda tarihine bakıldığında, neoklasik sanatın etkisiyle, XVIII. Yüzyılın sonunda Yunan kadın giyim tarzının Avrupa'da moda haline geldiği görülmektedir. Arts and Crafts ve Art Nouveau dönemlerinde de Gotik ve Rönesans dönemi kadın giysilerinin tekrar ele alınarak canlandırıldığı, sanattaki geçmiş üsluplara özlem (nostalji) eğiliminin bir şekilde modaya da yansıdığı görülmektedir (Alpat, 2010: 22; Nadasbaş, 2012: 19).

2.1.1. Tarih Öncesi Dönemde Giyim Biçimi

Tarih öncesi dönemde giyimin nasıl olduğu yapılan kazılar sonucunda ortaya çıkan resim ve heykellerin üzerinde ki kıyafetlerden bulunan giysi parçaları ve takıların incelenmesinden ortaya çıkmıştır. Dönemin giyim biçimlerine baktığımızda ve “Görüntü 2.1” de de görüldüğü gibi; genellikle elbiseler hayvan kürklerinden olup kesilmediği çoğu zaman iğnelerle veya tellerle birbirine sabitlendiği anlaşılmıştır. Zamanla kıyafetler birbirine dikilerek esnekliği arttırıldı ve kıyafetler kendi başına bir kimlik kazanmaya başlamıştır. Kıyafetler genellikle bu şekilde deriden yapılmakta başlıklar sırasıyla deriden, bronzdan ve demirden yapılmaktaydı. Takılar ise kemik taş ve kabuklardan yapılmaktaydı. Zamanla bazı kıyafet ve takılar statü belirtisi olarak kullanılmıştır.

Görüntü 2.1: Tarih Öncesi Dönemde Giyim

Kaynak: <http://cdn-1.apparesearch.com>, E.T: 30.01.2017

Tarih öncesi dönemler de giysiler incelenirken hem tarihsel süreç göz ardı edilmemeli, hem de bu süreç içinde diğer sanat dalları ve insanların anlayışları ile giyim nasıl bağdaştığı ve ne çeşit bir seyir izlediği iyice incelenmelidir.

2.1.2. İlk ve Orta Çağ Döneminde Giyim Biçimi

Antik Mısır Dönemi: Antik mısırlıların giydiği kıyafetlerin hemen tamamı Nil vadisindeki keten bitkisinden yapılan keten kumaşlardan oluşmuştur bu kumaş Mısır'ın sıcak iklimine çok uygundur. Takılar ise her daim renkli olup tabiat motifliyidiler. Mısır giysileri temelde şal, tunik, kısa eteklerden oluşmaktadır. Ayrıca erkekler şenti adı verilen peştamal biçimli dar giysi (kalasiris) giymektedir. Genellikle kadın kıyafetlerinin temelinde yer alan “kalasiris” (MÖ 2700- MÖ 750) sadece bir yan dikişi olan bir ya da iki omuzdan askılıTüp biçimli bir elbisedir. Elbisenin bu askıları beden altına incek kadar uzun olup göğüsleri açıkta bırakan bir yapıdadır. Bu giyim tarzı çok uzun zaman hiçbir değişime uğramadan Mısır da geçerliğini korumuştur. Aynı zamanda ülkenin iklimi nedeniyle bedenın üst kısmına herhangi bir şey giyilmeyerek çıplak bırakılmıştır. Bu uzun dönem boyurca, yani Eski Krallık ve Orta Krallık dönemi devamı süresince erkekler bazen şenti üzerine etek giymiş bazen de şenti veya kilt giymişlerdir. Şenti aslında eski krallığın başlangıcından yeni krallığın bitişine kadar üst sınıf ve soylu sınıfı içinde olan erkeklerin temel giysisi olmuştur. (Pendergast vd,

2004: 21,28; Tortora ve Eubank, 2006: 27; Evecen ve Ölmez, 2014: 371-372).

Görüntü 2.2: Antik Mısır

Kaynak: <http://www.kendallredburn.com>, E.T: 30.01.17

Minos (Girit) Dönemi: Girit adasında ki Minos uygarlığı antik Avrupa giyim tarzından farklıydı kıyafetlerin en büyük özelliği bele tamamen oturmasıydı ayrıca kadınlar saçlarını şekillendirip şapka takıyorlardı. Erkekler genellikle vücutlarının üstlerine bir şey giymiyorlardı. Kıyafetleriyle birlikte çok sayıda takıda kullanmışlardır (Kaknüs, 2013:120-133).

Görüntü 2.3: Antik Yunan Dönemi

Kaynak: <http://lh5.ggpht.com>, E.T: 30.01.2017

Antik Yunan Dönemi: Bu dönem Yunan kıyafetleri basit kumaşlardan yapıldığı bol dökümlü kıyafetler her mevsim giyilebildiği görünmektedir. Kumaşlar genellikle akışkan drapeli kumaşlardı. Bu dönem Yunanlılar saçlarına da çok özen gösteriyorlardı erkekler kısa saç kadınlarda saçlarına uzun lülelerle ya da buklelerle beslediği ve topuz yapıldığı dönemi yansıtan resimlerden tespit edilmiştir.

Peplus

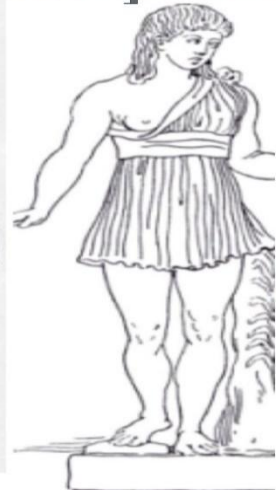
Chiton

Himation

Strophion

Görüntü 2.4: Antik Roma Dönemi

Kaynak: <https://s-media-cache-ak0.pinning.com>, E.T: 30.01.17

Antik Roma Dönemi: Antik Roma'da erkeklerin ne tür kıyafetler giyecekleri belirlenmişti. Rütbe ve statü kıyafetlerin rengini dahi belirliyordu. Kadınların en temel kıyafetleri ise fibulae adı verilen broş ve tokalarla omuzda tutturulmuş pililer halinde dökülen stola şeklindeydi. Kıyafetlerin çoğu kök boyayla boyanan yün ya da ketenden kumaşlardı. En çok giyilen ayakkabı ise sandalet ve botlardır. Saç şekillendirilmesi hem erkekte hem de kadında da önemliydi. Antik Roma'da tunik ortak giyim eşyası olarak kullanılmıştır. Erkekler ve kadınlar togalarının altına giymişlerdir. Romalılar arasında tunik lüks bir ürün olarak kabul edilmiş ve alçak gönüllü insanlar tarafından giyilmemiştir. Erkeklerde tunik uzunluğu bacağın ancak yarısına kadar inmekte daha uzun tunikler erkeklerde efeminelik göstergesi olarak kabul edilmiştir (Hope, 1962: 44 akt. Nadasbaş, 2012: 33).

Görüntü 2.5: Antik Roma'da Tunik

Kaynak: <https://www.google.com.tr>, E.T: 30.01.17

Ortaçağ döneminde giyilen kıyafetlerin çoğu iki adet dökümlü dikdörtgen kumaşı dikmek suretiyle tunik haline getirmektir. Tunikler ve pelerinler yapılırken genellikle yün ve keten kumaşlar kullanılıyordu. Kuzey bölgelerde soğuğa karşı deri ve kürkte giyiliyordu. Bu çağın sonlarına doğru oldukça fazla kumaş aksesuar ve kıyafet çeşidi vardı renkler daha parlak dikiş metotları da çeşit kazanmıştır. Bu dönem kıyafetler daha kıvrımlı hale gelmiştir (Kaknüs, 2013:120-133).

©JewishEncyclopedia.com

Görüntü 2.6: Ortaçağ Dönemi

Kaynak: <http://blogs.hisarschool.k12.tr>, E.T: 30.01.2017

Zamanla değişen anlayışlarla birlikte giyim tarzı da gelişim sağlamaya devam etmiş ve 12. yüzyılda Gotik üslubuyla birlikte giyim de nispeten ona göre şekillenmiştir.

2.1.2.1. Gotik Üslubu ve Giyim Biçimi

Gotik stil başlangıç itibarıyla 1140 yılları civarında Fransa'da doğmuştur. Gotik mimari ortaçağda sıklıkla karşılaşılan sorunlar neticesinde ortaya çıkmıştır. Böylece aydınlık, hoş, havadar yapılar inşa edilmesini sağlamıştır. Gotik mimarinin karakteristik özelliklerinden biride yaratık şeklinde heykelciklerdir. Bu mimari ile yapılar sadece fonksiyonel olmaktan çıkmış aynı zamanda estetik ve güzel olmuşlardır (Sunal, 2016).

Erken dönem (13.yüzyılda) gotik kıyafetlerin uygun şekil ve boyutta olup zarif ve sofistike bir görünümüleri vardır. Bu dönemde minimal abartılar ve dini unsurlar ön plandadır. Kilisenin kadınların saçlarını açmalarını yasakladıktan sonra saç filesi, bone, şapka ve duvak

kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu dönem vücut hatlarını belli eden giysiler giyilmiştir. Aksesuarlar sosyal farklılıkları ortaya koyacak şekildedir. Sivri burunlu ayakkabılar çokça giyilmiştir. Geç dönem (14.yüzyıl) bu dönemde düz kesim ve bol kıyafetlerden vücuda oturan kıyafetlere geçilmiştir. Aşırıklar törpülenmiş süslemeler doku ve desen üzerindeki oymalarla sınırlıdır. Kadınlarda yuvarlak, kare ya da düz ve derin yakalar ile göğüs dekoltesi bulunmaktaydı. Bu durum dış elbisenin dik yakası ile tezatlık oluşturmaktaydı. Basit peçenin yerini titizlikle süslenmiş boynuzlu çerçevesi ve peçeli taşlar almıştır. Ayakkabıların uçları sivri ve uzun bir yapıya sahipti (Yıldız, 2015: 247-258).

Görüntü 2.7: Erken Dönem Gotik

Kaynak: <http://world4.eu>, E.T: 05.02.2017

Görüntü 2.8: Geç Dönem Gotik

Kaynak: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com>, E.T: 05.02.2017

2.1.2.2. Rönesans ve Giyim Biçimi

Rönesans 15. ve 16. yüzyılda önce İtalya'da başlayarak diğer Avrupa ülkelerine yayılan sanat, edebiyat, bilim ve felsefe alanlarındaki gelişmeler, yenilikler ve anlayışların ortaya çıkmasıdır. Rönesans'ın kelime anlamı ise yeniden doğuş demektir.

Rönesans, drapeli kıyafetlerin terk edilerek vücuda oturan kıyafetlerin yerini aldığı ve bu kıyafetlerin net ve keskin çizgilere kavuştuğu dönemdir. Kadınlar için korsaj ve etek gibi bu günün kıyafetlerinin ilk örneklerinin kullanıldığı bir dönemdir erkekler ceket pantolon ve palto kullanmaya başlamıştır. Kıyafetler aracılığıyla vücudun farklı yerleri vurgulanmaya başladı takma kolların juponların eteklerin kısa ve dar yeleklerin farklı renklerde vücutta kullanımı başlamıştır. Kadınların kullandıkları başlıklar çoğunlukla alın bölgelerini ortaya çıkaran türdendi. Bu dönemde kıyafetlerde bölgesel farklılıklar görülmeye başlanmıştır. Bu dönem erkekler birkaç parçadan oluşan kıyafetler giymeye başlamışlardır. Kadın

kıyafetlerinde de zaman içerisinde drape⁷ kullanımından vazgeçilerek, kadın kıyafetleri üst kısım ve etek kısmı olmak üzere iki parçadan oluşmaya başlamıştır. Yine bu dönem erkek kıyafetlerinde gittikçe artan katlar erkeği daha cüsseli ve iddialı göstermekteydi (Yıldız, 2015: 247-258).

Görüntü 2.9: Rönesans Dönemi Kıyafetler

Kaynak: <http://world4.eu>, E.T : 30.01.2017

2.1.2.3. Rokoko Üslubu ve Giyim Biçimi

Rokoko Üslubu, Fransa da 18.yüzyılın başlarında geçerli olan, kavisli ve bol çizgili ayrıca gösterişli bir bezeme üslubu olarak tanımlanmaktadır. Fransa'da 18.yüzyılın ortalarına doğru barok üslubun kıvrımlı çizgilerine, özentili biçimlerine yapmacık bir incelik katan, midye kabukları, taş vb. gereçlerden yapılan iç mimarlık süslemeleridir.

Rokoko (1730-1789); giyim tarzı Rönesans'ın ilk gelişme zamanlarında Barok üslubuna karşı bir tarz olarak ortaya çıkmıştır. Asimetrisi, acayip olması, detaylarının inceliği ve hafifliği ile dikkati çeken bir üsluptur. Süslü güzelliği bol miktarda kumaş kullanımıyla vurgulanmaktaydı. Kadın ve erkek giyiminde kullanılan en yaygın kumaşlar, satenler,

⁷ **Drape:** herhangi bir kıyafette, elbisede katlanarak dikilmiş kısımlara denir. Elbiselerde, eteklerde, bluzlarda ve gömlelerde karşımıza çıkmaktadır. Kumaş verev, düz, pileli gibi farklı şekillerde katlanarak dikilip kıyafete model veriliyor. (<http://www.giyimvemoda.com/moda-sozlugu/drape-nedir/176>, E. T: 17.03.2017).

brokarlar⁸, kurdelalarla yapılmış gül motifler, atlaslar, tipik olarak pastel gölgeler ve çift renk yansıtan ipek karışumlu tafta kumaşlar kullanılmıştır. Yaka kısmının sırtı kapanmış ve kareden U şeklini alması sağlanarak onu ayıran bir özellik olması halini almıştır. Bu üslupta kadın giysileri, dantelli ve şeritli olan dar kollu bir bedene sahiptir. Sırt kısmına konulan biritle⁹ ön kısma taşırılarak giysiye farklı bir hava verilmiştir. Abartılı peruklar ve saç aksesuarları ile tüy detaylar birleştirilerek İspanyol stili ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Fırfır detaylar farbalarda, yakalarda ve kollarda sıklıkla kullanılmıştır. Kemik veya metal çemberlerle takviye edilerek kabartılan konik etekler, dönemin çok çarpıcı giysilerindendi. Krinolin etek olarak biliniyordu, etekler önceleri dairesel, daha sonra oval olarak kullanılmıştı. Bedenin korsaj halini almasıyla daha da küçüldü ve “gömlek” içliklerin yakalarının dantellerle süslenmesiyle daha ön plana çıkmasını sağladı. Yelpaze, eldiven ve manşonda iç giysiler de önemli rol oynamıştır. Özellikle fiyonk detayların en çok kullanıldığı dönemdir. Bu dönemde fiyonk detaylar özellikle ayakkabı, eldiven, gömlek yakaları ve şemsiyelerde sıkça kullanılmıştır. (<http://www.tekstildershanesi.com.tr/bilgi-deposu/rokoko-doneminde-giyim.html>, Son E.T: 17.03.2017).

Erkek giyimi, kadın tarzı kadar zengin süslemeliydi; farbala¹⁰, kurdele ve dantel çok kullanılırdı. Dize kadar uzanan beyaz çorapların üzerinde pantolonlar devam ederdi. Bu dönemin sonlarında erkek giyimi daha basitleşmiştir. Böylelikle erkek giyiminde kullanılan dantel ve farbalalar artık kullanılmamaya başlamıştır. Bu dönemde takviye edilmiş kenarları olan ceket, erkek gardırobunun bir demirbaşı olan smokin takıma dönüşmüştür (<http://www.tekstildershanesi.com.tr/bilgi-deposu/rokoko-doneminde-giyim.html>, Son E.T: 17.03.2017).

⁸ **Brokar (isim Fransızca brocart):** Sırma veya gümüş işlemeli bir ipekli kumaş türü
tdk2017

⁹ **Brit (isim Fransızca bride):** 1. isim Düğmeyi iliklemek için kumaş veya iplikten yapılmış özel bir ilik türü, 2. Nakış veya dantelde motifleri birleştiren bağ, 3. Giysiyi çengele asmak için kullanılan, giysinin enseye yakın bölümünde yer alan ince şerit. E. T: 17.03.2017
tdk2017

¹⁰ **Farbala (isim fa'rbala):** (Fransızca falbala), (isim) Fırfır

Görüntü 2.10: Rokoko Giyim Tarzı

Kaynak: <http://s94.photobucket.com>, E.T: 05.02.2017

2.2. BAROK ÜSLUBU VE GİYİM BİÇİMİ

Barok sanatı aslında bir Saray Sanatıdır. “Rönesans ile Klasik dönem arasında, soyluların estetik anlayışını yansıtan bir duyarlılık kategorisidir. Başka bir deyişle, Rönesans dönemindeki toplumsal ve ekonomik bunalıma karşı, soyluların kültürel ve sanatsal alanda egemenliğini ilan etmesidir” (Say, 1995, 174). Rönesans’ın sona ermesinden bu yana “kesintiye uğramadan gelişimini sürdüren saray sanatı, 18. yüzyılda duraklayarak yerini, günümüz sanat anlayışına bile egemen olan burjuva öznelliğine bırakmıştır” (Hauser, 1984: 17; Kaya, 2009: 9).

Barok üslubunun asıl olarak XIV. Louis Fransa’sında giyime etkisini başlatmıştır. Aynı zamanda dönemin maliye bakanı Jean-Baptiste Colbert bir kumaşçının oğlu olması nedeniyle bu konulara olan hâkimiyeti sayesinde Fransa’da dokuma atölyelerini faaliyete geçirerek dantel göğüs fırfırları, süslü başlıklar, diz fırfırları gibi dantellerin işlendiği tesisler

oluşturmak suretiyle hem giyimi yönlendirdi hem de bu konuda Fransa'yı diğer Avrupa monarşileri için bir model haline getirmiştir (Modanın Tüm Öyküsü, 2013; 86-89)

2.2.1. Giyim biçiminde Barok Üslubunun Etkileri

Zenginlik, görkem, ağır süslemeler ve göz alıcı renkler Barok dönemin temel özelliklerindedir. Barok tarzının ilk görüntüleri sert korselerin ve kabarık elbiselerin alışkanlık haline getirildiği Fransız Saraylarında oluşmuştur. Bu giyim tarzında desenli pamuklular ve boyalı ipekler elbiselerin ana maddesini oluşturmaktadır (Kaknüs, 2013: 116).

Fransa Kralı XIV. Louis dönemi Barok üslubunun mimari ve giyim tarzının başlangıcının ışıklarını yansıtmaktaydı. Bu dönemde giysiler genellikle aynı kumaştan yapılmış takım kıyafetler olarak giyilmekteydi. Aynı zamanda bu kıyafetler mevsimlik olarak kullanılmaktaydı. Dönem giysilerinde dantel, inci, şerit ve altın nakış bol miktarda kullanılmaktaydı (<https://historyofeuropeanfashion.wordpress.com/category/baroquerococo-1650-1800/>, Son E.T.: 05.02.2017).

2.2.2. Barok Üslubunun Kadın ve Erkek Giyimine Yansıması

Kadın giyimi: Kadınların vücudunu ters bir külah şekli almaya zorlayan özel tören kostümleri elverişsiz bir tasarıma sahipti. Daha sonra etek, korsaj ve göğüslüğün üstüne giyilen manto önden açılan gösterişli sabahlığın dış giyime uyarlanması ile ortaya çıktı ve gündelik giyimde kadın silüetine yumuşaklık kazandı. Saraylı kadınlar 1670'lerde saçlarını alınlarının üzerine kaldırarak tel bir çerçeveye tutturmaya başlamışlardı. Ancak bu yöntem kısa süre sonra saçın kurdele ile bir çerçeveye bağlandığı yeni bir tarzın doğmasıyla son bulmuştur (Modanın Tüm öyküsü, 2013; 87).

Kadınların o dönemde giydikleri etekler kalçalarda katlanmış ve kabarıklaştırılmıştı genellikle iki etek giyilirdi üst etek ön tarafta açılan bir görüntü vermektedir. Genellikle dantelli yakalar yaygın olarak kullanılıyordu. Dönemin ilk yarısında beller yüksekken, daha sonra normal hale getirilmiştir. Dönemin son zamanlarında ise göğüs korsesi ve bel korsesi kullanılmaya başlanmıştır. Kollar bilekte veya dirsekte genellikle dantelli manşetlerle toplanmıştı. Genellikle süslemeler dantel, rozetli şeritler, nakışlar ve inci mücevherlerden ibarettir. Elbiselerde koyu renkli ipek ve brokar, desenli kumaşlara göre daha sık kullanılmaktaydılar. Dönemin ilk yarısı boyunca kadınlar sık bukleleri olan peruklar takarlardı. Bu peruklar "heartbreakers" olarak adlandırılırdı. Dönem ilerledikçe peruklar yükseklik kazanmaya başladı ve önceleri hafif meşrep kadınların kullandığı yanaklara ve

dudaklara sürülen ruj genelleşti. Genellikle o dönemde suyun vücut için kötü olduğuna inandıklarından fazla banyo yapmıyorlardı vücut kokusunu örtmek için ise bol miktarda parfüm kullanıyorlardı. Dönemin mücevherleri basit, tek inci ya da elmas tellerle boyuna bağlanmış bir şeritten oluşuyordu. Ayakkabılar sivri uçlu ve yüksek topukluydu. Ancak o dönemde kadın ayakkabıları erkeklerin ayakkabılarından daha basittir (<https://historyofeuropeanfashion.wordpress.com/>, E.T: 05.02.2017).

Barok dönemi giyimi kendi içinde ufak tefek farklılıklar gösteren dönemler halinde görülür. 1625-1635 yılları arasında bu dönemde sert çemberli iç eteklerden vazgeçildi ve daha hacimli yumuşak silüetler yüksek belli omuza alınan elbiseler moda oldu bu elbiseler üç parça idi korsaj, jüpon ve alttaki jüponu ortaya çıkaracak biçimde yukarıda toplanabilen uzun elbise. Elbiselerin kolları boldu. Resmi günlerde kıyafetleri dantel ve diğer gösterişli materyaller yanında altın ve kıymetli taşlardan yapıma göğüs süsleri tamamlardı. 1635-1649 yılları arasında kadın kıyafetlerinde sadeleşmeye gidildi. Günlük kıyafetler, kemikli korsajlardan ve tafta ya da saten kumaşlardan yapılan yumuşak drapeli eteklerden oluşuyordu. Görüntü dantel ya da keten yakalar ile omuza atılan fularlarla tamamlanmaktaydı. İç çamaşırı olarak giyilen keten gömleklerin kollarına geniş manşetler ekleniyordu. Alın hizasında saçlar kıvrılıyor uzun bukleler ise şakaklardan aşağı doğru sallanıyordu. 1649-1660 yılları arasında bir Protestan ve püriten etkisi altında kalınarak sade genellikle siyah kıyafetler ve keten yakalıklar kullanılıyordu. 1660-1680 yılları arasında kemikli korsaj etek ve pelerinden oluşan elbiselerin yerini adına manto denilen arka kısmı drapeli ve işlemeli bol dış elbiseler almıştır (Kaknüs, 2013: 120-133).

Erkek giyimi: Erkekler için uzun bir ceket, jile ya da yelek bir külot pantolondan oluşan üç parça bir kıyafet idi bu giysiler duruma göre nakış çiçekli danteller ve mücevherle süslenirdi ya da av için daha sade kumaşlardan kesilirdi (Modanın Tüm öyküsü, 2013; 87)

Barok dönemin ilk yarısı boyunca şövalyelik tarzı ortaya çıktı. Rönesans döneminde ki gibi geniş dantel yakalar ve dantel manşetler ile erkek giyimi önceki dönemin kadın stillerini kopyalamıştı. Aynı zamanda bu dönemde diz boyu çizmeler, tüylü geniş şapkalar uzun saçlar, sivri sakallar ve bıyıklar ile tek omuzdan dökülen pelerinleri içeriyordu. Ancak XIV. Louis döneminde, erkek modası daha abartılı hale geldi. Ayrıca etek gibi görünen uzun gevşek aşırı desenli pantolon dizin altında son buluyor ve hemen bitiminde danteller bulunuyordu. Geniş yakalar uzun dantel yakalarla değiştirildi yüksek topuklu rozetli ayakkabılar botlarla

değiştirildi erkekler saçlarını kıvrırcık hale getirerek omuzlarını geçecek şekilde uzattılar ya da o tarzda peruklar taktılar (<https://historyofeuropeanfashion.wordpress.com/>, E.T: 05.02.2017).

Barok dönemi giyimi kendi içinde ufak tefek farklılıklar gösteren dönemler halinde görülür. Erkek modasında 1625-1635 arası ağır kıyafetlerin yerini zarif süslü ipekler ve boyları uzun sade ceketler aldı. Boyları baldırlara kadar uzanan pantolonlar genellikle yumuşak deri çizmelerle giyilmeye başlanmıştır. Yakalar yerini dantel yakalara bırakmıştır. Bu dönemde danteller genellikle mendillerde ve çoraplarda kullanılmaktaydı. 1635-1649 yılları arasında çoğunlukla birbiriyle uyumlu kumaşlardan yapılan duble ceket ve pantolonlarda çok sık giyiliyordu. Zamanla yüksek belli ceketler giyilmeye başlandı bel kesimi altında kalan kısım ise biraz daha genişleyerek kalçalara kadar inmiştir. Kıyafetlerin önüne arkasına kollarına dikey kesitler atılıyordu pantolonlar biraz bollaşarak diz altına kadar uzadı. 1640'larda ceket ve pantolon boyları yeniden kısalmıştır. 1649-1660 arası bu dönemde baştan ayağa siyah kıyafetler ve omuzları kaplayan keten yakalar dindar bir inancın etkisiyle yaygınlaşıyordu. 1660-1685 yılları arasında ise monarşinin güçlenmesi ihtişamında moda etkisini gösterdi. Diz hizasında paltolar ceketlerin yerini aldı ön kısmında boyundan başlayıp etek ucuna kadar inen düğmeler vardı paltonun etek kısmının arka ve yan kısımlarında kılıç geçmesine uygun delikler açılmıştı. Zamanla bu paltolarında bel kısmı daralıp etek kısmının genişlemiş, geniş olan kol manşetleri de geriye doğru kıvrılmıştı. Palto içine yelek giyiliyordu. Kısa pantolonların boyları dize kadardı ve paçaları süslüydü (Kaknüs, 2013:118-131).

Tablo 2.1: Barok Kadın Giyim Biçimi Dönemsel İnceleme Tablosu

Kadın	1625-1635	1635-1649	1649-1660 (Püritan Etkisi)	1660-1680
Yakalar	-Ruff yakalar, -Kenarlar dantel süslü “U” yakalar, -Telle sabitlenmiş yakalıklar, -Koyu renk elbise üzerine açık renk Ruff yakalar.	-“U” şeklinde açılan yakalar veya -“V” şeklinde yakalar, -Arkası dik yakalar.	-Keten yaka -Omuzları tamamen kapatan keten yakalar	- Açık yakalar
Kollar	-Kabarık kollar -Dar kollar	-Truvakar Kol, -Dantel manşetle süslenmiş kollar, -Kol kesiklerinden görünen “iç çamaşırı”,	-Dar kollar -Truvakar kollar	-Dirsek boyunda dar kollar geniş kollar -Dantel manşetler
Elbiseler	- Yerleri süpüren etekler -Yüksek belli elbiseler	-Elbiseler yerleri süpüren etek boyları ile kullanılırdı. -Yüksek belli.		- Basen hizasında arka tarafta toplanan elbiseler
Etekler			-Alttan jüponu gösterilecek biçiminde toplanmış hafif geniş etekler.	-Jüpon olarak bilinen elbiseden ayrı kullanılan etekler -Fırfırlı jüpon etekleri
Başlıklar	-Keten ya da Pamuk Kep		-Bone -Keten ke -Küçük yumuşak başlık	- Dantelli süslü ipek başörtüsü
Saçlar	-Serbest bırakılmış saçlar, -Kıvırcık saçlar.	-Alın hizasında kıvrılan daha uzun bukleler ise şakaklardan aşağı sarkan saçlar. -Önleri serbest kıvırcık bırakılmış bir kısmı arkada topuz yapılmış saçlar.	-Bone takılmış gibi duran şekil verilmiş saçlar	-Kıvırcık saçlar -Açık alın -Alına düşen lüleler

Takılar	-İnci Kolye, Küpe ya da Saç Süsü. -Altın ve Kıymetli Taşlardan yapılan Göğüs Süsleri.			-İncili sallantılı küpeler -Göğüs süsü
Ayakkabılar			- Yüksek topuklu ya da düz ayakkabılar	
Aksesuarlar	-Kuş Tüyü Yelpaze	-Manşon (Elleri soğuktan korumak için kullanılan astarlanmış kürk, el kürkü). -Elbise omuzuna bağlanan İpek kuşak, -Etol, -Saça takılan kurdeleler.		-Yelpaze -Baston
Kumaş Özellikleri	- Parlak ipek saten	-Tafta kumaşlar -Saten kumaşlar		-İpek -Tafta -Drapeli ipek
Kullanılan Renkler	- Koyu renk kıyafetler, -Siyah, -Yakut rengi, -Kahverengi.	-Kayısı rengi, -Açık mavi, -Yeşil, -Yakut rengi.	-Siyah ağırlıklı - Beyaz yakalar	-Altın sarısı -Mint yeşili -Egzotik daha büyük desenler

Tablo 2.2: Barok Erkek Giyim Biçimi Dönemsel İnceleme Tablosu

Erkekler	1625-1635	1635-1649	1649-1660 (Püritan Etkisi)	1660-1680
Yakalar	- Ruff yakalar -Dantel yakalar	-Geniş dantel yakalar	-Keten küçük devrik yakalar	- Sade keten yakalar
Kollar	-Manşetlere kadar yırtmaçlı kollar -Dantelli manşetler -Dar kollar	-Omuzdan aşağı inen yırtmaçlı kollar	-Dantel manşetler -Kesik atılmış ceket kolları	-Dantel işlemeli manşetli kollar
Ceketler	-Doublet ceketler -Eteği genişleyen ceketler	-Yüksek belli belden aşağısı genişleyip kalçaya kadar inen ceketler.	-Bel hizasında ceketler -Öküz derisinden yapılmış yelek.	-Ceketlerin yerini paltolar alıyor
Pantolonlar	-Diz altı pantolonlar	-Diz altındaki pantolon paçaları şerit ve fiyonklarla süsleniyordu -40'lardan sonra dizde düz bir çizgi halinde bitiyordu (bollaşan pantolonlar eteğe benziyordu).	-Diz hizasında -Paçası kurdeleli bol kısa pantolon	-Kısa ipek pantolon
Pelerin ve Paltolar	-Kısa Pelerin	- Kalçalara inen pelerin		-Önü komple düğmeli İpek paltolar -Önü komple düğmeli diz hizasında paltolar.
Saçlar	-Kıvırcık uzun saçlar.	-Omuz hizasında olan perçemli saçlar (genellikle kıvırcık)	-Düzgün kabarık saçlar	-Uzun bukleli peruklar
Şapkalar	-Geniş kenarlı	-Uzun ve devekuşu tüy aksesuarlı şapkalar -Geniş kenarlı ve devekuşu tüylü	-Tepe kısmı sivri geniş kenarlı şapkalar.	-Altın şerit süslemeli geniş kenarlı keçe şapkalar

Çoraplar	-Dantel süslü çoraplar	-Kenarları dantelli ya da süslemeli çoraplar	-Keten tozluklu ipek çoraplar	-Dize kadar uzanan çoraplar
Ayakkabılar	-Geniş ağızlı çizmeler	-Kenarları açık ve burun kısmı küt ayakkabılar (bu ayakkabıları süsleyen dekoratif rozetler ve ayakkabı gülleri)	-Bağcıklı siyah ayakkabılar -Ağız kısmı açık mahmuzlu çizmeler.	-Tokalı ayakkabılar -Kurdele şekilli bağcıklı ayakkabılar
Aksesuarlar	-Kılıç taşıma askısı -Sade uzun eldivenler	-Geyik derisi eldivenler -Kelebek şekilli deri mahmuzlar -Görünümü süslemek için kıyafetlerde kullanılan danteller.	-Yüzük -Eldiven	-Birkaç kattan oluşan kravat -Kol altında taşınan çanta -Dekoratif diz bağı süsleri -Baston -İpek kılıç kayışı -Kurdele baston süsü
Kullanılan Renkler	-Bordo -Yeşil -Mavi -Hardal rengi	-Siyah -Mavi -Kırmızı -Yeşil	-Yeşil -Siyah -Füme	-Açık tonlar -Uçuk mavi -Mint yeşil -Açık pembe tonları

Tablo 2.3: Barok Üslubu Giyim Biçiminin Kadın ve Erkek Giyimi Açısından Genel Özellikleri

	Kadın	Erkek
Elbiseler	Yüksek belli, yerleri süpüren, arka tarafta toplanmış elbiseler	-
Ceketler	-	Doublet, eteği genişleyen yüksek belli ceketler
Pantolonlar	-	Diz altı, diz hizası pantolonlar
Kollar	Kabarık, dar, truvakar kollar	Dantelli, dar, manşetlere kadar yırtmaçlı kollar
Yakalar	Ruff, V, U, Keten arkası dik yakalar	Ruff, keten, dantel yakalar
Ayakkabılar	Yüksek topuklu ya da düz ayakkabılar	Geniş ağızlı çizmeler, tokalı ayakkabılar ve kurdele bağcıklı ayakkabılar
Saçlar	Serbest bırakılmış kıvrıkcık saçlar, açık alın, alına düşen lüleler ya da arkada topuz	Kıvrıkcık, uzun saçlar, bukleli peruklar
Aksesuarlar	İnci kolye, küpe, göğüs süsleri, kuş tüyü yelpaze	Yüzük, eldiven, katlı kravat, kılıç taşıma askısı
Kullanılan Renkler	Koyu renk, siyah, yakut, kahverengi, altın sarısı, kayısı rengi, yeşil, mavi	Bordo, yeşil, mavi, hardal, kırmızı, siyah, fume, uçuk mavi, mint yeşili, açık pembe
Kumaşlar	İpek, saten, tafta, drapeli ipek, brokar, kadife	İpek, saten, tafta, drapeli ipek, brokar, kadife

Bu çalışmada değerlendirilen filmler tablo 2.3 çerçevesinde incelemeye tabi tutulmuştur.

3. BAROK ÜSLUBU GİYİM BİÇİMİNİN SİNEMA FİLMLERİNDE KULLANIMI

3.1. SİNEMA SANATI VE DÖNEM FİMLERİ

J. Dudley Andrew'e göre sanat, aslında hiçbir amaç taşımayan ancak insanların, yoğun olarak algılama ve düşünüş içinde olabilmesi amacıyla var olan nesnelere verilen bir isimdir (2007: 94). Gerek ideolojik gerekse ekonomik taleplerin bir sonucu olarak ortaya çıkmış ve gelişmiş (Comolli,1974: 15) olan sinema sanatı yaratıcılığı ve hayal gücünü ifade etmek amacıyla ortaya koyulan bir ürün olarak kendisinden önceki sanat dallarından beslenmiş ve beslenmektedir.

Andre Malraux sinemayı, "plastik gerçekliğin ileri evrimi" olarak tanımlamıştır. Başlangıcı olarak Rönesans dönemini ve Barok resim sanatını ele almıştır. Malraux'a göre resim sanatının semboller ve gerçeklik arasında bir yerde dengede durduğu yaygın olarak kabul gören bir gerçektir. 15. yüzyıldan itibaren Batı resmi dış dünyanın ile birlikte yavaş yavaş ruhsal ifadeleri de kullanmaya başlamıştır. Perspektif bir sistem olarak ortaya çıkmıştır. Böylece sanatçılar artık üçüncü boyutu yakalama yolunda önemli bir adım atmışlardır. Bu artık gözümüzün gördüğü dünyanın resmedilmesi olayıdır (Andre Malraux akt. Bazin, 2011: 16).

Bu bağlamda sinema, tekniği ve onun insan algısı üzerindeki etkilerini betimleme gücüne sahip, gerçeği kopyalama amacıyla olan bir sanat olarak da görülebilmektedir. İnsanın yaratıcılığı ile teknoloji arasındaki dengeyi kurmayı başaran sinema, bir eğlence ve dinlenme aracı olduğu kadar sanat ve kültür aracıdır (Özkoçak, 2015).

İlk yıllarında sinema endüstrisi, toplumsal gereksinimleri ve koşulları da göz önünde bulundurarak çeşitli filmler üretmiştir. Sinemada kategorik ve tutarlı biçimde türlerin oluşması ise 1927 yılından itibaren başlamıştır. Sonraki yıllarda türlerin belirginleşmesinden doğan farklılaşmalar ortaya çıkmıştır.

Filmleri türlerine göre ayırmak demek onları ortak biçim ve içerik özelliklerine göre sınıflandırmaktır. Film türleri birbirlerine dekor, kostüm, tema, karakterler, olay örgüsü, müzik, çevre, anlatım özelliği bakımından benzer yönleri itibariyle tek bir isim altında toplanmaya çalışılmıştır.

Bu bağlamda, kurmaca sinemada başlıca karşımıza çıkan türler; drama, bilim-kurgu, müzikaller, komedi, korku, savaş, western, canlandırma, kara-film (film-noir), tarihsel veya dönem olarak sıralanabilmektedir.

Bu çerçevede dekor, kostüm, tema, karakterler, olay örgüsü, müzik, çevre, anlatım özelliği bakımından filmler üretildikleri toplumu ve o toplumun kültürünü yansıtmakta, izleyiciyi filmin yansıttığı zamana taşımaktadır.

Bu bağlamda çalışmanın amacı çerçevesinde tarihsel dönem filmleri önem taşımaktadır. Çalışmanın bundan sonraki aşamasında tarihsel dönem film türleri çerçevesinde Barok giyim tarzının uygulandığı dönemleri konu alan filmlerdeki kostümler sınırlılıklar çerçevesinde incelenecektir. Filmlerin çokluğu ve genel bir sıralama yapmanın güçlüğünden dolayı Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi (Academy of Motion Picture Arts and Sciences), tarafından ilk kez 1929'da Los Angeles'ta dağıtmaya başlayan ve daha sonra sadece "Oscar Ödülleri" adıyla anılan filmlerden En İyi Kostüm Tasarımı kategorisinde ödül alan filmler ele alınmıştır.

3.2. SİNEMA FİMLERİNDE KOSTÜM KULLANIMI

Sinema ve tiyatrodaki rol gereği giyilen kıyafetlerin genel adı (www.tdk.gov.tr, E.T: 05.02.2017) olan kostüm, sahnedeki karakterin, dış görünümünün yanı sıra iç dünyasını ve bilinçaltısını da yansıtmaktadır. Bu çerçevede de kostüm bir takım giysi olmanın yanı sıra daha soyut bir anlamda taşımaktadır.

Kostüm tasarımı, estetiği, duyguyu, hayal dünyasını, düşleri ve gerçeği, yorumu aktarma ve seyirciyi uyarma, etkilenme ve aynı zamanda görünenle görünmeyeni belirlemek amacıyla, kâğıt üzerinde başlanan, sahnede yansıtmayla son bulan, önemli, yaratıcı bir süreç olarak değerlendirilmektedir. Kostüm tasarımcısı, kostümün doğması, ortaya konması ve yaşaması için sayısız akıl, görüş, sayısız duyu ve anlayıştan yardım alır, kendi beceri ve yeteneği ile sınırlandırır (Şengezer, 1999: 9).

Genellikle kostümler, makyaj ve saç şekli oyunculara oyunlarında temsil ettikleri kimliği kazandırmak amacıyla tasarlanmaktadır. Oyuncu giyim, kuşamıyla, saç şekliyle ve makyajıyla başka biri olmaktadır (Şenyapılı, 2002: 100).

Wilson'un kostüm tasarımının işlevine ilişkin görüşü kostümlerin bilgi verici ve göstergesel özelliklerini vurgulamaktadır. Ona göre kostümler; oyunun tonunu ve stilini belirlemeye yardımcı birer niteliği taşımaktadır. Olayların geçtiği mekânı gösterir, oyunun kişilerinin ya da kişi gruplarının doğası, meslekleri ve kişilikleri hakkında bilgi taşırlar. Karakterler arasında ki ilişkiyi, ana karakteri diğerlerinden ayıran özellikleri, bir grubun başka bir gruba olan karşıtlığını sergiler (1976: 359; Şenyapılı, 2002: 99). Bu çerçevede kostümler oyunculara kişilikleri yönünde bir kimlik kazandırdığı gibi aynı zamanda olayların geçtiği devirleri ve kişiler arasındaki farklılıkları da göstermektedir.

Sinema filmi konu aldığı devrin bütün olguları ile birlikte giyim tarzını da yansıtmaktadır. Sinemada ki konu hangi dönemde geçiyorsa o dönemin mimarisi, şehir yapılanması, giysileri ve kural anlayışı da filmin parçalarını oluşturmaktadır.

Yüzyılımızda sinema alanında verilen en önemli ödüllerden birisi "Oscar" ödülleridir. Bu ödül sinema filmlerinin oyuncularını yönetmeni senaryosu gibi birçok dallarda verildiği gibi aynı zamanda kostüm dalında da verilmektedir. Kostüm dalında verilen ödüllerin bulunduğu devri en iyi yansıtan, en hatasız ve bulunulan sosyal statüyü en doğru şekilde ifade eden kostümlere verildiği varsayılmaktadır.

3.3. KOSTÜM DALINDA OSCAR KAZANAN FİLMLER

Bu bölümde Barok üslubunu kostümlere yansıtan ve barok üslubu giyim biçimleri ile kostüm dalında Oscar kazanan filmler değerlendirilecektir. Bilindiği üzere Oscar ödülleri, dünyanın bilinen en eski sinema ödülü olma özelliğini taşımaktadır. Aynı zamanda Oscar, bütün dünya tarafından değeri ve saygınlığı kabul edilmiş olup 1948 yılından beri de "en iyi kostüm" dalında ödül veren bir organizasyon olmuştur (<http://www.oscars.org>. E.T: 18.06.2017).

Tarihi dönem filmlerinde yer alan kostümlerin özellikle en iyi kostüm dalında ödül alan filmler de en doğru şekilde kullanıldığı ve yansıtıldığı düşüncesiyle o filmler belirlenerek incelemeye tabi tutulmuştur. Bu nedenle farklı dönemleri ele alarak farklı yıllarda gösterime girmiş 9 (Dokuz) film esas alınmıştır. Bu filmler gösterime girdiği tarih itibarıyla kronolojik sıralama ile incelenmiştir. Bu çalışmada incelenecek olan ve Barok üslubu giyim biçimleri ve kostüm dalında ödül alan filmler şunlardır:

- Barry Lyndon 1975
- Amedous 1984
- Restoration Film (Restorasyon) 1995
- Shakespeare In love (Aşık Shakespeare) 1998
- Marie-Antoniette (2006)
- Elizabeth The Golden Age (Elizabeth Altın Çağ) 2007
- The Duchess (Düşes) 2008
- The Young Victoria Film (Genç Victoria) 2009
- Anna Karanina 2012

3.3.1. Kostüm Dalında Oscar Kazanan Barok Üslubu Giyim Biçimi Kullanılan Filmler

Oscar törenleri yılda bir kez ve çoğunlukla şubat ayında yapılmaktadır. Kostüm dalında Oscar ödülü ilk olarak siyah-beyaz ve renkli filmlerin ayrı olarak değerlendirildiği 1948 yılında verilmiştir. Günümüze kadar verilmeye de devam etmiştir (<http://oscar.go.com/E.T: 15.02.2017>). Yıllara göre kostüm dalında Oscar alan filmler Ek-1 Tablo A.1'de verilmiştir.

Çalışmanın bu bölümünde, Barok üslubu giyim biçimleri, kostüm dalında Oscar kazanan filmler çerçevesinde ele alınarak, biçimin kadın ve erkek giyimlerine nasıl yansıdığı ortaya konulması amaçlanmıştır. Başlangıcından bu yana kostüm dalında Oscar ödülü alan filmlerden tür olarak tarihsel/dönem film kategorisine giren Barok üslubunun etkisinde kalan yüzyılları konu alan 9 film seçilmiştir. Bu filmler izlenerek, kullanılan kostümlerin değerlendirilmesi amacıyla kostümlerin net anlaşılacağı ve görülebileceği planlardan ekran görüntüleri alınmıştır. Filmlerde kullanılan giyim biçimleri, Barok kadın ve erkek giyim biçimi dönemsel inceleme tablolarına göre ayrıca irdelenmiştir.

Tablo 3.1: Kostüm Ödüllü Tarihi Dönem Filmleri

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Türü
Barry Lyndon	1975	Stanley Kubrick	Biyografi, Dram, Romantik, Savaş, Tarihi
Amedous	1984	Milos Forman	Dramatik, komedi, Tarihi
Restoration Film	1995	Michael Hoffman	Biyografi, Dram, Romantik, Tarihi
Shakespeare In love	1998	John Madden	Dram, Komedi, Romantik
Marie-Antoniette	2006	Sofia Coppola	Tarihi, Biyografik Dram
Elizabeth The Golden Age	2007	Shekhar Kapur	Dram, Tarihi
The Duchess	2008	Saul Dibb	Dram, Tarihi
The Young Victoria	2009	Jean Marc	Dram, Tarihi
Anna Karanina	2012	Joe Wright	Dram, Romantik, Tarihi

Kaynak: <http://www.oscars.org/>; <http://www.imdb.com/>

E.T: 15.02.2017

- **Barry Lyndon 1975**

Barry Lyndon, 18.yy'i konu alan 1975 İngiliz yapımı bir filmidir. Filmin yönetmen koltuğunda Stanley Kubrick oturmaktadır. Filmin başrol oyuncularını ise Ryan O'Neal, Marisa Berenson, Patrick Magee'dir. Film, IMDB'de biyografi, dram, romantik, savaş, tarih tür kategorilerinde sınıflandırılmıştır. Kostüm tasarımcısı Ulla Britt Söderlund'dır (<http://www.sinemalar.com/>, E.T.12.03.2017).

Görüntü 3.1: Barry Lyndon Film Afişi

Kaynak: <http://www.imdb.com/>, E. T: 12.03.2017

Barry Lyndon filminin konusu 1700'lerin tam ortasında geçmektedir. İrlandalı genç bir subay olan Redmond Barry, bir düello sonucu bir subayı öldürünce kaçarak yeni bir hayat kurmak ister. Birçok serüven yaşar ve sonucunda kendisini savaşın ortasında Prusya ordusunda bulur. Savaştan sonra casus olarak görevlendirilip İrlandalı bir şövalyenin peşine takılır.

Görüntü 3.2: Barry Lyndon

Görüntü (3.2) Barok üslubunun erkek kıyafetinde ki belirgin özellikleri olan uzun bukleli peruklar, tokalı ayakkabılar, önu komple düğmeli diz hizası paltolar, çok katlı kravatlar ve açık renk kıyafetler görülmektedir.

Görüntü 3.3: Barry Lyndon

Görüntü (3.2 ve 3.3) kadın giyiminde Barok dönemi özelliklerinden olan açık u şeklinde yakalar, dantel manşetler, basen hizasında arka tarafta toplanan elbiseler, kıvrıkcık saçlar, inci kolyeler, ipek tafta kumaşlar ve baston belirgin şekilde görülmektedir.

Görüntü 3.4: Barry Lyndon

Filmde, Barok üslubu her yönüyle; gerek saçlar, gerek kıyafetler, gerek ayakkabı ve takılar ve gerekse renkler olarak her şekilde filme uyarlanmıştır. Dolayısıyla görüntülerden de anlaşıldığı gibi kostümler Barok dönemi ile büyük bir benzerlik taşımaktadır.

Film, Barok kadın ve erkek giyim biçimleri dönemsel özelliklerine göre incelendiğinde;

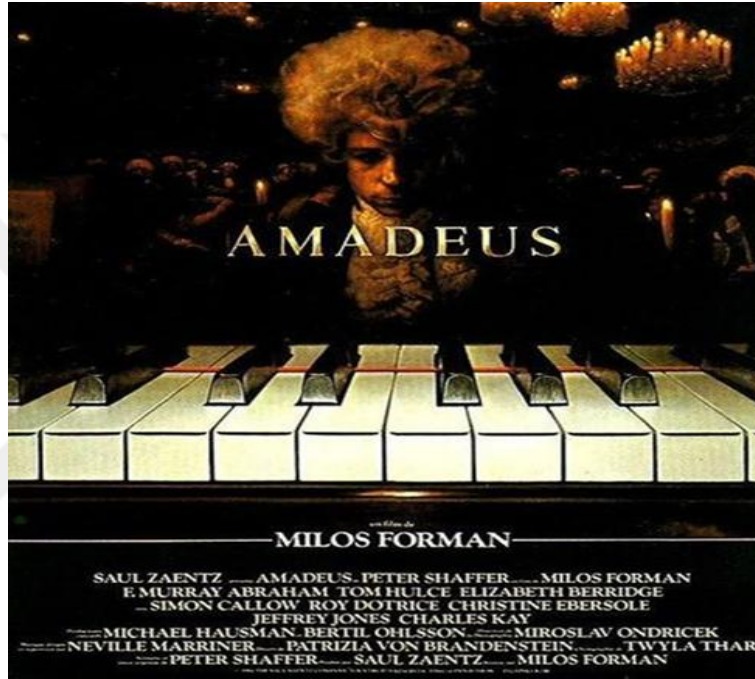
Tablo 3.2: Barry Lyndon Film-Kostüm Analizi

Erkek		Kadın	
Yaka	-	Yaka	Açık yakalar
Kol	Dantel işlemeli manşetli kollar	Kol	Dantel manşetler
Pantolon	Kısa ipek pantolon	Elbiseler	Basen hizasında arka tarafta toplanan elbiseler
Pelerin/Palto	Önü komple düğmeli ipek diz hizasında paltolar	Etekler	-
Şapka	Altın şerit süslemeli geniş kenarlı keçe şapkalar	Başlıklar	-
Saç Biçimi	Uzun bukleli peruklar	Saç Biçimi	Kıvrırcık saçlar, açık alın altına düşen lüer
Çorap	-	Takılar	İnci
Ayakkabı	Tokalı ayakkabılar	Ayakkabı	-
Aksesuar	Birkaç kattan oluşan kravat	Aksesuar	Baston
Renk Kullanımı	Açık tonlar, uçuk mavi, mint yeşili, açık pembe tonları	Renk Kullanımı	Altın sarısı, mint yeşili, egzotik daha büyük desenler
Kumaş Özellikleri	-	Kumaş Özellikleri	İpek, tafta, drapeli ipek

Barok üslubu kadın erkek giyim biçimi tablosu (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) baz alınarak yapılan inceleme sonucunda filmdeki giyim tarzının Barok üslubu ile büyük benzerlik gösterdiği anlaşılmıştır.

- **Amadeus 1984**

“Amadeus” 18.yy’da yaşıyan ünlü Alman besteci Mozart’ın hayatını anlatan 1984 Amerikan yapımı bir filmidir. Filmin yönetmen koltuğunda Milos Forman oturmuştur. Filmin başrol oyuncularını ise Tom Hulce, F. Murray Abraham ve Simon Callow’dur. Dramatik komedi ve tarihi film türünde gösterime girmiştir. Kostüm tasarımcısı Theodor Pistek’tir.

Görüntü 3.5: Amadeus film afişi

Kaynak: <http://www.imdb.com/>, E.T :12.03.2017

Amadeus filminin konusu şu şekildedir: Wolfgang Amadeus Mozart (Tom Hulce), Vasat bir besteci olan Salieri ile rakiptir ancak kendi müzikal dehasıyla ölümsüzlük kazanmıştır. Salieri'nin bu durumu hazmedemez ve intikam isteğiyle dolu olarak hareket eder (<http://www.sinemalar.com/film/930/amadeus>, E.T: 12.03.2017).

Görüntü 3.6: Amadeus

Görüntü 3.7: Amadeus

Görüntü (3.6 ve 3.7) de her ne kadar Rokoko dönemi kıyafetleri kullanılmışsa da 1660-1680 yılında Barok üslubunun kadın giyimde bir yansıması olan açık yaka ve kıvrıkcık kabarık saçların bir örneğini görünürken, erkek giyiminde de katlı kravat ile kısa ve dizlere kadar uzanan ipek pantolonlar ve dantel işlemeli manşetli kollar ile o dönemin erkek kıyafetinde çarpıcı bir özellik olan tokalı ayakkabılar da görünmektedir.

Tablo 3.3: Amadeus Film-Kostüm Analizi

Erkek		Kadın	
Yaka	–	Yaka	Açık yakalar
Kol	Dantel işlemeli, manşetli	Kol	Dirsek boyunda dar geniş kollar
Pantolon	Kısa dize kadar uzanan ipek pantolonlar	Elbiseler	Basen hizasında arka tarafta toplanan elbiseler
Pelerin/Palto	Önü komple düğmeli palto	Etekler	Fırfırlı jüpon etekleri
Şapka	–	Başlıklar	-
Saç Biçimi	Uzun bukleli peruk	Saç Biçimi	Kıvrıkcık saçlar, açık alın, alına düşen bukleler
Çorap	Dize kadar uzanan	Takılar	İnci, Göğüs süsü
Ayakkabı	Tokalı - topuklu	Ayakkabı	-
Aksesuar	Katlı kravat	Aksesuar	Yelpaze
Renk Kullanımı	Mint yeşili Uçuk mavi Açık pembe tonları	Renk Kullanımı	Altın sarısı, Mint yeşili

Film Barok etkisinin yer almadığı 18.yüzyılda geçmesine karşın kostümlerin incelenmesinde birçok yönden Barok etkisine rastlandığından bu husus şematik olarak incelenmiştir. Her ne kadar 18.yüzyıl Barok tarzının yerini Rokoko tarzına bıraktığı bir yüzyıl olsa da yapılan incelemede 3.3 No’lu tabloda görüldüğü üzere kadın ve erkek kıyafetlerinin genelde Barok üslubuna uygun olduğu tespit edilmiştir. Filmde kullanılan kostümler Barok

üslubu kadın erkek giyim biçimi tablosu (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) baz alınarak yapılan incelenmiştir.

- **Restoration (Restorasyon) 1995**

Restoration filmi 17.yüzyılda geçen 1995 Amerikan-İngiliz ortak yapımıdır. Filmin yönetmen koltuğunda Michael Hoffman oturmuştur. Filmin başrol oyuncularını ise Robert Downey Jr., Meg Ryan, Ian McKellen, Hugh Grant, David Thewlis'dur. Film, biyografi, dram, romantik, tarih türünde gösterime girmiştir. Filmin kostüm tasarımcısı ise James Acheson'dur (<http://www.sinemalar.com/film/4052/restorasyon>, ET: 10.06.2017).

Görüntü 3.8: Restoration Film Afiş

Kaynak: <http://www.imdb.com/>, E.T: 10.06.2017

Robert Merivel, 17. yüzyıl İngiltere'sinde lüks ve sosyete düşkünü bir doktordur. Kral II. Charles'ın güvenini kazanıp onun yanında kendine bir yer edinir. Kraliçenin Kral ve Celia arasında ilişki olduğu şüphelerine önlem olarak ve bir unvan ile arazi karşılığında metresi Celia ile evlenmesini ister. Ancak kralın yasaklamasına rağmen Celia'ya karşı arzularını gizleyemeyen Merivel saraydan kovulur. Böylece her şeyini kaybeden doktor, "kara veba"nın ele geçirdiği sokaklarda asıl mesleğine geri döner (<http://www.sinemalar.com/film/4052/restorasyon>, E.T: 10.06.2017).

Görüntü 3.9: Restoration

Görüntü 3.10: Restoration

Restoration filminde Barok dönemi bütün ihtişamı ve göz alıcılığı ile işlenmiş filmin ana karakteri olan Celia giydiği kostümler ile Barok dönemini tam olarak yansıttığı görülmektedir. Dönemin kadın kıyafetlerinde yer alan kabarık kollar bütün işlemeleri ile göz alıcılığını sürdürürken yüksek belli elbiselerin altında yerlere kadar uzanarak yerleri süpüren etekler kadın zarafetini yansıtarak insanı peşinden sürüklemektedir. Kıymetli taşlardan oluşan göğüs süslemeleri kadın gerdanının güzelliğini ortaya çıkardığı gibi o devri en iyi yansıtan kıvrıkcık saçlara takılan gözleri kıvrımların arasından alarak yavaşça gerdanı süsleyen gösterişli kolyeye kaydırmaktadır. Böylece film bir yandan zarafeti yansıtırken bir yandan da Barok dönemi kadın giyimini en net biçimde yansıtmaktadır.

Görüntü 3.11: Restoration

Dönemin erkek giyiminde yer alan kıvrıkcık uzun saçlar bütün güzelliği ile ortaya çıkarılmış ve o saçların kıvrımlarının düştüğü yerde dantel yakalar zarif bir şekilde kendini göstermiştir. Tam olarak algılanmasa da duble eteğe doğru genişleyen ceket de ağıdalı görüntüyü yansıtan bir öge olarak ortaya çıkmıştır (Görüntü 3.11).

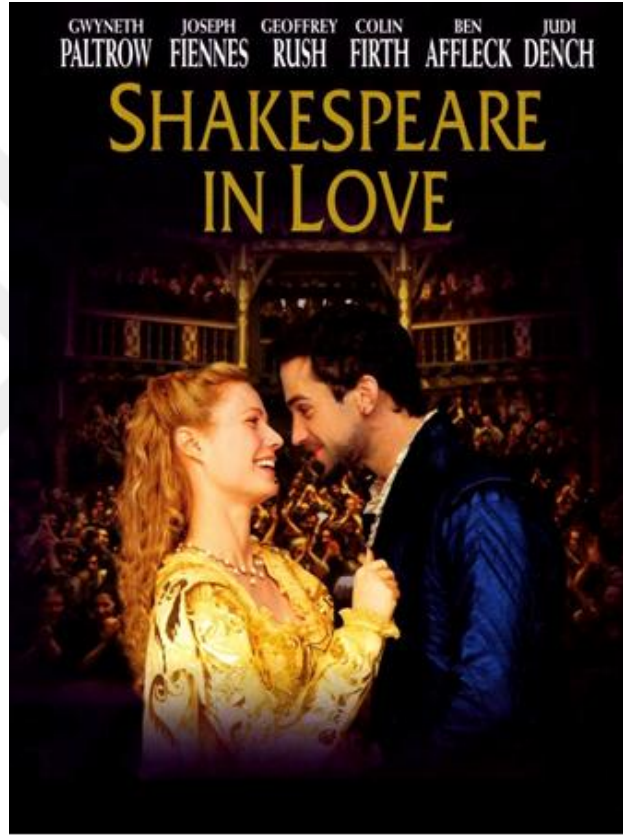
Tablo 3.4: Restoration Film-Kostüm Analizi

Erkek		Kadın	
Yaka	Dantel yaka	Yaka	-
Kol	Manşetlere kadar yırtmaçlı kollar	Kol	Kabarık kollar, dar kollar
Ceketler	Double ceket, eteği genişleyen ceket		
Pantolon	Diz altı pantolonlar	Elbiseler	Yüksek belli elbiseler
Pelerin/Palto	Kısa pelerin	Etekler	Yerleri süpüren etekler
Şapka	Geniş kenarlı	Başlıklar	-
Saç Biçimi	Kıvırcık uzun saçlar	Saç Biçimi	Serbest bırakılmış saçlar, Kıvırcık saçlar
Çorap	-	Takılar	Kıymetli taşlardan oluşan göğüs süsleri, saç süsü
Ayakkabı	-	Ayakkabı	-
Aksesuar	Kılıç taşıma askısı, sade uzun eldivenler	Aksesuar	-
Renk Kullanımı	Bordo, yeşil, mavi, hardal	Renk Kullanımı	-
Kumaş Özellikleri	-	Kumaş Özellikleri	-

Bu film tamamen barok dönemini yansıtmaktadır ve ince ayrıntılar dışında dönemin giyim biçim özelliklerini tamamen yansıtmaktadır. Filmde kullanılan kostümler Barok üslubu kadın erkek giyim biçimi tablosu (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) baz alınarak yapılan incelenmiştir.

- **Shakespeare In Love (Aşık Shakespeare) 1998**

“Shakespeare In love” 16.yüzyılda geçen 1998 yılı yapımı Amerikan filmidir. Filmin yönetmen koltuğunda John Madden oturmuştur. Filmin başrol oyuncularını ise Ben Affleck, Gwyneth Paltrow, Geoffrey Rush, Colin Firth, Joseph Fiennes'dur. Film, dram, komedi, romantik, tarihi türünde gösterime girmiştir. Filmin kostüm tasarımcısı Sandy Powell'dir (<http://www.sinemalar.com/film/637/asik-shakespeare>, E.T: 10.06.2017).

Görüntü 3.12: Shakespeare In Love Film Afışı

Kaynak: <http://www.imdb.com/>, E.T: 10.06.2017

Film, Elizabeth dönemi İngiltere'sinde geçmektedir. Filmde genç Shakespeare'in aşk hayatı anlatılmaktadır. Shakespeare, yeni oyunu “Romeo and Ethel the Pirate's Daughter” konusunda bir türlü üretici olamamış ve hiç bir şey yazamamıştır. Shakespeare'in hayranlarından zengin ve güzel Viola duygusuz bir adam görünümündeki Lord Wessex ile evlenmek üzeredir. Bütün hayali bir oyuncu olmak olan Viola, Shakespeare ile tanışınca ikisi de yasak bir aşk yaşamaya başlarlar (<http://www.sinemalar.com/film/637/asik-shakespeare>, E.T: 10.06.2017).

Görüntü 3.13: Shakespeare In love

Görüntü (3.13)'te bulunan Shakespeare In love filmine ait bu sahnede ana kadın karakter filmdeki ismiyle Viola'nın kostümü hem Barok üslubu yansıtmakta hem de zarif uzun boynunu dönemin belirgin yaka özelliği olan ruff yaka ile daha zarif hale getirmektedir. Elbisesinin kolları yine döneme uygun olarak dar olarak görünmekte, kıvrıkcık saçlar ise bir yandan döneminin tarzını yansıtırken bir yandan da güzel yüzünü ortaya çıkarmaktadır. Yaka ile kapatılan zarif boynu yeni de inci kolye aksesuar ile daha hoş bir görüntüye kavuşmuştur. Tüm bu özellikleriyle bu sahneye ait kostüm Barok üslubunu yansıtmaktadır.

Görüntü 3.14: Shakespeare In Love

Görüntü 3.15: Shakespeare In Love

Görüntü (3.15)'te Barok üslubunun erkek giyimindeki en önemli özelliği olan ruff yakalar bütün güzelliği ile görünmektedir. Ancak bu yaka şekli sanki gövdeden ayrılan kafanın ayrı bir platforma konularak sergilenmiş hali gibi de durmaktadır. Ayrıca kostüm

renkleri, dar kollar, diz altı pantolonlar ile geniş ağızlı çizmeler hem erkeğin o dönemde ne kadar süslü olduğunu, hem de bu tarzın ne kadar abartılı olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.5: Shakespeare In Love Film-Kostüm Analizi

Erkek		Kadın	
Yaka	Ruff yakalar, dantel yakalar	Yaka	Ruff yakalar, kenarları dantel süslü “U” yakalar, telle sabitlenmiş yakalıklar, koyu renk elbise üzerine açık renk Ruff yakalar.
Kol	Dar kollar	Kol	Kabarık kollar, dar kollar
Pantolon	Diz altı pantolonlar	Elbiseler	Yerleri süpüren etekler, yüksek belli elbiseler
Pelerin/Palto	Kısa pelerin	Etekler	-
Ceketler	Eteği genişleyen ceketler, Doublet ceketler	Ceketler	-
Şapka	-	Başlıklar	-
Saç Biçimi	-	Saç Biçimi	Serbest bırakılmış saçlar, kıvrırcık saçlar
Çorap	-	Tokalar	-
Ayakkabı	Geniş ağızlı çizmeler	Ayakkabı	-
Aksesuar	Kılıç taşıma askısı,	Aksesuar	İnci kolye, küpe ya da saç süsü
Renk Kullanımı	Bordo, yeşil, mavi, kırmızı	Renk Kullanımı	Koyu renk kıyafetler, yakut rengi, kahverengi, siyah
Kumaş Özellikleri	-	Kumaş Özellikleri	-

Film, Barok kadın-erkek giyim biçimi dönemsel inceleme tablosunda (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) yere alan, 1625-1635'e göre incelenmiştir. Barok giyim biçimini birebir yansıtan ve kostümleriyle dikkat çeken güzel bir içeriğe sahiptir. Zaten tablodaki tespitler de bunu göstermektedir. Filmde genel olarak kadın giyimde dar kollara sahip kabarık elbiseler kullanılırken, hem erkek hem de kadın giyiminde ruff yakalar kullanılmıştır.

- **Marie Antoniette (2006)**

Marie Antoniette filmi 18. yüzyılı anlatan, 2006 Fransız-Amerikan-Japon ortak yapımıdır. Filmin yönetmen koltuğunda Sofia Coppola oturmaktadır. Filmin kostüm tasarımı Milena Canonero tarafından yapılmıştır. Filmin başrol oyuncularını ise Kirsten Dunst, Jason Schwartzman, Rip Torn'dur. Film, tarihi, biyografik, dram türünde gösterime girmiştir (<http://www.beyazperde.com/filmler/film-57887/>, E.T.13.03.2017).

Görüntü 3.16: Marie Antoniette film afişi

Kaynak: <http://www.imdb.com/>, E.T: 13.03.2017

Dünya tarihinin sıkça kötülener, en kötü şöhretli kadınlarından biri olan ve hatta aptallık ile aymazlık arasında tanımlanan 18. yüzyıl efsanesi Marie Antoinette, filmde, felaketin eşiğindeki yoz bir dünyaya itilmiş, kafası karışık ve yalnız bir genç kız olarak anlatılmıştır. Film, on beş yaşında 16. Louis ile evlenip 19 yaşında kraliçe olarak ülkeye hükmetmesine ve nihayet Versailles'ın düşüşüne kadar genç kraliçenin hayatını anlatmaktadır (<http://www.sinemalar.com/film/3619/marie-antoinette>, E.T: 13.03.2017).

Görüntü 3.17: Marie Antoniette

Görüntü 3.18: Marie Antoniette

Film işlenen konu itibarıyla Rokoko döneminde geçmekte ve o dönemi anlatmaktadır. Fakat filmde Barok dönemi özellikleri ağırlıklı olarak görülmektedir. Kadın kıyafetlerinde dirsek boylarında dar ve genişleyen kollar, dantelli manşetler, incili sallantılı küpeler, kıvrıkcık saçlar alına düşün bukleler ile ipek ve tafta kumaşlar kadını daha göz alıcı göstermekte ancak daha zarif gösterdiği konusunda tereddütler oluşturmaktadır.

Görüntü 3.19: Marie Antoniette

Görüntü 3.20: Marie-Antoniette

Görüntü (3.20)'de 1660-1680-1685 yıllarında Barok üslubunun erkek giyiminde bir yansıması olan önü komple düğmeli olan diz hizasındaki ipek paltoların, dantel işlemeli manşetli kolların ve dizlere kadar uzanan ipek pantolonların birer örneği görülmektedir. Bu giyim tarzı erkeği çok süslü ve farklı bir tarzda gösterip fazla yakışmasa da dönem özelliği göstermesi açısından önemlidir.

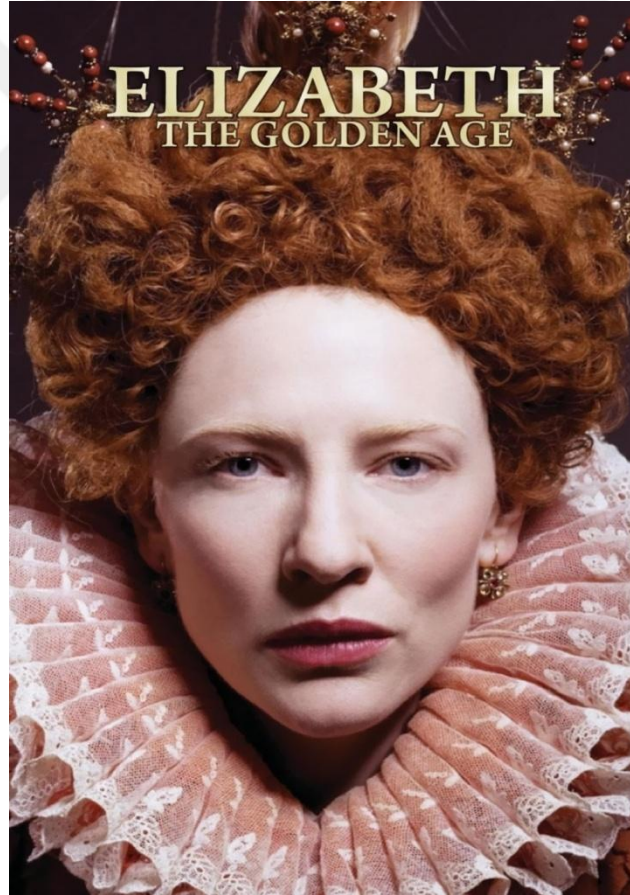
Tablo 3.6: Marie-Antoinette Film-Kostüm Analiz

Erkek		Kadın	
Yaka	-	Yaka	Açık yakalar
Kol	Dantel işlemeli manşetli kollar	Kol	Dirsek boyunda dar kollar geniş kollar, dantel manşetler
Pantolon	Kısa ipek pantolon	Elbiseler	Basen hizasında arka tarafta toplanan elbiseler
Pelerin/Palto	Önü komple düğmeli diz hizasında ipek paltolar	Etekler	-
Şapka	Altın şerit süslemeli Geniş kenarlı keçe şapkalar	Başlıklar	-
Saç Biçimi	Uzun bukleli peruklar	Saç Biçimi	Kıvırcık saçlar, açık alın altına düşen bukleler
Çorap	-	Takılar	İncili sallantılı küpeler, göğüs süsü
Ayakkabı	Tokalı ayakkabılar	Ayakkabı	-
Aksesuar	Birkaç kattan oluşan kırıvat, baton	Aksesuar	Yelpaze
Renk Kullanımı	Açık tonlar, uçuk mavi, mint yeşili, uçuk pembe tonları	Renk Kullanımı	Altın sarısı, mint yeşili, egzotik daha büyük desenler
Kumaş özellikleri	-	Kumaş özellikleri	İpek, tafta, drapeli ipek

Film, Barok kadın-erkek giyim biçimi dönemsel inceleme tablosunda (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) yer alan 1660-1680-1685'e göre yorumlanmıştır. Film 18. yüzyılı işleyen bir Rokoko üslup filmi olmasına rağmen büyük bir oranda Barok dönemi giyim tarzını yansıtmaktadır.

- **Elizabeth The Golden Age (Elizabeth Altın Çağ) 2007**

Elizabeth The Golden Age, 16.yy'lı konu alan 1998 İngiliz-Amerikan ortak yapımıdır. Filmin yönetmen koltuğunda Shekhar Kapur oturmaktadır. Kostüm tasarımcısı Alexandra Byrne' dir Filmin başrol oyuncularını ise Alfie Allen, Daisy Bevan, Lily Allen'dur. Film, dram, tarihi türünde gösterime girmiştir (<http://www.beyazperde.com/filmler/film-19280/>, E.T.12.03.2017).

Görüntü 3.21: Elizabeth The Golden Age Film Afışı

Kaynak: <http://www.imdb.com/>, E.T : 12.03.2017

Film, 1554 senesinde yasal düzeni bozulmuş, kötü durumdaki Büyük Britanya ve ona hükmedemeyen Kraliçe Mary'nin hayatını konu almaktadır. Tamamen dini güçlerin kontrolü altında giren krallık, halk ile iletişim sağlayamamaktadır. Ekonomisi bir enkaz olan ülkenin aç ve öfkeli halkı, dünyadan tamamen umudunu kesmiş bir haldedir. Kraliçe'nin ölümü ile ortaya çıkan yeni Kraliçe ise, ülkenin karanlık günlerini yeniden aydınlığa çıkarmaya hazırlanmakta ve hükmedebilmek için yükselmektedir (<http://www.beyazperde.com/filmler/film-19280/>, E.T: 12.03.2017).

Görüntü 3.22: Elizabeth The Golden Age

Görüntü 3.23: Elizabeth The Golden Age

Görüntü 3.22, 3.23 ve aşağıda yer alan 3.24’te kraliçe, duruşu ve giyimi ile de bütün ihtişam ve asaletini göstermekte hatta bu gösteriş çevresindekilerin çok üzerinde bir statüde olduğu hissini dönem özelliklerinin de arz eden giyimi ile de iyice pekiştirmektedir. Barok giyim tarzının şatafata nasıl dönüştüğü, detaylarla nasıl da donatılıp süslendiği ve bu şekilde zenginliğin nasıl daha gösterişli hale getirildiği filmde görülmektedir. Bolca süslenmiş ve hareketlendirilmiş ihtişamlı saç modelleri de ayrıca ek süslerle daha gösterişli hale getirilmiş ve bununla birleşen giysilerin en önemli parçası olan koyu renk elbiselerin üzerine kullanılan açık renk ruff yakalar, altın ve kıymetli taşlarla süslü göğüs süsleri ile daha da mükemmeliyet kazanmıştır.

Filmin ana ve başkarakteri olan kraliçenin yanında yer alan erkek figürleri ise yine o dönemin özelliğini yansıtan ruff yakalar manşetli dar kollar, diz altı pantolonlar bu pantolonları daha ihtişamlı hale getiren geniş ağızlı çizmeler ile tabloyu tamamlarken üzerlerinde yer alan kısa pelerinlerle gizemli havayı daha da sırlı bir hale getirmektedir.

Dolayısıyla bütün bu kıyafetler Barok üslubu her ayrıntısına kadar bu filmde görsel bir şölen haline getirilmiştir.

Görüntü 3.24: Elizabeth The Golden Age

Tablo 3.7: Elizabeth The Golden Age Film-Kostüm Analizi

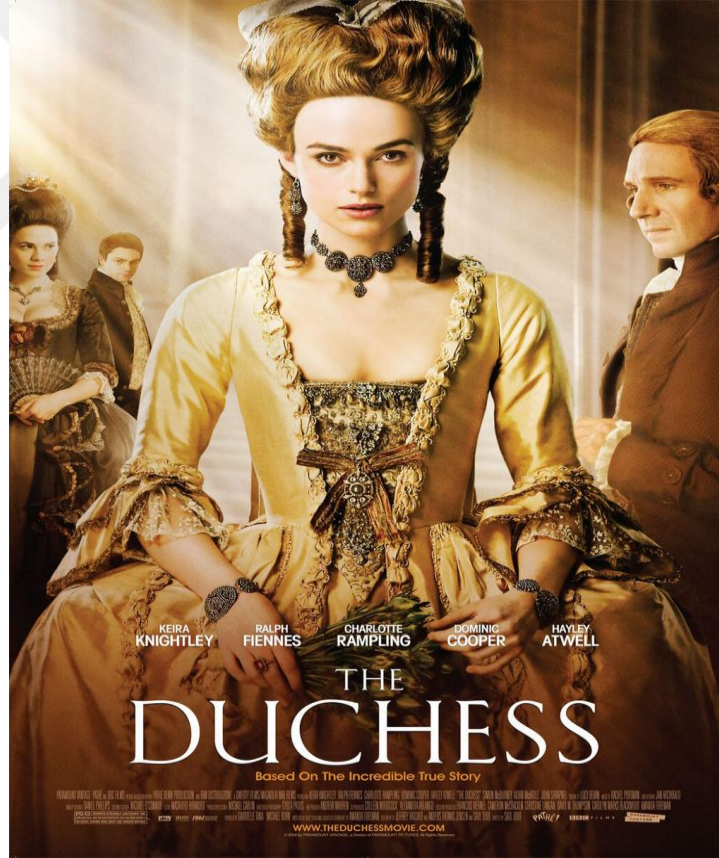
Erkek		Kadın	
Yaka	Ruff yakalar	Yaka	Ruff yakalar dantel süslü “U”yakalar, telle sabitlenmiş yakalıklar, koyu renk elbise üzerine açık renk Ruff yakalar.
Kol	Manşetli dar kollar	Kol	Kabarık kollar, dar kollar
Pantolon	Diz altı pantolonlar	Elbiseler	Yerleri süpüren etekler yüksek belli elbiseler
Pelerin/Palto	Kısa pelerin	Etekler	-
Şapka	-	Başlıklar	-
Saç Biçimi	-	Saç Biçimi	Kıvrıkcık Saçlar, serbest bırakılmış saçlar
Çorap	-	Takılar	İnci kolye, küpe ya da saç süsü Altın ve kıymetli taşlardan göğüs süsleri
Ayakkabı	Geniş ağızlı çizmeler	Ayakkabı	-
Aksesuar	Kılıç taşıma askısı	Aksesuar	-
Renk Kullanımı	Bordo Yeşil Mavi Hardal rengi	Renk Kullanımı	Koyu renk kıyafetler, yakut rengi, kahverengi
Kumaş Özellikleri	-	Kumaş Özellikleri	Parlak, ipek saten

Film kapsadığı yüzyıl itibari ile tam Barok dönemiyle örtüşen bir özellik arz etmekte olduğundan yapılan incelemede neredeyse birebir örtüşecek kadar özellikler birbirini tutmaktadır. Bu husus tablonun incelenmesi ile de anlaşılmaktadır. Görüleceği üzere

“Elizabeth The Golden Age” tam bir Barok dönem filmi özelliği yansıtmaktadır. Filmde kullanılan kostümler Barok üslubu kadın erkek giyim biçimi tablosu (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) baz alınarak yapılan incelenmiştir.

The Duchess (Düşes) 2008

The Duchess filmi 2008 İngiliz-İtalyan-Fransız-Amerikan ortak yapımıdır. Filmin yönetmen koltuğunda Saul Dibb oturmaktadır. Filmin başrol oyuncularını ise Keira Knightley, Ralph Fiennes, Dominic Cooper, Hayley Atwell, Charlotte Rampling'dur. Film, dram, tarih türünde gösterime girmiştir. Filmin kostüm tasarımcısı Michael O'Connor'dir (<http://www.sinemalar.com/film/5006/duses>, ET: 24.05.2017).

Görüntü 3.25: The Duchess Film Afışı

Kaynak: <http://www.imdb.com/>, E.T : 24.05.2017

Film, 18.yüzyıl sonlarında geçmektedir. Döneminin en güzel ve gösterişli kadınlarından olan Düşes Georgiana Cavendish yaşadığı aşk, müsrifliği ve el attığı politikada yaşadığı başarısızlık sonucu itibarını kaybetmesi anlatılmaktadır. Devonshire Dükü ile evli olmasına rağmen Earl Grey ile yasak aşk yaşaması sonucunda en iyi arkadaşı olan Leydi Bess Foster, kocası ve kendisi arasında karmaşık bir ilişki ağının içine düşmesine yol açar (<http://www.sinemalar.com/film/5006/duses>, E.T: 24.05.2017).

Görüntü 3.26: The Duchess

Görüntü 3.27: The Duchess

Görüntü 3.28: The Duchess

Filmde, kostümlerin barok dönem giyim biçimleriyle benzerliğin olduğu gözlemlenmektedir. Kadın giyimindeki açık yakalar ve dirsek boyunda biten dar kollar ve dantel manşetler ve elbiseleri daha gösterişli hale getiren basen hizasında toplanmış elbiseler kıvrıkcık ve bukleli saçalar ve kullanılan inci küpeler görüntülerde görülmektedir. Erkekler de ise dantel işlemeli manşetli kollar ön plana çıkarken Barok üslup erkek giyiminin önü komple düğmeli diz hizasında ki pantolonlarla altın işlemeli geniş kenarlı keçe şapkalarında filmde kullanıldığı dikkat çekmektedir. Aynı fotoğrafta yer alan erkek karakterin de önü komple düğmeli ipek paltosu, altın şeritli geniş kenarlı keçe şapkası ve uzun bukleli peruğu ile ona kattığı karakteristik duruşu da eklenince karizmatik ve ulaşılamaz bir tip çizgisini tutturduğu fark edilmektedir.

Film de erkeklerde sanki daha bir şıklık yarattığı düşüncesiyle kısa pantolonların altında dikkati çeken şık tokalı ayakkabılar öne doğru atılan ayaklarda kişiliği öne çıkaran bir unsur gibi görülmekte Barok özelliğini de bu şekilde göstermektedir. (3.28)

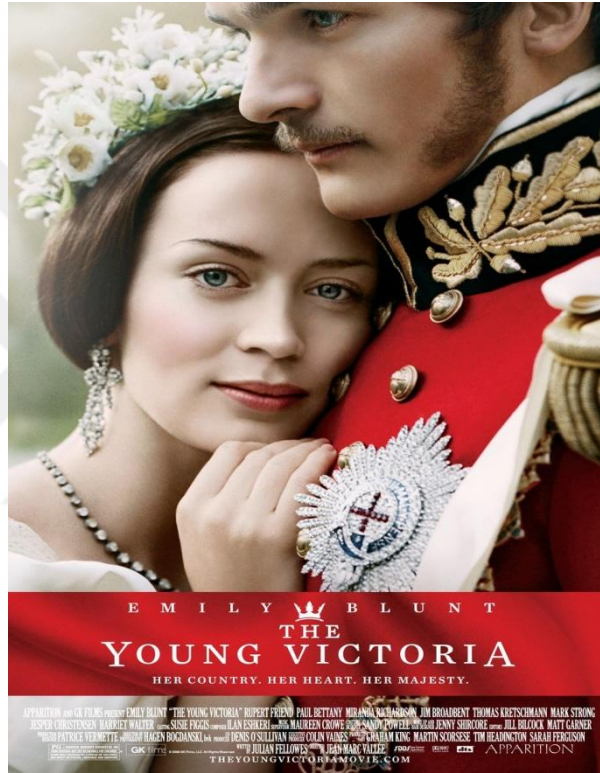
Tablo 3.8: The Duchess Film-Kostüm Analizi

Erkek		Kadın	
Yaka	-	Yaka	Açık yakalar
Kol	Dantel işlemeli, manşetli kollar	Kol	Dirsek boyunda dar kollar, geniş kollar, dantel manşetler
Pantolon	Kısa ipek pantolon	Elbiseler	Basen hizasında arka tarafta toplanan elbiseler
Pelerin/Palto	Önü komple düğmeli ipek paltolar, önu komple diz hizasında paltolar	Etekler	Fırfırlı jupon etekler
Şapka	Altın şerit süslemeli geniş kenarlı keçe şapkalar	Başlıklar	-
Saç Biçimi	Uzun bukleli peruklar	Saç Biçimi	Kıvırcık saçlar, açık alına düşen bukleler
Çorap	-	Takılar	İnci, sallantılı küpeler, göğüs süsü
Ayakkabı	Tokalı ayakkabılar	Ayakkabı	-
Aksesuar	-	Aksesuar	-
Renk Kullanımı	-	Renk Kullanımı	Altın sarısı, mint yeşili, egzotik büyük desenler
Kumaş Özellikleri	-	Kumaş Özellikleri	İpek, tafta drapeli ipek

Film, Barok kadın-erkek giyim biçimi dönemselleme tablosunda (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) yer alan, 1660-1685 yıllarına göre incelenmiştir. 18. yüzyılın son dönemini işleyen filmde Barok dönemi giyim biçimi ile kayda değer benzerlikler vardır. Buna rağmen kendi dönemi giyim tarzını da başarıyla uyguladığı görülmektedir.

- **The Young Victoria (Genç Victoria) 2009**

The Young Victoria'nın konusu 19. yüzyılda (1819-1901) geçmektedir. Film 2009 İngiliz-Amerikan ortak yapımıdır. Filmin yönetmen koltuğunda Jean-Marc Vallee oturmuştur. Filmin başrol oyuncularını ise Emily Blunt, Paul Bettany, Mark Strong, Thomas Kretschmann, Jim Broadbent'dur. Sandy Powell filmin kostüm tasarımcısıdır. Film, dram ve tarih türünde gösterime girmiştir. (<http://www.sinemalar.com/film/32023/genc-victoria>, ET: 15.05.2017).

Görüntü 3.29: The Young Victoria film afişi

Kaynak: <http://www.imdb.com/>, E.T : 15.05.2017

Üç dalda aday gösterildiği Oscar'ı en iyi kostüm dalında kazanan Young Victoria, Britanya tarihinin en uzun süre tahtta kalan kraliçesinin genç yaşında iktidara gelişini konu almaktadır. Genç Victoria'da, Kraliçe Victoria'nın kraliyet ailesi içindeki iktidar kavgaları içinde kalması ile Prens Albert (Rupert Friend) ile yaşadığı romantik yakınlaşmaya ve dillere destan evliliğine değinilmiştir (<http://www.sinemalar.com/film/32023/genc-victoria>, E.T:15.05.2017).

Görüntü 3.30: The Young Victoria

Görüntü 3.31: The Young Victoria

Film, kostümleriyle, mekânlarıyla, tasarımıyla, konusuyla ve İngiliz oyuncu kadrosuyla öne çıkan gerçek bir başyapıt olarak değerlendirilmektedir. İngiltere tahtının en uzun süre tahtta kalan kraliçesinin öyküsü muhakkak ki ilgi çeken bir hikâye olmakla birlikte kostümlerin doğru ve göz alıcı olması da hikâyeyi daha ilginç hale getirmiştir.

Film, Barok üslup açısından incelendiğinde kraliçenin basen hizasında arkadan toplanan altın sarısı gösterişli elbisesinin aynı zamanda açık yakalı olması, geniş kollarin dantel manşetlerle son bulması, fırfırlı jüpon eteklerin sağladığı zarafetin yanı sıra açık alına düşen saç buklelerinin sergilediği güzellikle birleştiğinde Barok üslubun etkisi görülmektedir. Bu üslup film içinde yer alan erkek karakterlerin giydiği, kısa ipek pantolonlar ile işlemeli manşetli kollarda da görülmektedir.

Tablo 3.9: The Young Victoria Film-Kostüm Analizi

Erkek		Kadın	
Yaka	-	Yaka	Açık yakalar
Kol	İşlemeli manşetli kollar	Kol	Dirsek boyunda dar kollar geniş kollar Dantel manşetler
Pantolon	Kısa ipek pantolon	Elbiseler	Basen hizasında arka tarafta tolanan elbiseler
Pelerin/Palto	-	Etekler	Fırfırlı Jüpon etekler
Şapka	-	Başlıklar	-
Saç Biçimi	-	Saç Biçimi	Açık alına düşen bukleler
Çorap	-	Takılar	-
Ayakkabı	-	Ayakkabı	-
Aksesuar	İpek kılıç kayışı	Aksesuar	-
Renk Kullanımı	-	Renk Kullanımı	Altın sarısı, Mavi
Kumaş Özellikleri	-	Kumaş Özellikleri	-

Barok kadın-erkek giyim biçimi dönemsel inceleme tablosunda (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) yer alan 1660-1680 ve 1685 yıllarına göre incelenmiştir. Dönemi büyük oranda Barok giyim biçiminden farklı olmakla birlikte nispeten ve özellikle kadın giyiminde Barok özelliğini yansıtmaktadır.

- **Anna Karanina**

Anna Karanina bir 19.yüzyıl filmidir ve film 2012 İngiliz yapımıdır. Filmin yönetmen koltuğunda Joe Wright oturmaktadır. Filmin başrol oyuncularını ise Keira Knightley, Jude Law, Aaron Taylor-Johnson, Benedict Cumberbatch, Matthew Macfadyen'dur. Dram, romantik, tarihi türünde gösterime giren filmin kostüm tasarımcısı Jacqueline Durran'dır.

Görüntü 3.32: Anna Karanina Film Afişi

Kaynak: [Http://www.imdb.com/](http://www.imdb.com/), E.T: 04.05.2017

Leo Tolstoy'un eseri olan Anna Kararina, 1873-77 yılları arasında kaleme alınmıştır. Muhafazakâr, Hristiyan bir bakış açısıyla yazılmış olan roman, Çarlık Rusya'sında, asilzadelerin yönettiği, sosyal statünün her şey demek olduğu 19. yüzyılda aşkının peşinden giden, aristokrasiye mensup bir kadını konu almaktadır. Tolstoy eserinde, bir yandan tüm yaşamları boş davetlerle geçen yüksek aristokrasiyi eleştirirken, diğer yandan da kutsal aile kurumunu övmektedir (<http://www.beyazperde.com/filmler/film-191856/elestiriler-beyazperde/>, E.T. 04.05.2017).

Filmde, Anna Karenina, erkek kardeşi Oblonsky'den evliliğini kurtarmasına yardım etmesine dair bir mektup alır ve bu mektup üzerine Moskova'ya hareket eder. Yolculuk sırasında Kontes Vronsky'nin oğlu, subay Vronsky ile karşılaşır, aralarında tam ismini koyamadıkları bir aşk ilişkisi gelişir. Anna, St. Petersburg'a döndüğünde Vronsky de peşinden gelecektir. Böylece başlayan tutkulu aşk, halk arasında skandal yaratır (<http://www.sinemalar.com>, E.T: 04.05.2017).

Görüntü 3.33: Anna Kararina

Görüntü 3.34: Anna Karanina

Film, 19. yüzyıl. Rusya'sında geçmesine rağmen, kadın giyimi konusunda Barok üslubunu andıran ciddi benzerlikler bulunmaktadır. Anna Karenina açık yakalı, basen hizasında arkada toplanan elbisesi, alnına düşen bukleli kıvrıkcık saçları, inci küpeleri ve göğüs süsüyle çekici ve güzel olmayı başarmış ve bu şekilde Barok üslubunun bir kısım giyim özelliklerini üzerinde toplamıştır.

Görüntü 3.35: Anna Karanina

Görüntü 3.36: Anna Karanina

Görüntü 3.37: Anna Karanina

Filmin erkek giyimi biçimi açısından yeterince Barok üsluba uygun görülmemektedir. Film boyunca genellikle askeri ve resmi kıyafetlerle görülen filmin başrol oyuncusu, resmi şıklık ve albeniyi bu şekilde üzerinde taşımıştır. Üniformanın her zaman erkek şıklığında değişik bir çekicilik oluşumunu sağladığı bilinmektedir. Üniformalar da kullanılan kumaş özellikle Rusya'nın soğuk iklimi de göze alındığında yünlü tarz yahut keçe kumaşlardan oluşmaktadır.

Tablo 3.10: Anna Karanina Film-Kostüm Analizi

Erkek		Kadın	
Yaka	Sade keten yakalar	Yaka	Açık yakalar
Kol	-	Kol	Dirsek boyunda dar kollar
Pantolon	-	Elbiseler	Basen hizasında arka tarafta tolanan elbiseler
Pelerin/Palto	Önü komple düğmeli İpek paltolar, Önü komple düğmeli diz hizasında paltolar.	Etekler	Fırfırlı jüpon etekler
Şapka	Altın şerit süslemeli geniş kenarlı keçe şapkalar	Başlıklar	-
Saç Biçimi	-	Saç Biçimi	Kıvırcık saçlar, Açık altına düşen lüleler
Çorap	-	Takılar	İnci sallantılı küpeler, göğüs süsü
Ayakkabı	-	Ayakkabı	-
Aksesuar	Birkaç kattan oluşan kravat	Aksesuar	-
Renk Kullanımı	Açık Renkler, Uçuk mavi	Renk Kullanımı	-
Kumaş Özellikleri	-	Kumaş Özellikleri	İpek, tafta, drapeli ipek

Barok kadın-erkek giyim biçimi dönemsel inceleme tablosunda (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) yer alan 1660-1680 yıllarına göre incelenmiştir. 19. yüzyıl. Rusya’ında geçmesine rağmen film, kadın giyimi konusunda Barok üslubunu yansıtmaktadır. Filmde kadın giyiminde kullanılan açık yakalı, basen hizasında arkada toplanan elbisesi, altına düşen bukleli kıvırcık saçları, inci küpeleri ve göğüs süsüyle kendini gösterirken, filmde erkek giyiminde kullanılan çok katlı kravatlar, önu komple düğmeli İpek

paltolar, önü komple düğmeli diz hizasında paltolar ve altın şerit süslemeli geniş kenarlı keçe şapkalar Barok üslubunun bir kısım giyim özelliklerini de üzerinde toplamıştır.

- **Genel Değerlendirme ve Bulgular**

Çalışmada tarihin başlangıcından günümüze insanlar için önemli olan ve statü belirleyici bir nitelik arz eden giyimin barok dönemindeki biçimi ve bu biçimin kadın ve erkek giyimlerine nasıl yansıdığı anlatılması amaçlanmıştır. Bu çerçevede ilk olarak barok üslubunun resim, heykel, mimari ve müzik alanında ne tür etkiler bıraktığı, ilgili sanat dallarının bu üsluptan nasıl ve ne derecede etkilendiği incelenmiş, genel hatlarıyla özgün örnekler ile döneme damga vuran sanatçılar tanınmış eserleri ile birlikte ele alınarak değerlendirilmiştir.

Sonraki bölümde ise tarihsel süreçte giyim biçimleri kronolojik bir sıra dâhilinde açıklanmaya çalışılmıştır. Ayrıca moda kavramı, dönemler bağlamında irdelenerek, gelişim süreci ve dönemlere göre ne tür anlayışların etkisi altında kaldığı ortaya konmuştur. Elde edilen bu bilgiler ışığında çalışmada barok üslubu giyim biçimleri, kostüm dalında Oscar kazanan filmler çerçevesinde ele alınarak, biçimin kadın ve erkek giyimlerine nasıl yansıdığı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Giyim tarzı konusunda tarihsel gelişim başlangıçtan itibaren incelenmekle birlikte; Barok üslubunun sinema filmlerine yansımaları konusu 1948 yılından 2017 yılına kadar olan süreç ele alınmıştır. İncelemenin o yıldan başlatılmasının nedeni, Oscar ödüllerinin veriliş tarihi daha eski olsa da Kostüm dalında ilk ödüller 1948 yılından itibaren verilmeye başlamış olmasıdır.

İncelenen 9 filmde Barok giyim üslubunun kostümlere başarılı bir biçimde yansıdığı görülmüştür. “Elizabeth The Golden Age” ve “Shakespeare In Love”, filmleri kostüm bakımından Barok dönemi ile birebir uygunluk taşıırken “Anna Karenina” filminde kadın giyimi Barok üslubunu yansıtırken erkek giyimi üniforma kullanımı nedeni ile tam olarak değerlendirilememiştir.

İncelenen filmler Barok Üslubu Giyim Biçiminin Kadın ve Erkek Giyimi Açısından Genel Özelliklerinin belirlendiği (Bknz. Tablo 2.1, Tablo 2.2 ve Tablo 2.3) tablosu baz alınarak yapılmıştır.

Barry Lyndon filmi, birçok bölümde ayrı yüzyılı kapsamasına rağmen Barok giyim biçimi ile büyük bir benzerlik göstermektedir. Film Rokoko döneminden de esintiler taşımaktadır.

Amedous ise, her ne kadar Barok etkisinin yer almadığı 18.yy'da geçmekte ise de kostümlerin incelenmesinde birçok yönlerden Barok etkisine rastlandığından bu husus şematik olarak değerlendirilmiştir. Yapılan karşılaştırmalı analizde filmde kullanılan giyim biçiminin Barok'a uygun olduğu tespit edilmiştir. Aslında 18.yy Barok üslubunun tarzının yerini Rokoko tarzına bıraktığı bir yüzyıldır. Bu nedenle bu filmde de Rokoko üslubunun yansımaları fark edilmektedir.

Restoration, Bu film tamamen Barok dönemini yansıtmaktadır ve giyim biçimi ince ayrıntılar dışında dönemin giyim biçim özelliklerini göstermektedir.

Shakespeare In love filmi,. Barok giyim biçimini yansıtan ve kostümleriyle dikkat çeken bir biçime sahiptir.

Marie-Antoinette Film 18.yüzyılı işlemekte olup tipik bir Rokoko üslup filmi olmasına rağmen büyük ölçüde Barok dönemi giyim tarzını yansıtmaktadır.

Elizabeth The Golden Age, geçtiği yüzyıl itibari ile tam Barok dönemiyle örtüşen bir özellik arz etmekte olduğundan yapılan karşılaştırmalı incelemede neredeyse birebir örtüşecek kadar özellikler birbirini tutmaktadır. Film, tam bir Barok dönem filmi özelliği yansıtmaktadır.

The Duchess 18.yüzyılın son dönemini işleyen filmde Barok dönemi giyim biçimi ile kayda değer benzerlikler olduğu görülmüştür. Filmin kendi dönemi giyim tarzını da başarıyla uyguladığı görülmektedir.

The Young Victoria büyük oranda Barok giyim biçiminden farklı olmakla birlikte özellikle kadın giyiminde Barok üslubunun özelliklerini yansıtmaktadır.

Anna Karanina, Bu film kapsadığı yüzyıl itibariyle Barok dönemini yansıtmaktan uzaktır, ancak kendi döneminin özelliklerini çok iyi taşımıştır.

SONUÇ

Barok üslubu, 1600-1750 yılları arasındaki klasik sanatı izleyen resim ve mimarlık alanında öncülük eden akımlardan biri olmuştur. Barok üslubu dağınık, yüklü, şişkin biçimlerin aşırı ölçüde yığılmasından oluşan bir üslup biçimidir.

Üslup, İkinci Batı Edebiyatlarında “dengeden çok harekete, düşünceden çok duyuma, biçimlerin serbestçe yaratılmasından duyulan coşkuya önem veren abartmalı, etkileyici, çelişkiden çekinmeyen edebiyat akımı” olarak tanımlanmaktadır (www.tdk.gov.tr 2017). Bu bağlamda anlaşılmaktadır ki; 16.yüzyılda başlayan bu üslup mimari, heykel ve resim alanında gösterişli, duygulu, net hatları olan bir sanattır. Barok üslupla aynı zamanda müzik ve edebiyat alanında da dönemini yansıtan önemli eserler verilmiştir. Dönemin giyim biçimleri irdelendiğinde giysilerin abartılı renkli ve gösterişli olması dikkat çekmektedir.

17. yüzyıl başında Avrupa’da doğan bu yeni sanat üslubu, Rönesans’tan ayrı, hatta ona tümüyle karşıttır. Sanat tarihçilerine göre Barok üslubu bütün sanat dallarını kapsayan ve özde Rönesans’tan farklı, yeni bir dünya görüşüne dayanmaktadır.

Tarihsel süreçte giyimleri incelendiğinde insanların yaşadığı dönemin sosyal ve ekonomik uygun olarak değişik biçimlerde giyindikleri, bunun ilk ve ortaçağ döneminden itibaren bulunduğu yüzyıla üslubunu kabul ettiren bir havaya büründüğü ve değişik adlarla anıldığı görülmüştür. Gotik üslubu, Rönesans üslubu, Barok üslubu ve onu takip eden dönemde Rokoko üslubu hem hâkim oldukları dönemde isim yapmış, hem de belirgin tarzlar oluşturmuşlardır.

Barok, Avrupa’da dinsel ya da kırsal bir aristokratik kesime hitap etmiş olsa da, bu alanda eser üreten, yaşatan ve geliştiren sanatçıların çoğu burjuva kökenlidir. Üslup, resim, heykel, mimari ve müzikte nasıl dönemine has bütün özellikleri yansıtıyorsa yine o döneme has giyim üslubu ile de diğer dönemlerden ayrılmakta ve kendine has özellikler taşımaktadır.

Buldukları döneme isim veren üsluplar kendi içlerinde taşıdıkları değişiklik ruhuna rağmen her dönem bir öncekinden bazı özellikleri taşımaktadır. Çünkü bir dönemden diğerine geçiş tamamen bir dönemi yok etme anlamı taşımaz. Yeni dönem birçok hususta değişiklikler arz etse de eski dönemi bir takım izlerini de beraber içeriğinde taşımaktadır. Giyimin tarihsel gelişimi de bu öngörüğü doğrulamaktadır. Her dönem bazı ihtiyaçların ve zamana uyan

davranış tarzlarının getirdiği şekil ve biçimlerle kendi üslubunu yaratmakta ve onu hâkim kılmaktadır.

Barok dönemi giyim üslubunun günümüzde ki en önemli ve görsel inceleme alanlarından birisi şüphesiz ki o dönemi yansıtan sinema filmleridir. Bu filmler içinde de en iyi inceleme o dönemi anlatan ve kostüm alanında ödül alan filmlerdir. Bu nedenle bu filmler içinde bir seçme yapılarak incelemeye tabi tutulmuştur.

Bu bağlamda çalışmanın son bölümünde sınırlılıklar çerçevesinde kostüm dalında Oscar ödülü almış 9 film incelenmiştir. Bu filmlerin tamamında giysi tasarımları konunun geçtiği dönemin koşulları dikkate alındığında başarılı bir şekilde yansıtılmıştır. Ancak kullanılan kostümlerin filmin geçtiği dönem ile Barok üslubun geçtiği dönemin kimi zaman uyuşmadığı da gözlemlenmiştir. İncelenen 9 filmde 3'ünde (Restoration, Shakespeare In Love, Elisabeth the Golden Age) Barok üslubunun bire bir uygulandığı, 5 film de Barok üslubun ağırlıklı olarak yer aldığı, ancak kendi dönem özelliklerini de taşıdığı, 1 filmin ise (Anna Karenina) Barok üslubunu hiç yansıtmadığı anlaşılmıştır.

Neticede bu tür filmlerin çarpıcı nitelikleri ile dönem giyiminin gösterişe uygun olup ağdalı görüntüler arz etmesi nedeniyle ödüllendirmede olumlu bir etki yarattığı anlaşılmaktadır.

Nasıl ki dünya değişim üzerine kuruludur. Nasıl ki dünya var olduğundan beri denizlerin ve karaların yeri değişmiştir, ülkelerin sınırları, insanların hareketleri, tabiatın yapısı, bu ve bunun gibi her şey değişmiştir. İnsanların da yaşayışları, ihtiyaçları, istekleri ve giyim tarzları değişecektir. İşte üsluplar da bu değişimin doğal bir sonucudur. Ve her şey gibi o da var olmaya ve değişmeye devam edecektir.

KAYNAKLAR

- Alpat, F. E.** (2010), XX. Yüzyıl ve XXI. Yüzyıl Başında Kadın Moda Tasarımında Nostalji Anlayışı, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi Sayı:17, S:22
- Andrew, J. D.**, (2007), Sinema Kuramları, Çev. İbrahim Şener İzdüşüm Yayınları, İstanbul
- Comolli, J.L.**(1974), Teknik ve İdeoloji, Çev. Yakup Barokas Çağdaş Sinema Dergisi, Sayı:1, İstanbul
- Conti, F.** (1997), Barok Sanatını Tanıyalım (S. Turunç, Çev.), İstanbul: İnkılap.
- Çamur, H.** (2015), Barok Sanat ve Giyim Modasına Etkisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Çetinkaya, M.** (2007), Günümüz Türk Resmi'ne Barok Sanat'ın Postmodern Yansımaları, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çoban, M.** (2014), Geleneksel Heykel Sanatında Denge, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Heykel Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Eczacıbaşı,** (1997). Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Yem Yayınları, İstanbul, 196 s.
- Evecen, A. ve Ölmez, F. N.** (2014), Antik Çağ Giysi ve Donatılarında Ekinsele Göndermeler, Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi ART-E Kasım-Aralık 14 Sayı:14 ISSN 1308- 2698.
- Germaner, S.** (1997) Barok Üslup, İstanbul, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi.
- Hauser, A.** (1984), Sanatın Toplumsal Tarihi (Y. Gölünü, Çev.), İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Hope, T.** (2006), Costumes of the Greeks and Romans, New York: Paperblack INC.
- İlyasoğlu, E.** (1995), Zaman İçinde Müzik – Başlangıcından Günümüze Örneklerle Batı Müziğinin Evrimi”, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul s.27.
- Kaknüs Yayınları** (2013), Gelecekte Günümüze Giyim Kuşam ve Stil Rehberi, İstanbul
- Kaya, D.** (2009), Johann Sebastian Bach'ın “Füg Formları”nın ve “Füg Sanatı” Adlı Eserinin Barok Dönem Müzik Anlayışına Göre İncelenmesi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Adana.

- Kuruüzümcü R.** (2000), Işığın Barok Sanatın Gelişim Süreci İçindeki Yeri ve İşlevi, Sanatta Yeterlilik, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim Ana Sanat Dalı, İstanbul.
- Lloyd, A.,** (2010). A Companion To Ancient Egypt, A John Wiley & Sons, Ltd., Publication, Blackwell Publishing, United Kingdom.
- Mertkan, N.** (2006), Barok Müzikteki Yaylı Sazlar Tekniği Ve Barok Dönemi Eserlerinin Doğru Yöntemlerle Yorumlanması, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Sanat Dalı Yaylı Çalgılar Sanat Dalı Viyolonsel Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Nadasbaş, S. E.** (2012), Moda Tarihi Öğretiminde İlgili Dönem Filmlerinin Atılım Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü Öğrencilerinin Başarılarına Etkisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Mesleki Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Özön, N.** (2008). Sinema Sanatına Giriş, Agora Kitaplığı, İstanbul
- Özkoçak, Y.** (2015) Sesli Sinema, Derin Yayınları, İstanbul
- Pendergast, S. ve T. Pendergast,** (2004), Fashion, Costume And Culture, Volume: 5, The Gale Group, Farmington Hills.
- Say, A.** (1995), Müzik Tarihi, (2. baskı), Ankara: Umut Matbaacılık.
- Say, A.** (2005), Müzik Sözlüğü, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sevil, T.** (2008), Rönesans ve Barok Resim Sanatında İnsan Anatomisinin Üsluplara Göre Yorumlanması, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İs Öğretmenliği Programı Yüksek Lisans Tezi, İzmir
- Sunal, B.** (2016), Gotik Mimari Nedir?, <https://www.makaleler.com/gotik-mimari-nedir>
- Şenyapılı, Ö.** (2002). Sinema Tasarım (2.Basım). İstanbul. Boyut Yayın Grubu.
- Tansuğ, S.** (1992), Resim Sanatının Tarihi, İstanbul: Remzi.
- Tapie, V. L.** (1961), Barok, Çeviren: Işık Ergüden(2011), Dost Kitapevi Yayınları.
- Turani, A.** (2007), Dünya Sanat Tarihi, Remzi Kitapevi, 4. Baskı1992, 12. Basım 2007,

Tortora, P. G., K. Eubank, (2006), Survey Of Historic Costume, Fourteen edition, Fairchild Publications, New York.

Türk Dil Kurumu, Bilim ve Sanat Terimleri Ana Sözlüğü, <http://www.tdkterim.gov.tr/?kategori=terimarat&kelime=gönenç>, (E.T.: 03.03.2017).

Yetkin, S. K. (1977), Barok Sanat, Cem Yayınevi, İstanbul.

Yıldız, Ş. (2015), Gotik Dönem Mimarisi ve Dönem Giysi Tasarımlarına Etkisi, International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS), August 2015, ISSN: 2148-1148
Doi:10.14486/IJSCS386,s.247-258.
http://www.iscsjournal.com/Makaleler/1760101820_si4_23_386.pdf

Yonuk, C. (2015), Mimari ve Takı İlişkisinin Form Tasarımı Yönünden İrdelenmesi, Toros Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Mimarlık Programı Yüksek Lisans Tezi, Mersin.

Yücel, Ü. (2013). Barok Sanat. 20 Haziran 2014 tarihinde www.istanbul.edu.tr/Bolumler/guzelsanat/barok.html sayfasından erişilmiştir

Y.Y. (1984), 100 Soruda Sinema Sanatı, İstanbul, Gerçek Yayınevi, Nisan 1984, ss: 122-124

İnternet Kaynakları

- <http://www.solakkedi.com/resim%20okumalari/023.html>,
E.T.:23.01.2017
- <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0d/LastCommunion.jpg>,
E.T.: 23.01.2017
- <http://sanatabasla.blogspot.com.tr/2012/09/isann-mezara-konulmas-entombment-of.html>, E.T. 23.01.2017
- http://wiki.eanswers.com/sh/Franjo_Asiški, E.T.: 23.01.2017
- http://artseverydayliving.com/blog/wp-content/uploads/2015/04/aaDiego_Velázquez_027_2.jpg,
E.T.:23.01.2017
- http://ayay.co.uk/background/paintings/francisco_goya/self-portrait-of-goya-the-painter/, E.T.: 23.01.2017

- <http://www.artbible.info/art/large/519.html>, E.T.: 23.01.2017.
- https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Dosya:Louis_Le_Nain_003.jpg,
E.T. 23.01.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/d7/6c/b5/d76cb55c67cd30c5617363aa2850e11e.jpg>,
E.T: 23.01.2017
- http://foto.ilsole24ore.com/Editrice/ILSOLE24ORE/QUOTIDIANO_INSIDE_ITALY/Online/MediaCenter/Gallery/2015/SANTA_TERESA/img_SANTA_TERESA/01_TERE_1200-900.jpg, E.T.: 23.01.2017
- Gregorio Hernandez, Piedad, Valladolid Müzesi, http://4.bp.blogspot.com/-GqOeTogx_KA/UczOQUg8dpI/AAAAAAAAADGM/zvAYnU4pjhg/s1600/Piedad+Gregorio+Fernandez.jpg, E.T.: 23.01.2017
- Montanes, Meryem'in Günahsız Gebeliği, ayrıntı, Sevilla Katedrali, <https://maldonatiphotography.files.wordpress.com/2015/11/la-ciegucecita-de-martec3adnez-montac3b1c3a9s-003.jpg>, E.T.: 23.01.2017
- <http://www.artmakers.pl/sites/default/files/15569-milo-of-croton-pierre-puget.jpg>,
E.T.: 24.01.2017
- <http://theredlist.com/wiki-2-351-861-1411-1417-1418-view-baroque-1-profile-girardon-francois-2.html>, E.T.:24.01.2017
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/dd/Prague_Praha_2014_Holmstad_flott_statuer_ved_Morzin_-_slottet_av_maurere_som_støtter_balkongen_Morzin_castle_moorish_statues_Nerudova_Street_flott.jpg, E.T. 24.01.2017
- <http://www.thefamouspeople.com/profiles/images/antonio-lucio-vivaldi-4.jpg>,
E.T.: 24.01.2017
- http://a1.files.biography.com/image/upload/c_fit,cs_srgb,dpr_1.0,h_1200,q_80,w_1200/MTE4MDAzNDEwNzEzNDEzMTM0.jpg, E.T. 24.01.2017
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6a/Johann_Sebastian_Bach.jpg,
E.T.:24.01.2017
- http://a403.idata.over-blog.com/2/30/91/17/Italie/Italie_Rome_Eglise-du-Jesus_01.jpg, E.T.: 25.01.2017

- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/2d/54/c4/2d54c4f176f774985dc8ca20fdaf82c8.jpg>, E.T. 09.01.2017
- <http://www.travelsignposts.com/Italy/files/2011/07/Sant-Agnese-in-Agone.jpg>
- <http://livesharetravel.com/wp-content/uploads/2016/08/Things-to-do-in-Toledo-see-the-cathedrals-El-Transparente-altar.jpg>, E.T. 25.01.2017
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/64/Chapelle_Ste_Ursule.jpg, E.T.: 25.01.2017
- Salzburg, Erlach'ın Yaptığı Kollegienkirche, <http://www.wga.hu/art/f/fischere/3collegi.jpg>, E.T. 25.01.2017
- Würzburg Sarayı İç Merdiven Görünümü, <https://diyablog.files.wordpress.com/2014/03/image11.jpg>, E.T. 25.01.2017
- <http://cdn-1.apparesearch.com/terms/images/magdalenian-modern-humans-clothing.jpg>, E.T.: 30.01.2017
- http://www.kendallredburn.com/images/costumesofallnations/IMG_5861.JPG, E.T.: 30.01.17
- http://lh5.ggpht.com/_SUBGzd1BG60/SfMmr_HekrI/AAAAAAACasc/_LMYeGROWls/s720/Fresco%20ceremony,%20Knossos,%20Crete.jpg, E.T.: 30.01.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/3c/df/ed/3cdfedf8a86e56975791bbbdaf3219a9.jpg>, E.T.: 30.01.17
- <http://blogs.hisarschool.k12.tr/minakohen/files/2013/12/004-frz-judenfleck-judenhut-u-judenkleidung.jpg>, E.T. 30.01.2017
- <http://world4.eu/wp-content/uploads/2013/04/Gothic-costumes-002.jpg>, E.T.: 05.02.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/236x/7f/a2/cc/7fa2cc72baf3edd8b881e91a836158f1.jpg>, E.T.: 05.02.2017

- <http://world4.eu/wp-content/uploads/2013/03/Renaissance-Costume-300.jpg>,
E.T.: 30.01.17
- <http://www.tekstildershanesi.com.tr/bilgi-deposu/rokoko-doneminde-giyim.html>,
Çevrimiçi
- http://s94.photobucket.com/user/tiffanylee_01/media/fashion1ct3.jpg.html,
E.T.: 05.02.2017
- <https://historyofeuropeanfashion.wordpress.com/category/baroquerococo-1650-1800/>,
E.T.:05.02.2017
- <https://historyofeuropeanfashion.wordpress.com/category/baroquerococo-1650-1800/>,
E.T.: 05.02.2017
- http://classconnection.s3.amazonaws.com/502/flashcards/782502/png/jerome_11317664108702.png, E.T.: 13.03.2017
- <https://aelarsen.files.wordpress.com/2015/06/amadeus-affiche-1.jpg>, E.T:12.03.2017
- <https://fanart.tv/fanart/movies/4517/movieposter/elizabeth-the-golden-age-54a2e21cda6bf.jpg>, E.T: 12.03.2017.
- <https://aelarsen.files.wordpress.com/2015/06/amadeus-affiche-1.jpg>, E.T:12.03.2017
- <https://travisryanfilmblog.files.wordpress.com/2016/12/amadeus.jpg>, E.T:12.03.2017
- <https://www.warnerbros.com/sites/default/files/amadeus1.jpg> E.T:12.03.2017
- <https://fanart.tv/fanart/movies/4517/movieposter/elizabeth-the-golden-age-54a2e21cda6bf.jpg>, E.T: 12.03.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/0f/13/f0/0f13f061c11c945999b5cd93d7ee5df9.jpg>,
E.T: 12.03.2017
- <http://www.sinemafilm.org/wp-content/uploads/Barry-Lyndon-1975-poster-afis.jpg>,
E.T: 12.03.2017
- <http://schmoesknow.com/wp-content/uploads/2015/02/my-fair-lady-poster.jpg>,
E.T: 13.03.2017
- <http://theredlist.com/media/database/settings/cinema/1960-1970/my-fair-lady/002-my-fair-lady-theredlist.jpg>, E.T: 13.03.2017

- https://benefitsofaclassicaleducation.files.wordpress.com/2014/04/large_my_fair_lady_blu-ray_5x1.jpg, E.T: 13.03.2017
- <http://ilarge.lisimg.com/image/6777714/800full-marie-antoinette-poster.jpg>, E.T: 13.03.2017
- http://3.bp.blogspot.com/_vQ6c60dZ9n8/TTj9uxYOieI/AAAAAAAAAHg/eg5UJK9x1UQ/s1600/marie-antoinette_1.jpg, E.T: 13.03.2017
- http://www.itsbeyondmycontrol.com/wp-content/uploads/2012/10/pic006_9-6-121.jpg, E.T: 13.03.2017
- <https://3.bp.blogspot.com/-q3OTdf74GqA/V7nS1POzFII/AAAAAAAAAT5w/pABH22HnGN0fi6-LfjOwQkDydT2NCCWdgCLcB/s1600/barry2016-08-21-15h50m41s600.jpg> E.T: 12.03.2017
- http://theredlist.com/media/database/films/cinema/1970_1/barry-lyndon/034-barry-lyndon-theredlist.jpg, E.T: 12.03.2017
- <https://fanwithamovieyammer.files.wordpress.com/2013/06/barry-lyndon-5.jpg>, E.T: 12.03.2017
- http://www.impawards.com/2013/posters/great_gatsby_ver15_xlg.jpg, E.T: 20.04.2017
- <http://images6.fanpop.com/image/photos/35000000/Gatsby-2013-the-great-gatsby-35064884-2048-1147.jpg>, E.T: 20.04.2017
- <http://sp2.cinedor.es/764/foto-el-gran-gatsby-2012-6-071.jpg>, E.T: 20.04.2017
- http://www.impawards.com/2012/posters/anna_karenina_xlg.jpg, E.T: 04.05.2017
- <http://www.sinemalar.com/film/164788/anna-karenina> E.T: 04.05.2017
- <http://3.bp.blogspot.com/-yJ1ycFG2Uuw/UG7YSLAaw7I/AAAAAAAAAN64/vt0v9n4zkWw/s1600/keira7.jp> E.T: 04.05.2017
- <https://threadbythread.files.wordpress.com/2013/01/anna15.jpg>, E.T: 04.05.2017
- <http://www.joblo.com/movie-posters/2009/the-young-victoria#image-27337>, E.T: 15.05.2017
- <http://www.sinemalar.com/film/32023/genc-victoria>
- <http://www.sinemalar.com/film/32023/genc-victoria>, E.T: 15.05.2017

- http://escritorasinglesasblog.com/wp-content/uploads/2016/01/Young_Victoria_dance_1-xlarge-1020x576.jpg
E.T: 15.05.2017
- http://4.bp.blogspot.com/--tCvm9_A0jw/U7wRqA6S9_I/AAAAAAAAALSc/8vbX7HYIQUI/s1600/A+Jovem+Rainha+Vit%25C3%25B3ria+02.jpg, E.T: 15.05.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/a0/48/8e/a0488e5f99e416ea70a732d3d9019389.jpg>,
E.T: 15.05.2017
- http://st.kp.yandex.net/im/kadr/9/0/1/kinopoisk.ru-Young-Victoria_2C-The-901178.jpg, E.T: 15.05.2017
- <http://www.eastwebsiteside.com/wp-content/uploads/2011/05/Young-Victoria-7.jpg>,
E.T: 15.05.2017
- <http://www.cine365static.com/assets/img/peliculas/9177/extra/86517-victoria6.jpg>,
E.T: 15.05.2017
- <http://www.sinemalar.com/film/5006/duses>, E.T: 24.05.2017
- http://www.impawards.com/2008/posters/duchess_ver2_xlg.jpg, E.T: 24.05.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/5d/49/63/5d4963e05fb110b6ebc93136d77506e6.jpg>,
E.T: 24.05.2017
- <http://images5.fanpop.com/image/photos/29500000/Shakespeare-in-Love-Movie-Poster-shakespeare-in-love-29586173-800-1067.jpg>, E.T.10.06.2017
- <http://www.sinemalar.com/film/637/asik-shakespeare>, E.T: 10.06.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/ae/35/5f/ae355fa8c171e0d09db887b6260be163.jpg>,
E.T: 10.06.2017
- <http://3.bp.blogspot.com/-YQIQONUDLvc/URLORb8GTtI/AAAAAAAAAD6Y/N9RgOichxWs/s1600/sil-costumes.jpg>, E.T: 10.06.2017

- <http://2.bp.blogspot.com/-adPt9BNYdqq/VWNeJrjYdAI/AAAAAAAAABpc/zJ9tIHv9Ujc/s1600/vlcsnap-2015-05-25-19h20m46s60.jpg>, E.T: 10.06.2017
- <https://alchetron.com/cdn/Restoration-1995-film-images-ddb25aa6-2d40-40d4-b2a0-05fb210f71e.jpg>, E.T: 10.06.2017
- <http://www.sinemalar.com/film/4052/restorasyon>, E.T: 10.06.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/92/c6/9f/92c69f9a5068afclaad1332aae2d2944.jpg>, E.T: 10.06.2017
- https://images-na.ssl-images-amazon.com/images/M/MV5BMmYyNTIxOWItOWYwOC00M2U0LThkNzctZWQyZWl5YjM2NWYxL2ltYWdlXkEyXkFqcGdeQXVyNTQxMTIxMTk@._V1_.jpg, E.T: 10.06.2017
- https://2.bp.blogspot.com/-aLw27Mub800/VrVja8KKt7I/AAAAAAAAABDU8/xWFWz5-ZD_g/s1600/Restoration-1995-film-Robert-Downey-Jr-Meg-Ryan-King-Charles-II-4.jpg, E.T: 10.06.2017
- https://2.bp.blogspot.com/-iTkdW6yYBoo/VrVjb3x_D9I/AAAAAAAAABDVQ/I9q_PAXs_LY/s1600/Restoration-1995-film-Robert-Downey-Jr-Meg-Ryan-King-Charles-II-9.jpg, E.T: 10.06.2017
- https://2.bp.blogspot.com/-iTkdW6yYBoo/VrVjb3x_D9I/AAAAAAAAABDVQ/I9q_PAXs_LY/s1600/Restoration-1995-film-Robert-Downey-Jr-Meg-Ryan-King-Charles-II-9.jpg, E.T: 10.06.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/24/28/95/24289523c2227f5cbbb03121bc965bbe.jpg>, E.T: 10.06.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/d2/ae/b9/d2aeb93935be93d8b0840765dc87b9b8.jpg>, E.T: 13.03.2017
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/40/1f/1d/401f1dee29dc3e8f8144d8d370f020bb.jpg>, E.T: 13.03.2017

- https://lovinglifeandbeingabitch.files.wordpress.com/2011/08/kinopoisk-ru-elizabeth_3a-the-golden-age-614335.jpg, E.T: 12.03.2017
- http://www.virtual-history.com/movie/photo/pr011/large/elizabeth_the_golden_age1.jpg, E.T: 12.03.2017
- http://www.superiorpics.com/movie_pictures/mp/2008_The_Duchess/2008_the_duchess_011.jpg, E.T: 24.05.2017
- <https://byronsmuse.files.wordpress.com/2014/04/the-duchess-blue-beige-striped-dress-9.jpg>, E.T: 24.05.2017
- <http://www.beyazperde.com/filmler/film-191856/elestiriler-beyazperde/>
E.T.: 04.05.2017
- <http://www.arsivbelge.com/yaz.php?sc=3206>, ET: 02.01.2017
- <http://www.kameraarkasi.org/sinema/cesitleri/sinematurleri.html>
- <http://www.oscars.org/academy-story> E.T.: 18.06.2017
- <http://vogue.com.tr/parti/oscarin-tarihcesi> E.T.: 18.06.2017

EKLER

EK-1. Yıllara Göre Renkli ve Renksiz Filmlere Verilen Kostüm Oscar Ödülleri

Yıllar	Filmler	Kostüm Tasarımcısı
1940'lar	Hamlet	Roger K. Furse
Siyah-Beyaz	The Heiress	1949 Edith Head and Gile Steele
	Prince of Foxes	Vittorio Nino Novarese
1950'ler		
1950 Siyah-Beyaz	All About Eve	Edith Head, Charles LeMaire
	Born Yesterday	Jean Louis
	The Magnificent Yankee	Walter Plunkett
1950 Renkli	Samson and Delilah	Edit Head, Dorothy Jeakins, Eloisa Jenssen, Gile Steele, Gwen Wakeling
	The Black Rose	Michael Whittaker
	That Forsyte Woman	Walter Plunkett, Arlington Valles -
1951 Siyah - Beyaz	APlace in the Sun	Edith Head
	Kind Lady	Walter Plunkett, Gile Steele
	The model and the Marriage	Charles LeMaire, Renie Conley
	Broker	
	The Mudlark	Edward Stevenson, Margaret Furse
	A Streetcar Named Desire	Lucinda Ballard
1951 Renkli	An American in Paris	Orry-Klely, Walter Plunkett, Irene Sharaff
	David and Bathsheba	Charles LeMaire, Edward Stevenson
	The Great Caruso	Helen Rose, Gile Steele
	Quo Vadis?	Herschel McCoy
	The Tales of Hoffmann	Hein Heckroth
1952 Siyah Beyaz	The Bad and the Beautiful	Helen Rose
	Affair in Trinidad	Jean Louis
	Carrie	Eddith Head
	My Cousin Rachel	Charles LeMaire, Dorothy Jeakins
	Sudden Fear	Sheila O'Brien
1952 Renkli	Moulin Rouge	Marchel Vertes
	The Greatest Show on Earth	Edith Head, Dorthy Jeakins, Miles White
	Hans Christian Andersen	Antoni Clavé, Mary Wills, Barbara Karinska
	The Merry Widow	Helen Rose, Gile Steele
	With a Song in My Heart	Charles LeMaire

1953 Siyah - Beyaz	Roman Holiday	Edith Head
	The Actress	Walter Plunkett
	Dream White	Helen Rose, Herschel McCoy
	From Here to Eternity	Jean Louis
	The President's Lady	Charles LeMaire, Renie Conley
1953 Renkli	The Robe	Charles LeMaire, Emile Santiago
	The Band Wagon	Mary Ann Nyberg
	Call Me Madam	Irene Sharaff
	How to Marry a Millionaire	Charles Le Maire, William Travilla
	Young Bess	Walter Plunkett
1954 Siyah - Beyaz	Sabrina	Edith Head
	The Earrings of Madame De...	Georges Annenkov, Rosine Delamare
	Exxecutive Suite	Helen Rose
	Indiscretion of an American Wife	Christian Dior
	it Should Happen To You	Jean Louis
1954 Renkli	Gate of Hell	Sanzo Wada
	Brigadoon	Irene Sharaff
	Désirée	Charles LeMaire, Rene Hubert
	A Star is Born	Jean Louis, Mary Ann Nyberg, Irene Sharaff
	There's No	Charles LeMaire, William Travilla, Miles White
	Business Like Show Business	
1955 Siyah - Beyaz	I'll Cry Tomorrow	Helen Rose
	The Pickwick Papers	Beatrice Dawson
	Queen Bee	Jean Louis
	The Rose Tattoo	Edith Head
	Ugetsu	Tadaoto Kainosho
1955 Renkli	Love Is a Many - Splendored Thing	Charles LeMaire
	guy and Dolls	Irene Sharaff
	Interrupted Melody	Helen Rose
	To Catch a Thief	Edith Head
	The Virgin Queen	Charles LeMaire, Mary Wills
1956 Siyah - Beyaz	The Solid Gold Cadillac	Jean Louis
	the Seven Samurai	Kohei Ezaki
	The Power and the Prize	Helen Rose
	The Proud and the Profane	Edith Head
	Teenage Rebel	Charles LeMaire, Mary Wills

1956 Renkli	The King and I	Irene Sharaff
	Around the World in Eighty Days	Miles White
	Giant	Moss Mabry, Marjorie Best
	The Ten Commandments	Edith Head, Ralph Jester, John Jensen, Dorthy Jeakins, Arnold Friberg
	War and Peace	maire de MATTEİS
1957'de ödüller tek ödül olmak üzere birleştirilmiştir.		
1957	Les Girls	Orry- Kelly
	an Affair to Remember	Charles LeMaire
	Funny Face	Edith Head, Hubert de Givenchy
	Pal Joey	Jean Louis
	Raintree Country	Walter Plunkett
1958	Gigi	Cecil Beaton
	Bell, Book and Candle	Jean Louis
	A Certain Smile	RAlph Jester, Edith Head, Mary Wills
	A Certain Smile	Charles LeMAire, Mary Wills
	Some Came Running	Walter Plunkett
1959'da Ödül Tekrar iki ödül olmak üzere ayrılmıştır.		
1959 Siyah-Beyaz	Some Like it Hot	Orry - Kelly
	Career	Edith Head
	The Diary of Anne Frank	Charles LeMaire, Mary Wills
	The Gazebo	Helen Rose
	The Young Philadelphians	Howard Shoup
1959 Renkli	Hur	Elizabeth Haffenden - Ben -
	The Best of Everything	Adele Palmer
	The Big Fisherman	Renie Conley
	The Five Pennies	Edith Head
	Porgy and Bess	Irene Sharaff
1960'lar Siyah - Beyaz		
1960	The Facts of Life	Edith Head and Edward Stevenson
	Never on Sunday	Danny Vachlioti
	The Rise and Fall of Legs Diamond	Howard Shoup
	Seven Thieves	Bill Thomas
	The Virgin Spring	Marik Vos

1961	La dolce vita	Piero Gherardi
	The Children's Hour	Dorothy Jenkins
	Claudell Inghish	Howard Shoup
	Juddgment at Nuremberg	Jean Louis
	Yojimbo	Yoshiro Muraki
1962	What Ever Happened to Baby Jane?	Norma Koch
	Days of Wine and Roses	Don Feld
	The Man Who Shot Liberty Valance	Edith Head
	The Miracle Worker	Ruth Morley
	Phaedra	Denny Vachlioti
1963	8 1/2	Piero Gherardi
	Love with the Proper Stranger	Edith Head
	The Stripper	William Travilla
	Toys in the Attic	Bill Thomas
	Wives and Lovers	Edith Head
1964	The Night of the Iguana	Dorothy Jenkins
	A House Is Not a home	Edith Head
	Hush... Hush, Sweet Charlotte	Norma Koch
	Kisses for My President	Howard Shoup
	The Visit	René Hubert
1965	Darling	Julie Harris
	Morituri	Moss Marby
	A Range to Live	Howard Shoup
	Ship of Fools	Jean Louis ve Bill Thomas
	The Slender Thread	Edith Head
1966	Who's Afraid of Virginia Woolf?	Irene Sharaff
	the Gospel According to St. Matthew	Danilo Donati
	Mandragola	Danilo Donati
	Mister Buddwing	helen Rose
	Morgan!	Jocelyn Rickards
For 1967 the category was recombined for one last time.		
1967	Camelot	John Truscott
	Bonnie and Clyde	Theadora Van Runkle
	The Happinest Millionaire	Bill Thomas
	The Taming of the Shrew	Danilo Donati ve Irene Sharaff
	Thoroughly Modern Millie	Jean Louis

1968	Romeo and Juliet	Danilo Donati
	The Lion in Winter	Margaret Furse
	Oliver!	Phyllis Dalton
	Maymunlar Cehennemini	Morton Haack
	Star!	Donald Brooks
1969	Anne of the Thousand Days	Margaret Furse
	Hello, Dolly!	Irene Sharaff
	Gaily, Gaily	Ray Aghayan
	Sweet Charity	Edith Head
	They Shoot Horses, Don't They?	Don Feld
1970	Cromwell	Vittorio Nino Novarese
	Airport	Edith Head
	Darling Lili	Jack Bear ve Donald Brooks
	The Hawaiians	Bill Thomas
	Scrooge	Margaret Furse
1971	Nicholas and Alezandra	Yvonne Blake ve Antonio Castillo
	Bedknobs and Broomsticks	Bill Thomas
	Deth in Venice	Piero Tosi
	Mary, Queen of Scots	Margaret Furse
	What's the Matter with Helen?	Morton Haack
1972	Travels with My Aunt	Anthony Powell
	The Godfather	Anna Hill Johnstone
	Lady Sings the Blues	Ray Aghayan, NormaKoch ve Bob Mackie
	The Poseison Adventure	Paul Zastupnevich
	Young Winston	Anthony Mendleson
1973	The Sting	Edith Head
	Cries and Whispers	Marik Vos
	Ludwing	Piero Tosi
	Tom Sawyer	Don Feld
	The Way We Were	Dorothy Jenkins ve Moss Mabry
1974	The Great Gatsby	Theoni V. Aldredge
	Chinatown	Anthea Sylbert
	Daisy Miller	John Funness
	The Godfather: Part II	Theadora Van Runkle
	Murder on the Orient Express	Tony Walton
1975	Britt Sosoderlund- Barry Lyndon	Milena Canonero ve Ulla
	The four Musketeers	Yvonne Blake ve Ron Talsky
	Funny Lady	Ray Aghayan ve Bob Mackie
	The Magic Flute	Karin Erskine ve Henry Noremark
	The Man Who Would Be King	Edith Head

1976	Fellini's Casanova	Danilo Donati
	Bound for Glory	William Ware Theiss
	The Incredible Sarah	Anthony Mendleson
	The Passover Plot	Mary Wills
	The Seven-Per-Cent Solution	Alan Barret
1977	Star Wars	John Mollo
	Airport '77	Edith Head and Burton Miller
	Julia	Anthea Sylbert
	A Little Night Music	Florence Klotz
	The Other Side of Midnight	Irene Sharaff
1978	Death on the Nile	Anthony Powell
	Caravans	Renie Conley
	Days of Heaven	Patricia Norris
	The Swarm	Paul Zastupnevich
	The Wiz	Tony Walton
1979	All That Jazz	Albert Wolsky
	Agatha	Shirley Ann Russell
	The Bird Cage (La cage aux folles)	Ambra Danon and Piero Tosi
	Butch and Sundance: The Early days	William Ware Theiss
	The Europeans	Judy Moorcroft
1980	Tess	Anthony Powell
	The Elephant Man	Patricia Norris
	My Brilliant Career	Anna Senior
	Somewhere in time	Jean - Pierre Dorleac
	When Time ran Out	Paul Zastupnevich
1981	Chariots of Fire	Milena Canonero
	The French Lieutenant's Woman	Tom Rand
	Pennies from Heaven	Bob Mackie
	ragtime	Anna hill Johmstone
	Reds	Shirley Ann Russell
1982	Gandhi	Bhanu Athaiya, Madeline Jones ve John Mollo
	Sophie's Choice	Albert Wolsky
	La Traviata	Piero Tosi
	Tron	Elois Jessen ve Rosanna Norton
	Victor/Victoria	Patricia Norris
1983	Fanny and Alexander (Fanny och Alexander)	Marik Vos
	Cross Creek	Joe I. Tompkins
	Heart Like a Wheel	William Ware Theiss
	The return of Martin Guerre	Anne-Marie Marchand
	Zelig	Santo Loquasto

1984	Amadeus	Theodor Pisten
	2010	Patricia Norris
	The Bostoians	Jenny Beavan ve john Bright
	A Passage to India	Judy Moorcroft
	Places in the Heart	Ann Roth
1985	ran	Emi Wada
	The Color Purple	Aggie Guerard Rodgers
	The Journey of Natty gang	Albert Wolsky
	Out of Africa	Milena Canonero
	Prizzi's Honor	Donfeld
1986	A Room with a View	Jenny Beavan ve John Bright
	The Mission	Enrico Sabbatini
	Otello	Anna Anni ve MaurizioMillenotti
	Peggy Sue Got Married	Theadora Van Runkle
	Pirates	Anthony Powell
1987	The Last Emperor	James Acheson
	The Dead	Dorothy Jenkins
	Empire of the Sun	Bob Ringwood
	Maurice	Jenny Beavan ve John Bright
	The untouchables	Marilyn Vance-Straker
1988	Dangerous Liaisons	James Acheson
	Coming to America	Deborah Nadoolman
	A Handful of Dust	Jane Robinson
	Sunset	Patricia Norris
	Tucker: The Man and his Dream	Milena Canonero
1989	Henry V	Phyllis Dalton
	The Adventures of Baron Munchausen	Gabriella Pescucci
	Driving Miss Daisy	Elizabeth McBride
	Harlem Nights	Joe I. Tompkins
	Valmont	Theodor Pisték
1990	Cyrano de Bergarec	France squarciapino
	Avalon	Gloria Gresham
	Dances with Wolves	Elsa Zamparelli
	Dick Tracy	Mielena Canonero
	Hamlet	Maurizio Millenotti
1991	Bugsy	Albert Wolsky
	The Assams family	Ruth Myers
	Barton Fink	Richard Hornung
	Hook	Anthony Powell
	Madame Bovary	Claude Chabrol

1992	Bram Stoker's Dracula	Eiko Ishioka
	Enchanted April	Sheena Naper
	Howards End	Jenny Beavan and John Bright
	Malcom X	Ruth Carter
	Toys	Albert Wolsky
1993	The Age of Innocence	Gabriella Pescucci
	Orlando	Sandy Powell
	The Piano	Janet Patterson
	The Remains of the Day	Jenny Beavan ve John Bright
	Schindler's List	Anna B. Sheppard
1994	The Adventures of Priscilla, Queen of the Desert	Tim Chappel and Lizzy Gardiner
	Bullets Over Broadway	Jeffrey Kurland
	Little Women	Colleen Atwood
	Maverick	April Ferry
	Queen Margot (La reine Margot)	Moidele Bickel
1995	Restoration	James Acheson
	Braveheart	Charles Knode
	Richard III	Shuna Harwood
	Sense and Sensibility	Jenny Beavan and John Bright
	Twelve Monkeys	Julie Weiss
1996	The English patient	Ann Roth
	Angels and insects	Paul Brown
	Emma	Ruth Myers
	Hamlet	Alexandra Byrne
	The Portrait of a Lady	Janet Patterson
1997	Titanic	Deborah Lynn Scott
	Amistad	Ruth Carter
	Kundun	Dante Ferretti
	Oscar and Lucinda	Janet Patterson
	The Wings of The Dove	Sandy Powell
1998	Shakespeare in Love	Sandy Powell
	Beloved	Colleen Atwood
	Elizabeth	Alexandra Byrne
	Pleasantville	Judianna Makovsky
	Velvet Goldmine	Sandy Powell
1999	Topsy-Turvy	Lindy Hemming
	Anna and the King	Jenny Beavan
	Sleepy Hollow	Colleen Atwood
	The Talented Mr. Ripley	Gary Jones and Ann Roth
	Titus	Milena Canonero

2000	Gladiator	Janty Yates
	102 Dalmatians	Anthony Powell
	Crouching Tiger, Hidden Dragon (Wo hu cang long)	Tim Yip
	How the Grinch Stole Christmas	Rita Ryack
	Quills	Jacqueline West
2001	Moulin Rouge!	CATHERINA MARTIN ve ANGUS STRATHIE
	The Affair of the Necklace	Milena Canonero
	Gosford Park	Jenny Beavan
	Harry Potter and The Sorcerer's Stone	Judianna Makavosky
	The Lord Of The Rings: The Fellowship of the Ring	Ngila Dickson ve Richard Taylor
2002	Chicago	Colleen Atwood
	Frida	Julie Weiss
	Grangs of New York	Sandy Powell
	The Hours	Ann Roth
	The Pianist	Anna B. Sheppard
2003	The Lord of the Rings: The Return of the King	Ngila Dickson and Richard Taylor
	Girl With a Pearl Earring	Dien van Straalen
	The Last Samurai	Ngila Dickson
	Master and Commender: The Far Side of the World	Wendy Stites
	Seabiscuit	Judianna Makovsky
2004	The Aviator	Sandy Powell
	Finding Neverland	Alexandra Byrne
	Lemony Snickt's A Series of Unfortunate Events	Colleen Atwood
	Ray	Sharen Davis
	Troy	Bob Ringwood
2005	Memoris of a Geisha	Colleen Atwood
	Charlie and the Chocolate Factory	Gabriella Pescucci
	Mrs. Henderson Pesents	Sandy Powell
	Pride and Prejudice	Jacqueline Durran
	Walk the Line	Airanne Phillips
2006	Marie Antoniette	Milena Canonero
	Curse of the Golden Flower (Man cheng jin day huang jin jia)	Chung Man Yee
	The Devil Wears Prada	Patricia Field
	Dreamgirls	Sharen Davis
	The Queen	Consolata Boyle

2007	Elizabeth: The Golden Age	Alexandra Byrne
	Across the Universe	Albert Wolsky
	Atonement	Jacqueline Durran
	La Vie en Rose (La mome)	Marit Allen
	Sweeney Todd: The Demon Barber of Fleet Street	Colleen Atwood
2008	The Duchess	Michael O 'Connor
	Australia	Caththerine Martin
	The Curious Case of Benjamin Button	Jacqueline West
	Milk	Danny Glicker
	Revolutionary Road	Albert Wolsky
2009	The Young Victoria	Sandy Powell
	Bright Star	Janet Patterson
	Coco Before Chanel	Catherine Leterrier
	The Imaginarium of Doctor Parnassus	Monique Prudhomme
	Nine	Colleen Atwood
2010	Alice in Wonderland	Colleen Atwood
	I am Love	Antonella Cannarozzi
	The King's Speech	Jenny Beavan
	The Tempest	Sandy Powell
	True Grit	Mary Zophres
2011	The Artists	Mark Bridges
	Anonymous	Lisy Christl
	Hugo	Sandy Powell
	Jane Eyre	Michael O'Connor
	W.E.	Arianne Phillips
2012	Anna Karenina	Jacqueline Durran
	Les Misérables	Paco Delgado
	Lincoln	Joanna Johnston
	Mirror Mirror	Eiko Ishioka
	Snow White and the Huntsman	Colleen Atwood
2013	The Great Gatsby	Catherine Martin
	12 Years a Slave	Patricia Norris
	The Invisible Woman	Michael O'Connor
2014	The Grand Budapest Hotel	Milena Canonero
	Inherent Vice	Mark Bridges
	Into the Woods	Colleen Atwood
	Maleficent	Anna B. Sheppard
	Mr. Tuner	Jacqueline Durran

2015	Mad Max: Fury Road	Jenny Beavan
	Carol	Sandy Powell
	Cinderella	Sandy Powell
	The Danish Girl	Paco Delgado
	The Revenant	Jacqueline West
2016	Beast and Where to Find Them	Colleen Atwood
	Allied	Joanna Johnston
	Florence Foster Jenkins	Consolata Boyle
	Jackie	Madeline Fontaine
	La La Land	Mary Zophres

Kaynak: <http://www.oscars.org/>; <http://www.imdb.com/> E.T: 15.05.2017

ÖZGEÇMİŞ

Aybike Gökçe OKUCU, 04/12/1984 tarihinde İstanbul da doğdu. Babasının memuriyeti dolayısıyla Anadolu'nun çeşitli illerinde ilkokul ile daha sonra ortaokul ve lise eğitimini Anadolu Lisesinde tamamlamıştır. Daha sonra, 2010 yılında girmiş olduğu Beykent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarım Bölümünde başladığı 4 yıllık eğitimini 3 yıllık sürede bitirerek mezun olmuştur. Mezun olduktan sonra ikinci Üniversite olarak Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Adalet bölümünde okumaya başlamıştır.

Aynı zamanda 2006 yılında sınavlarına girerek çalışma hakkını elde ettiği Türk Hava Yolları kabin memurluğunda 2012 yılına kadar çalışmıştır. Halen Beykent Üniversitesi İletişim Sanatları ve Tasarım Bölümünde Yüksek Lisans eğitimini yapmaktadır.

Aybike Gökçe OKUCU